

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Feloldás szerkesztő:

Kertész József.

Kiadója:

a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazásáért szerint.

Zárszámadás.

Gróf Zichynek lapunkban közzétett levele mély és általános hatást keltett. Az államférfiu objektivitása, a nemesen érző szívnek és lélekemelő tisztasággal gondolkodó agynak eme klasszikus megnyilvánulása még az ellenkező véleményen levők elismerését is kivívta. Nemes befejezése a küzdelemnek, hisz elmegy odáig, hogy a győztes ellenfél előtt a lobogót is meghajtja. Rövidlátás és cinizmus sok mindent belemagyarázhat e levélbe, a mi abban nincs, de az abban megnyilvánuló magas erkölcsi világnézetet letagadni, elkobozni nem lehet és nem is szabad.

A választási harc aktái ezzel úgy hiszünk teljesen le vannak zárva, de van a levélben valami, a mi gondolkodóba ejthet mindenkit, a mi jó lesz mindegyikünknek megszívlelnünk.

Rágalmakról beszél, rágalmak a mik bántanak, rágalmak, a mik az egyéni becsületet piszkítják, mocskolják.

A mi közéleti küzdelemünk arzenáljában az utóbbi évek csatározásában szinte polgárjogot nyertek már a rágalmak. Valaki sutog valamit, aztán beszólik, a nyilvánosság hamis mezét magára öltve a nagy Galottók színes sima szolamain át be lopják a közvéleménybe. Nincs vádló, csak vád, nincs telhát védekezés. A „nem zörög a levél” és más hasonló kétes értékű szolamok elegendők, hogy a könnyelműen és ellenőrizhetetlenül világgá röpített rágalmak letörölhetően tapadjanak bárkin.

A különböző és folyton munkában levő érdekek és érvényesítési törekvések mohón ragadják meg az alkalmat, hogy céljaik elérésénél ezeket a kis mérgezett nyilatkat fegyverül használják.

A viszonyok emez elfajulásával szemben az egyén tehetetlen. Mindaddig míg e tisztultabb erkölcsi felfogás kenetteljes hangoztatása ül az ajkakon, benn a szívek mélyében azonban a káröröm ül orgiákat minden egyes alkalomkor, mikor másról van szó, állapotaink javulni nem fognak.

A mérges kigyónak fejére kell tiporni. A sutogó piszkolódónak torkára fojtani a szót, mielőtt a mérge elterjedne; ez mindennek kötelessége.

Ha Zichy gróf levele nyomán csak ez az egy tanulság maradna meg nálunk, ez maga megérné mindent, megérné az elmúlt napok heves és bántó csatáit, sőt megérné gróf Zichy bukását is.

Nekünk pedig nagy elégtétel a levél. Igazolja a múltban elfoglalt álláspontunkat, hogy mi nem vívtunk harcot a néppártért, nem láttuk a felekezeti pártot, mert azt a

mi szemeink elől egy nemesen érző szív, egy kiváló egyéniség, egy a pártérdekek és pártkeretekeken messze felülemelkedő államférfiu eltakarta.

Spectator.

A vad hazugság, a hivatottság a tehetetlenség és végül a pukkanás.

A vad hazugság.

Hát hol van a petíció? Kérdezi a részvénytársasági nagyhatálm. Meghagyja egyuttal, hogy a kérdésre ne tessék válaszolni. De bizony akár tetszik, akár nem, nekünk tetszik válaszolni. Hát bizony petíció nincs. Ezt mi nem szégyeljük bevallani. Uram boesás! A Zalai Közlöny azt írta, hogy lesz, írta pedig a legilletékesebb információ alapján, és nem lett. Mást gondoltak, vagy kellő bizonyítékot nem szerezhettek. Szóval nem lett. Ez a mi vad hazugságunk. Tessék csak a többit is felvonlatni az arzenálból, nyugodt mosolylyal várjuk.

Csakhogy a normál méretű emberek másképp értelmezik a hazugságot. Az a hazug, aki tudva állít vallótlant. Ha például azt írják egy pártnak a jelöltjéről hogy nem lép fel, megkapják rá a legilletékesebb cáfolatot, és a hirt mégis fentartják, akkor már hazudnak. Akkor is hazudnak, ha a jelöltől, — tudva hogy az biztos többségre számít — pozitív formában ismételtlen híresztelik, hogy vissza lép. Ezek párttaktikai hazugságok. Mikor végül ráadásul még azt is mondják, hogy a jelöltnek száz ezreit költötték el, hogy a százazrekkel rosszul sáfárkodtak, akkor is hazudnak, de ez már nem párttaktikai, hanem gyanúsítással minősített magasabb fejlettségű hazugság.

A hivatottság.

A szokástól eltérően a továbbiakban egyes számban beszélek. Utóvégre a hivatottság, a képesség egyéni tulajdonságok, a habzó düh is csak egyént pukkanthat meg. Ha az ezekből szőtt finomságokat óvatosan a Zalai Közlönyre adresszálták is, egyénre vagy egyénekre céloznak. A Zichy Aladár gróf leveléhez a bevezető kommentárt én írtam. Struropolitikának tartanám, ha a Zalanak a cikkem által provokált gorombáskodása elől kitérnék. Tehát: a hivatottság, vagy hivatatlanság. Ezeket tüzetesen determinálni egy kissé bajos. Annyi bizonyos, hogy nem azonos a hivatatlansággal. Mert hát vannak hivatásszerű politikusok, újságírók, ez azonban nem jelenti, hogy egyuttal hivatottak is. Ellenben lehetnek nem hivatottak, akik nagyon is hivatottak. Egy megkülönböztetési kriteriumot azonban mind a két kategóriára nézve bizvást felállíthatok. Azt t. i., hogy melyek azok a mozgató erők, amelyek egyiket vagy a másikat a cselekvésre késztetik. Mindegyik fajtából mindenesetre az a hivatott, aki igaz meggyőződésből, a közjóért való őszinte lelkesedésből, önzetlenül harcol, még ha sárral dobálják is; ellenben az olyan, aki cinikus elvetlenességgel tehetségét áruba boesátja s míg egyik részre üti a nagy dobót, addig a másik részhez felkínálkozik, a hivatottságnak mintaképe éppenséggel nem lehet.

A tehetetlenség.

Ellentétje a tehetség. Nagyon alá van vetve az

evolúciónak. Minden téren. Kicsi, tolvajok idővel híres betörőkké fejlődnek. Az újságírás mezején ez a fejlődés sok irányú és különös kvalitásait az igénybe vett eszközök adják meg. A publikum nagy része gyenge és gyáva. Erre a fejlődő tehetség bizvást építhet. Meglehet azt csiklandozni. Egy kissé kollektivelentül. Türi. Ez a türés a tehetséget nagyban fejleszti. A fejlődés magasabb fokán már a csiklandozás útásá, rugássá válik és a védetlen publikum nem út nem rug vissza, hanem inkább rendel, hirdet és előfizet. A tehetségnek ilyen magasabb kifejlődése mellett a Zalai Közlöny is írhatna pl. iparvállalat megtámadása miatt megessett igazgatósági megrovási kalandról, megbolygathatná bizonyos érdekkörök pusszirozását, szóba hozhatná a Csengeri-uti esődületet stb. De az ilyen és hasonló eszközöket átengedi a magasabb fejlettségű tehetségnek. — A gorombáskodás is, amint tetszik látni, fejlesztőleg hat a tehetségre. Tessék csak gorombáskodni.

Végül a pukkanás.

A „Bőregér” című operettben énekelik a karban: „Neveltséges ha-ha-ha! ez a dolog ha-ha-ha!”

A Zalai Közlöny több cikke foglalkozott a Zala- közleményeivel, soha sem személyekkel, mindig csak a közlemények tartalmával. Erősen de tárgyilagosan. A Bosnyák Géza levele, a főispán, ingyenes reklám, kijárási készség stb. Ezek azok a cikkek. Talán kevés tehetség nyilvánult bennük, de annál több igazság. Lenyelték gyönyörűen. Nem tehettek egyebet. Szimuláltak. Adták az előkelőt, mintha a heti lapocsa közleményeit észre sem vennék. Taktikának ez elég jó volt. És most ó hivatottak és tehetségesek! hogy lehet a szerepet így elejteni. Gorombáskodni akkor, mikor arra ok nincs. Legalább szellemes lenne. De csak pusztá gorombáskodás. Nem a felgyűlemlett harag pukkanása-e ez, amely érvék híján meztelen inzultásokban tör tollukon a napvilágra. Igazán neveltséges.

Szórják csak inzultusaikat, csak egy kissé szellemesebben. Indulatba azért nem hoznak vele. Ez ellen van egy kitünő óvszerem. A japánoktól tanultam. A japán-orosz háború alatt írták a hírlapok a japán katonákról, hogy kritikus pillanatokban verset énekeltek vagy mondottak és ezzel megőrizték lelki nyugalmukat. Nekem is van egy ilyen melódiám. Ha olyanmi ér, ami indulatba hozhatna, ennek a melódiának a hirtelen felidézése, helyreállítja az egyensúlyt. Ez a melódiája katonai aquizíció. A lefújási kürtjel melódiája. A bakák szövegét tanulják. A szöveg egy kissé drasztikus, nem idézhető.

A pukkanásról még egy phaedruszi mese is jut az eszembe. A „rana rupta et bos”. — Mikor a béka olyan nagy akart lenni mint az ökör. Felfújta magát. Persze a végén felpukkadt. A Justh párton is symbolikus nagyság az ökör. A nagytróró békák vigyázzanak.

Dér.

A Dunántúli Dalos Szövetség Választmányától Keszthelyen.

A Dunántúli Dalos Szövetség, mint már említettük, 1910. július 9., 10. és 11. napján rendezi Keszthelyen dalosünnepét. A szövetség 12 éves fennállása óta az lesz a IX. dalosünnep. Az előbbi évi székesfehérvári, nagykanizsai, pécsi, győri, szombathelyi stb. versenyeket mindig a legnagyobb siker koronázta. A keszthelyi dalosünnep azonban, az előjelekből ítélve, az összes eddigieket felül fogja mulni. Mig a

legutolsó székesfehérvári dalosversenyen 7 vidéki dalárda vett részt, addig a keszthelyi versenyre 19 dalárda jelentette be részvételét. A versenyen a következő dalárdák vesznek részt teljes számban. Budapesti Oukrasz dalkör, Budapesti Lyra dalkör, Budapesti III kerületi dalfűzér, „Egyetértés”, Budapesti Férfi dalegylet, Győri Ének- és Zenekedvelők Egyesülete, Komáromi róm. kath. Egyházi énekkar, Körmenyi dalosegyesület, Pápai róm. kath. kör énekkara, Pécsi Polgári daloskör, I. Ruszti Férfi dalegylet, Sárvári dalosegyesület, Székesfehérvári Délivasut dalegylet, Székesfehérvári Polgári dalkör, Szombathelyi dalosegyesület, Szombathelyi mív. műhely „Haladás” dalárdája, Patatóváros Polgári daloskör, Veszprémi dalárda, Zalaegerszegi daloskör és a Keszthelyi Iparosok dalköre.

Küldöttségileg az ország minden részéből jelentkeztek dalkörök. Közöttük ott találjuk a temesvári, hódmezővásárhelyi, egeri, pécsi stb. dalárdákat. A rendezőség körülbelül 3000 vendégre számít. A dalosok a Déli és Államvasut vonalain külön vonaton érkeznek Keszthelyre 9-én d. u. 6 órakor, ahol őket a város előljárósa és a szövetség nevében dr. Dezsényi Árpád a gróf Festetics urodalom főtitkára, mint a szövetség elnöke fogadja őket. Utána Keszthelyi hölgyei egy-egy jellege kíséretében megkoszorúzzák minden egyes dalkör zászlóját. Este a Balatonon ismerkedő-est lesz. Másnap reggel a körülbelül 4000 ember részére épített dalszarnokban lesz az összkarok próbája, melyen 1000 dalos vesz részt. Utána disz-közlés, disz-bankett, délután pedig az ünnep tulajdonképeni része, a kötött dalverseny lesz megtartva. A dalkörök négy különböző csoportban énekelnek. Az első csoportban a múlt hónapban öngyilkossá lett ifjú zeneszerző, Lathorszky Aladárnak a szövetség pályázatán első díjjal kitüntetett műve. „A hazáról” Petőfi Sándor szövegére kerül előadásra. A második nehéz műdal csoportban Révfy Géza „Ismerek egy szép országot” című a harmadik műdal csoportban, Aggházy Károly „Ószi dal” a negyedik népdal csoportban, Arany János „Népdalegylet” című pályanyertes művei adnak elő. Hangverseny után a dalkörök menetre szerenádokat adnak gróf Festetics Tasziló főudvarmesternek, az ünnep fővédnökének. Este a Balatonon nagy nép-ünnepély, velencei est lesz, melynek keretében a fővédnök vendégül látja az összes dalosokat.

A harmadik hétfői nap programja szintén a legváltozatosabb. Ezen nap délutánján lesz az ugynevezett szabadonválasztott dalverseny és a díjak kiosztása. Díjakra a kormány, a fővédnök, Zalamegye, Keszthely város, a keszthelyi takarékpénztárak, a keszthelyi hölgyek, a szövetség elnöke és alelnöke, a védnökök s mások adományából több mint 4000 korona gyűlt össze. Itt említjük még meg, hogy a szövetség a keszthelyi városházában irodát létesített, mely készséggel szolgál mindennemű felvilágosítással. Ugyanott jegyezhetők elő a belépődíjegyek is naponként délután 3—4 óra közt.

HIREK.

Tanácsülés. A pénteki tanácsülés újabb tandíjengedések iránti kérvények terjesztettek elő. Mivel a pénzügyi bizottság javaslata a kérelmezőket elutasítja, majd a képviselő testület lesz hivatva arra, hogy méltányossági alapon helyezkedve tárgyalja

e kérvényeket. A népiszkolák megépítésére vonatkozó versenytárgyalási pályázat közre adatik. Valószínű, hogy a kiskanisai iskola már ez évben tető alá kerül, míg a Rozgonyi-utcai csak a jövő évben készül el. Erről az iskoláról úgy értesülünk, hogy bár 12 tanterem lesz, máris szűknek bizonyul nagy körzetének tanulói számára. Az iskola helye is az eddigi megállapodás mellőzésevel az utcán feljebb, keletrebbre lesz kijelölve, hol valamivel tágasabb udvara lesz az iskolának. A közmunkavállalás összeírására bizottságok jelöltettek ki. Egy-egy kultánésos és 2—2 bizottsági tag fog az összeíró munkában részt venni.

Utolsó hét. A városi tisztviselők remélik, hogy ez a hét meghozza végre nekik a 20 ezer korona államszegély rájuk eső részleteit. Azonban még egy utolsó felosztási tervet kell készíteni, mert az eddigi nem elég reális, amennyiben méltányosság és személyes aspirációk is érvényesültek benne. A polgármesterek országos egyesületének esztortói tanácsülésén az egybegyűlt polgármesterek arról értesültek, hogy a belügyminiszteriumban semmiféle felosztási tervet nem hagy jóvá, mely nem a belügyminiszteri rendelet szigorú keresztívitele. Minthogy a legújabbra készítendő terv ennek alapján fog állani, ennél fogva e héten megtartandó közgyűlés, ha elfogadja a tervet, a pénz fel is lesz oszttható. Mert különben megeshetik, hogy az új államszegély még egységes összegben találja a régít érthető bosszuságára a tisztviselői karnak.

A vasutas szövetség nyári mulatsága. A Vasutas Szövetség Nagykanizsai Kerülete Szurovy Géza főfelügyelő, Schillhám János felügyelő, Rauchenberger Adólf felügyelő, Zimmermann Gusztáv felügyelő, Kaiser József állomásfőnök védnökségével 1910. július hó 10-én, (kedvezőtlen idő esetén 17-én) a helybeli sörgyár kerti és fedett kelyiségeiben, zártkörű nyári mulatságot rendez. Kezdeté délután 6 órakor. Belépői díj: személyre 1 korona, családjegy (3 személyre) 2 kor, mely jegyek előre válthatók Alt és Böhm urak üzletében és a pályaudvari tőzsdében. Tekintettel a jótékony célra, felülfizetéseket köszönettel fogadnak és hirteligen nyugtáznak. A nagy közönséget a vasutasokhoz olyan erős szálakkal fűzi a rokonszenv, hogy tekintettel arra, hogy a mulatság tiszta jövedelme a vasutasok árváinak van szánva maga is elég biztosíték, hogy a közönség impozáns számában fog e mulatságon megjelenni. De a rendezők buzgólkodása a közönség mulattatásáról is bőven gondoskodott. Mert nemcsak a sétahangverseny confetti esete, serpentin, világpósta díjtekészés és reggelig tartó tánc van felvéve a programba, hanem előkelő nivóju cabaret is lesz, melyen a helybeli színtársulatnak kiváló temperamentumi művésznője Hidy Irén, a közkezdveltségű Izsó Miklós és a jeles bariton Hajagos Károly is közreműködik és a „Thália” műkedvelői társaság is szerepelni fog.

Nőegyleti alapító tag. Löwe Adolfné urnó házasságának 25 éves évfordulója alkalmával 100 korona tagdíjjal az izr. nőegylet alapító tagjai közé lépett.

Áthelyezés. A pécsi posta és táviró igazgatóság Burkovits Gyula p. t. tisztet a nagykanizsai 1. számú postahivatalból a 2-ba helyezte: Kengyel István p. és t. tisztet pedig helyébe a 2. számú postahivatalból az 1-be helyezte át.

Jegyzők gyűlése. A Zalavármegyei Községi és Körjegyzők Egylete az alapszabályok 13. §-a alapján 1911 évi július hó 11-ik napján délelőtt 0 órakor Keszthelyen, a városház közgyűlési termében évi rendes közgyűlést ezt megelőzőleg 1910. július hó 10-én délután fél 5 órakor, ugyanott választmányi ülést tart.

Monstre honi reklám bazar. Az izr. jótékony nőegylet egy szenzációsnak ígérkező jótékonyági akciónak tette le az alapját a tegnapi nappal. Mintegy 60 meghívott urleánnyal tartott a választmány egy bizottsága értekezletet Vidor Sámuné elnöke alatt. Itt döntöttek arról, hogy novemberben egy honi bazárt nyitának meg a honibazar oltá-

rának. Lesz ott minden, ami szem-szájnak ingere; amit a magyar művészet, tudomány, ipar, kereskedelem, mezőgazdaság, házi ipar produkál azt mind magyar leányok (fehér róza, piros róza, szöke leány barna) fogják utolérhetetlen bájjal és még eddig nem látott és nem hallott olcsósággal egy művészi izléssel berendezett bazárban a nagy közönségnek előadni. Egyebet ma még nem árulhatunk el. De annyit már indiskréció nélkül is mondhatunk, hogy a nőegylet választmányja és a felkért urleányok minden eddigi és a nyáron szerzendő tapasztalataikat mérlegbe vetik, hogy ez a honibazar látványossági számban is elsőrendű legyen.

Faludy repülőgépe. A régi gimnázium tornatermében a XX. század legmodernebb alkotása áll: egy repülőgép. Ez a repülőgép azonban nem Farman vagy Bleriot gyárából került ki, hanem magyar ember még pedig Faludy Károly a Kövesy színtársulat jeles tagjának konstrukciója és a motort kivéve magyar anyag. A gép háromsíkú (Aroplán); mert az emelőfelülete három síkban helyezkedne el. A magassági kormány elől van egy síkban, míg a gép egyensúlyozó farka biplán és a két sík között függőlegesen áll az oldalkormány. A középső emelőfelülete körül az alsó és felső körülbelül fele a középső nagynak, ami két részből áll. Az oldalkormány lábál kormányozható a magassági kézzel. A gép farészei határozottan gyengék. A 25 lóerős Anzani motor egy kb. 2 méter hosszúságú légesavart hajt. A három kereket a leszállásnál sem szántalp, sem pedig rugós szerkezet nem védi, ami a sima leszállást megnehezíti, a kerekek épségét pedig nem védi.

Az iparos iskola jötevéi. Talán sehol se oly fontos a tanulók jutalmazása, mint az iparos tanulóknál. Ezért az igazgató nagyobb akcióit fejtett ki, hogy a polgárok és egyesületek áldozatkészségét ennek megnyerje. Így aztán 255 K gyűlt be a következők hozzájárulásával. Az ipartestület elnöksége 40 K, A városi tanács 80 K, Franz Lajos és Fia cég 25 K, a Zalamegyei Gazdasági, a Délzalai, a Nagykanizsai takarékpénztárak 20—20 K, Weisz Tivadar 20 K, Fatér Mihály, Nikolai és Társai 10—10 K Grünhut Henrik, Weiser József, Zerkovitz Lajos, Josifovics Milvoj, Miltényi Sándor, Heltai József, Kardos Sándor és Társa, Strém és Klein 5—5 K, Bazsó József 4 K, Kaan Irma, Makovicky Gyula 3—3 K, Dauts Kálmán, Eperjesy Gábor, Mőger Károly, Somogyi és Gerő, Marton János 2—2 K.

Megjutalmazott iparos tanulók. A rajzban tanusított kiváló előmenetelért: Filipovics Ferenc, lakatosuló egy drb. 20 koronás arannyal, Rozgonyi Lajos, fényképésztanuló és Palkó József, nyomdásztanuló egy-egy drb. 10 koronás arannyal, Godinek Ferenc egy drb. Richter-féle rajzeszközzel, Gerőcs Jenő kőműves tanuló, Gozdán László ács-tanuló 5—5 koronával. Kiállított s legjobbnak talált munkáért: Nováth Lajos lakatosuló egy husz koronás arannyal, Márkus István lakatosuló, Kapoli János asztalosuló, Goldstein Ferenc szabótanuló egy-egy tíz koronás arannyal, Gyergyák György cipésztanuló, Mózes Sándor cipésztanuló, Zábó József cipőfelsőrézkészítő, Márkus László lakatosuló. Imrei János rézművestanuló egy-egy drb. 5 koronással. Kiváló magaviselet-, szorgalom- és előmenetelért: Ifj. Farkas János, Kovács István, Malacsics Péter, Török János és Bedenek József egy-egy kettősfedelű ezüst órával és láncsal. Anhofer Ferenc, Dolmányos Lajos Sziártó Mihály, Jakupák József, Kiss József, Buzási István, Hoffer István, Márkus László, Zöllner Ferenc, Szécső Károly, Kállovics György, Gozdán József, Mere Béla és Mózi József egy-egy díszkötésű „Iparosok Olvasóírával”.

Színházi szemétdomb. Mert hát ilyen is van; díszere a Kőlcsey-utcának és bosszantására az arra járó publikumnak. Egészen a léckerítés mellett van. Bár a művészvilágnak sok privilegiuma van, de hogy a közisztaság és közizlés tekintetében a rendőrség is bizonyos engedményeket tesz a színháznak, azt eddig nem tudtuk. Nem akarunk

Csak
alpesi tej
kakao
és cukorból áll.
Páratlan
különlegesség.

MILKA SUCHARD

bővebben foglalkozni azzal, hogy mi minden díszlik azon a szemétdombon, de felhívjuk figyelmét a rendőrségnek, hogy ha magánosoknak nem engedi meg a köztisztaság ellen való illetlen vétésüket, ne egyen kivételt akkor a színházi szemétdombbal se.

Fedák Sári bepörölték a cigányok. Fedák Sári néhány hónappal előtt Londonban lépett fel a Variette Colosseum-ban. Táncilhoz Bizi Sándor keszthelyi cigányzenekarát szerződtette. Bizi Sándor és 7 társa most keszthelyi ügyvédje útján, beperelte Fedák Sári a nagykanizsai járásbírósnál. Keresetükben azt adják elő, hogy Fedák Sári írásbeli szerződésben kötelezettséget vállalt arra, hogy őket és hangszereiket a 8 heti szerződéses idő után Londonból hazaszállítja. A nevezett azonban az utiköltséget a 8 hét leteltével két nappal később küldte a londoni megbízottjának. E miatt kénytelenek voltak Londonban maradni. A részükre váltott jegy se volt helyes, mert különben rá kellett fizetniük. A cimbalom és nagybőgő pedig Fedák Sári hibájából elvámolatlanul 8 nappal később érkezett Keszthelyre. Ezért 8 napig nem játszhatott a zenekar. E miatt munkamulasztás és kártérítés címén perlik Fedák Sári. Arra kéri a bíróságot hogy őt 700 koronában marasztalja el, mert felszólításukra az megtagadta.

Fertőzött kut. Arany János-utca 11 sz ház tulajdonosa ellen feljelentés érkezett a rendőrségre piszkos udvara és kutja ügyében. A rendőrség a városi orvossal együtt megvizsgálta a ház udvarát. Beigazolást nyert, hogy a ház udvara piszkos, a kut mellett vizitölcsák vannak, az árnyékszék a kuthoz közel van. A kut befedve nincs a vízben pedig nyúvek, férgek élnek világukat Tekintetbe véve, hogy a házban 7 lakó és ezeknek 18 gyermeke élvezi ezt a vizet, nem csodálkozhatunk, ha ott tömeges megbetegedésről kellene hírt adnunk.

Gyűlés. A kereskedelmi alkalmazottak gyűlést hirdettek a Polgári Egyletben, hogy szervekednek szociáldemokrata alapon. Azonban összesen 9-en jelentek meg a nagydobbal hirdetett gyűlésen. Így nem tartott meg.

Pöstyén vezet! Érdekes eredménnyel jár a betegségek statisztikájának összehasonlítása, miből legutóbb megállapították, hogy hazánkban a reuma és köszvény grasszál leginkább.

Nem osoda tehát, ha Pöstyén fürdő, melynek kénes iszapforrásai tudvalevőleg éppen ezen betegségeket gyógyítják az egész világon elismert páratlan hatással, felülmúlja az összes többi hazai fürdőt egy a vendég létszám magasága, mint a külföldi látogatók aránya tekintetében.

A Csány-szobor. A Csány-szobor ugy látszik hosszú, kitarító agitálás után a megvalósulás stádiumába lép. Erre enged következtetni, hogy jul. 16-ára d. e. 9 órára a szoborbíró bizottság összehívott. A reugeteg sok műértő bíró bizottsági tag között két szobrász szakértő van még pedig Szamavolszky Ödön és Tóth István szobrászok.

Tüzérek Nagykanizsán. Ma jöttek vissza a Hajmáskéren gyakorlatozó tűzérek, kik akkora riadalmat okoztak május hónapban Kiskanizsán. Ott t. i. azt hitték, hogy választási missiójuk van a katonáknak és a megbámult agyuknak. A tűzérek most is békés szándékkal jöttek. Egy napig pihennek, keddeu már tovább mennek.

A sánci gyujtogató. Még ősszel égett le Halász István sánci lakos háza. Már akkor valószínű volt, hogy a ház szándékos gyujtogatásnál lett az áldozata, de a nyomozás nem vezetett a kívánt eredményre. A csendőrségi újabb nyomozás való-

színű, hogy nemsokára felfedezi a tettest egy bűnös utra tért asszony személyében. Ez ugyanis maga árulta el magát tőle elváltan élő férje előtt. Önvallo-mását mások is hallották. Az asszonynak 11—12 éves fia is van, akit a rendőrség az állami gyermekmenhely kötelekékébe vétetett fel, mert az asszony környezete a gyermekre nézve káros hatásának mutatkozott és még iskolába se járatta. A gyermeket az anya ellenállása dacára is kénytelen volt a hatóság tőle elszakítani.

Elgázolás. Varga Kunics János kiskanizsai fuvaros, ki arató munkásokat szállított, a Jakabhuzti-utcán Neumayer János 1 éves Anna nevű leányát eltipratta. A kis leány sérülései nem életveszélyesek.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Szinészet.

Csütörtökön Henri Baldike nagyhirű színművét adták félig telt ház előtt. A francia szerző darabjával mindvégig lekötötte érdeklődésünket, csupán a záró jelenettel, ki nem fejezte be darabját a várt sikerrel. Lévy Feriout, Zöldi Vilma Chartoke szerepében brilliroztak.

Péteken telt ház előtt adták elő a „Tatár-járás”.

Szombaton telt házat vonzott Fall Leó kitűnő operette-je az „Elvált asszony”. Szövege mindvégig derűltébe tartott bennünket s az igazán fulbecsengő muzsika élvezetessé tette az előadást. Az operette főbb szereplői Luese weghe (Faludy), Jami a felesége (Fábián Linka), Wander Loo (Hidy). Scropp (Izsó), kik játékkal magas színvonalra emelték az előadást. Kár, hogy a zenekar sokszor túl erősen kísért, s a megnyitó zenereszt határozottan rosszul játszottak.

A masamód c. vigjáték szép számú közönséget vitt a színházba. Bár a szereplők tehetségek legjavát bocsátották Heltay Jenő vigjátékának rendelkezésére, de különösebb sikerről még sem számolhatunk be. A vigjátékhoz való komikai ér csak itt-ott csillan fel, ami drámai momentum van benne és érdekessé akarja tenni az eseményt, az pszichológiailag eltévesztett. A masamód leányának (Zöldi Vilma) karaktere és kétfelé húzó vonzalma lélektani tévedése az irónak. A kiválóbb szerepek Nagy Sándor (Rátóti gróf) Abonyi Tivadar, (Adam festő) Lévy Elemér, (Mák hírlapíró) Faludy Károly (kereskedő segéd), Izsó Miklós (szinigazgató), Zöldi Vilma (masamód), Sponer Ilonka (divatáruleány), és Hidy Irán (Bója énekesnő) kezében voltak.

* **Az Én Ujságom.** A vakációzó gyerekek boldogan fordítanak most hátat egy időre az iskolapadoknak és az iskolakönyveknek, de annál türelmetlenebbül várják hétről-hétre az ő hűségese, eleven, jövedvű kis barátjukat: Az Én Ujságom-at. Pósa Lajos kitűnő ifjúsági lapja vidámságot, derűt jelent számukra. Itt számol be északsarki utjának mulatságos kalandjairól a Maekó nemzetség híres-neves ivadéka. Tényértalpu koma, akinek történeteit írdeákja Boes Bálint írja meg sturgo tollal. Kivülre még a magyar irodalom valamennyi jeles tollforgatója is hétről-hétre szép mesét, esengő verset, mulattató történetet és a kellemes szórakozás közben, szinte észrevétlenül játszva, jövedvűen tanult az írásukból minden gyerek. Előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér. Az új évnegyed július 1-én kezdődött. Előfizetni lehet a kiadóhivatalban (Budapest, Andrássy ut. 10.) vagy bármely más könyvkereskedes utján.

--- 24 éves szőke, csinos, fess alkatu árvaléány; 100,000 korona kézpénzhozományyal. jelenleg egy öreg nényénél lakik, férjhez óhajt menni. Csak oly urak jelentkezzenek (esetleg vagyontalanok is), a kiknél gyors nősülés akadályokba nem ütközik. Schlesinger, Berlin 18.

KÖZGAZDASÁG.

Nagy áresés a gabonatózsdén.

Olcsóbb lesz a kenyér!

Két nap óta 1 60 fillérral métermázsánként olcsóbb lett a buza.

Mai árak:

Buza	K	9-20/30
Rozs		6-20/30
Zab		6-50
Tengeri		5-70

NYILTTÉR.

K rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Nem édesem, menj egyedül!

En meghültem egy kicsit és ha most még hegyi utra is indulnék, holnapután bizonyosan beteg lennék. Ostobaság, a meghülés ellen szedj azonnal néhány valódi Fay-féle szódai ásványpasztillát; holnap veszünk odalent a gyógyszerárban egy egész dobozzal, magunkkal visszük a meglátod, milyen jól esik a hegyi ut, ha a szódai pasztillákat előírás szerint használod. Egy doboz ára csak 1 kor. 25 fill. Főképviselet Magyarország és Ausztria részére: W Th. Guntzert cs. és k. udv. szállító, Wien IV/1 Grosse Neugasse 17.

Szőlő-mentő por

permetezéshez, egy adag elegendő 200 liter kék galic oldathoz, használati utasítással 40 fillér.

Főraktár: **Drogéria Nagykanizsa.**

A legértelmesebb, legelőkelőbb legjobb

napilap

„AZ UJSÁG”

BUDAPESTEN.

Egy évre 28 korona, félévre 14 korona, negyedévre 7 korona, egy hónapra 2 kor. 40 fill., egyes példány ára 10 fill., vasárnapi szám ára 20 fillér.

Minden valódi doboz 25 drbot tartalmaz
Minden tablettán rajta van e két szó

Vissza a hamisítványokkal, mert kártékonak

Szereti egészségét?

Ki ne tudná, hogy utolérhetetlenül legjobb hashajtó a világhírű

PURGO-BAYER

Minden valódi doboz 25 drbot tartalmaz
Minden tablettán rajta van e két szó

Vissza a hamisítványokkal, mert kártékonak

Hogy mersz nekem más egyebet
hozni, mint a **kipróbált**

„OTTOMAN” - cigarettapapírt vagy hüvelyt!

Figyelmeztetés!

A Schicht
szarvasszappan

valódi csakis a

Schicht

névvel és a „szarvas” véd-
jeggyel!

Fürdő **GLEICHENBERG** Stájerország

Idény: május 15-től szeptember 30-ig

felülmulhatatlanul értékes a légzőszervek
összes bajainál.

Világhírű gyógyforrások

Felvilágosítások és prospektusok a fürdőigazgatóságnál

GLEICHENBERG.

Tüzifa-eladás.

Jó minőségű száraz bükkfahasáb erdei öl 220 cm.
magas, ölenként 39 korona.

Waggononként (10000 Kg.) 185 korona. Kisebb
mennyiségben métermázsánként házhoz szállítva 1.90 K.

Megrendelhető:

Rosenberger Pálnál

Csengery-ut 36. szám.

Nyári multságokra
kerti lampionokat óriási választékban
ajánl
Ifj. Wajdits József Nagyzanizsán,

Deák-tér 1 szám.

ŐSZI TRÁGYAZÁS!

VALÓDI

VÉDJEJYÜ

THOMASSALAK

A LEGJOBB ÉS LEGOLCSÓBB FOSZFORSAVAS MÜTRÁGYA!

Csak akkor valódi,
ha ilyen zsákokban
van és eredeti
ölmzár van rajta.

Minden zsák
tartalomjelzéssel
van
ellátva.

OVAKODJUNK A

HAMISÍTÁSOKTÓL!

KALMÁR VILMOS a Thomasphosphatfabriken Berlin.
vezérképviselője Budapest, VI. Andrásy-ut 49

Képviseletőség és raktár: **MELIS és PINTÉR** Szombathely.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
Kertész József.

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazása szerint.

Igazi függetlenségek.

Ismeretes az az árjegyzék, melyben valódi tokaji, prima tokaji és hamisítatlan tokaji bort kínál valamelyik borkereskedő. Tessék most már ebből kihámozni, hogy melyik az igazi. A vevők ilyenkor azt nézik, melyik a legdrágább és azt tartják a legvalószínűbb tokajinak. Így vagyunk ma a függetlenségi pártokkal is. Az árjegyzékben mindegyik szerepel egyik igazi, a másik valódi függetlenségi jelzővel. De a közönség tisztában van ezekkel a jelzőkkel. Jól tudja, hogy a jelző nélküli tokaji bor is kitűnő, ha becsületes termelőtől kerül ki.

Ez a hazafiság termelő pedig a nemzet óriási többségének bizalmát megkapta, minden epitheton nélkül. Éppen azért, mert a oimeres függetlenségi hazafiak hamisítványoknak bizonyultak.

Volt idő, mikor a Kossuth Ferenc név volt nimbusa a magyar hazafiságnak; lázba jött a magyar tőle. Ki ne látta volna azt a képet, melyen Kossuth Ferenc először járult Ő Felsége elé Szép plasztikusan meghajítja magát az agg uralkodó előtt. Ez a kép öltött testet a Kossuth régime alatt. Csak hogy nem a király, hanem annak tanácsadói előtt hajolt meg mindenkor a nagy Kossuth. A diadém azután Justh homlokára került, aki fokossal a kezében akart szétvágni mindenkin, aki Kristóffy-féle szabadgondolkodói eszmékkel istentelenkedik ebben a drága hazában. Mi lesz a magyarral, ha az ezektől hirdett általános, titkos választói jog törvénybe kerülne. Egyet jelentene ez Justhék akkori felfogása szerint a haza gyilkolással, a magyar pusztítással. Csak a nemzetköziséget hirdető szocialdemokraták zászlójára való elv ez, de nem azéra, aki a magyar supremáciának egyedüli patentirozott öre és hősi harcosa. Hazátlan bitangok voltak még azok is, akik elvileg nem voltak az általánosnak ellenségei. Csak a bank, az önálló, a nemzeti az fogja ezt az országot nagygyá, hatalmassá és gazdaggá tenni.

Ez legyen tehát a jelszó. Ezzel élnek és ezzel buknak. Hát elbuktak. Nem látták a szirteket, melyek lábuk alatt voltak és nem látták a nemzetgazdasági örvényeket, melyek az önálló bank előtt tántogtak. Most pedig jött a választás; új árjegyzéket kellett a tokaji borról kibocsátani, hogy vegyenek belőle és concurrensei lettek az igazi negyvennyolcasok Ausztriának és Kristóffynak. Ugyanolyan hamisítatlan általánost kínáltak a hazafiaknak mint előbb azok. A portéka ugyanaz, de most ők kínálják. Vegyenek belőle jó magyarok. Ez a portéka meg itthon nem kellett, nagyon internacionális szaga van. Hordó szagot kapott. A magyar ember ilyen

nem szeret. Ugyis azt látja, hogy a nemzeti munkapárt árjegyzékén benne foglaltatik mindaz, ami a magyar államháztartáshoz szükséges. Nem csoda tehát, ha a zagyvaléktól kijózanodott magyar nép bizalommal megy a nemzeti munkapárthoz, hogy hazafiúi áruit ott beszeresse.

Iskolai értesítők.

Főgimnázium. A kegyes tanítörendiek vezetése alatt álló nagykanizsai katolikus főgimnázium értesítőjét Horváth György igazgató szerkesztette. A 111 oldalra terjedő értesítő felöleli mindent, ami az iskola 1909—10. tanítási évről tájékoztat nyújthat.

Elsőnek Divényi Gyula tanártól Mikszáth-ról van egy szépirodalmi becsü értekezés. Lehet arról beszélni pro et contra, hogy értesítők alkalmasak-e akár tudományos, akár szépirodalmi cikkek elhelyezésére, de amennyire ilyen rövidre szabott, ugyszólván egy felolvasási időre számított munkában képet lehet alkotni Mikszáth jellemzéséről, munkáiról, nagyságáról, azt Divényi tanár élvezetesen és nagy tudással tette meg. Haszonnal olvashatja diák és szülő egyaránt.

Az iskolának 11 osztályában a hittanítókön kívül 19 tanár végezte az oktatást. Még pedig 12 rendező tartozó és 7 világi tanár. Ennek a különbségnek a feltüntetése azért fontos, mert a 7 világi tanár közül csak a rajz- és tornatanár állása végleges, míg a többi egy-két évig tartó. Azért amint az értesítő meg is említi, évenként nagy a változás a testületben, ami sehogysem válik javára az intézetnek, tekintve, hogy rendszeren első szárnypróbálgatása ez az állás a világi tanárok paedogiai tehetségeinek. Mintha csak kísérleti állomása volna ez a főgimnázium az állami alkalmazásra törekvő alapvizsgás tanárjelölteknek. Így évenként sajnálkozunk és örülünk. Sajnálkozunk, ha egy-egy derék lelkű buzgó fiatal tanár itthagynak bennünket és örülünk, ha valamelyik hivatástalan tanárfejtől megszabadul ez a főgimnázium, mely városunk teljes szimpátiájával találkozhat minden alkalommal.

Amint említettük 11 osztály van az iskolának, lévén az 1. 2. és 3. osztályok párhuzamosítva. A negyedik osztály még nagyon népes. Hatvan tanulója volt. A két 3. osztálynak összesen 69 Ha figyelembe vesszük a bukottakat és elmaradókat, valószínű, hogy a jövő évben se lesz több a 4. osztályban; de kevesebb se. Nem lehetetlen, hogy a párhuzamosítás itt is szükséges lesz.

Az iskolába felvételtett 416 tanuló. az év végén osztályvizsgálatot tett 400. Érdekes, hogy a magántanulók között évről évre leányok is szerepelnek. Az idén 5-en voltak. Nagykanizsa város 87 tanulóinak teljes és 21 tanulóinak fél tandíjmentességet adott 4875 K értékben. Tehát a tanulóknak több mint 25%-a volt tandíjmentes.

Az iskola kebelében fennálló Gyakorlóiskola (önképzőkör) Divényi Gyula vezetése alatt dícséretes működést fejtett ki. Tizenhét rendes gyűlést tartott.

A pályatételek kidolgozására elegendő buzgalom mutatkozott. Pályanyertes tanulók: Hirschler Jenő 7. o. t., Rauschenberger Gyula 8. o. t. két ízben, Knauz László 8. o. t. két ízben, Schossberger Armin 8. o. t., Neumann Lajos 8. o. t., Mezgár Lajos 8. o. t. két ízben, Dénes 7. o. t., Schulteisz László és Sommer József és Mezgár Ferenc 7. o. tanulók.

Ujítás volt ez évben a céllövő tanfolyam, melyen 67 tanuló vett részt. A tanfolyam tanulóinak oktatására Szigethy József honvéd őrmester önként jelentkezett; a hangászok kiképzését Kőszörüs József zászlóaljktűrtös vállalta magára. „Az egész tanfolyam éltető lelke pedig görömpániti Bodó Pál honvéd-százados volt, ki egész éven át határozott tervszerűséggel keresztül vitt tanterve, nyugodt, óvatos és tapasztalt paedagogusra való tanítási módjával tette lehetővé, hogy a tanulók érdeklődéssel sőt lelkesedéssel teljesítették feladatukat.

A tanári testület tagjai közül Horváth György igazgató, Kovács Antal, Divényi Gyula, Lukács József és Sáfány Károly működtek a társadalmi és köznevelődési téren.

Az iskolának van természetrajzi-, földrajzi-, vegytani-, fizikai-, történelmi-, filológiai-, rajz-, ének-, zene- és tornaszertára. A nyolcadik osztályt 32 tanuló végezte, kik mindannyian érettségire jelentkeztek. Közülök 11 lett jelesen éret, 5 jól éret, mely kiváló eredmény dícséretére válik az iskolának és tanulóknak egyaránt.

Móric! ahhoz maga nagyon fiatal.

„Kicsoda ez az ember? Kérdezi a Zala. Ilyen kérdéssel csak a középkori zsarnokok stigmatizálhatták vazaluszukat, ki valamely parancsuk ellenére cselekedett. Igazán joggal kérdezhetjük, hogy ki az, a ki ilyen szuverén göggel merészel beszélni, ki az a ki kegyesen hajlandó leereszkedni, hogy még egyszer szóba álljon, ki az a ki-oly nagyon érzi magát, hogy az ismeretlen tettet magas színe elé rapportra idézze. Azt hisszük, hogy ez a kérdés sokkal aktuálisabb mint a Zala kérdése; mert hogy ki ezen soroknak az írója, azt a kíváncsi a Zalai Közlöny szerkesztőjétől mindenkor megtudhatja. De hogy milyen talajból nő ki az a szuverén gög, ez a kérdés inkább instigál a kíváncsiságra. A Zalanak van igazgatósága, lapvezére, főszerkesztője és felelős szerkesztője. Alkalom adtán arról győződünk meg, hogy a Zalanak valamely általános magatartást keletett támadó közleményére az igazgatóság egyik másik tagja vállalt vonogatra jelentette ki, hogy az igazgatóság távol áll a szerkesztéstől. A Zala egyénileg intéger lapvezére szintén elhárította magáról a morális felelősséget azzal, hogy ő csak a lap politikai irányát ellenőrzi. A közlészületben álló főszerkesztőnek, köztudomás szerint, a lap irányára semmiféle hatásköre nincs. Nem marad más hátra, mint a felelős szerkesztő. A lap tehát nyilván az ő képmását tükrözi vissza. A hang az ő hangja. Ugy harog, mintha valamely értelmi és erkölcsi összességet képviselne. Pedig pusztán . . . csak a szerkesztő ur beszél . . . Csak ő . . . és vajjon ki ő és merre van hazája? . . . Igaz, hogy a pózról meg is feledkezik és talán pártállásából kifolyólag egyéniségének megfelelőbb demokratikus eszközökhöz is nyul, pl. amikor 8—10.000 ártatlansági tanura hivatkozik. Ezt, ugylátszik bohém voltára való tekintettel, a

cigányoktól tanulta. A cigány is, mikor lókötés miatt a bíró előtt áll, az egész falu népére hivatkozik, a kik nem látták, hogy ő lopott. A Zala 8-10.000 ártatlansági tanuja, ugylátszik, pártbéli analfabéta. Nem tud olvasni. Ezek tanuskodhatnak mellette. Egyebekben tanuskodik a nyomtatott betű. No de nem foglalkozunk a szerkesztő ur egyéniségével, Mórict! ahhoz maga nagyon fiatal. Legalább is komikus a hangjának szuverén gőgje, nevetésre ingerel az a Douqiszóti kijelentése is, hogy még egyszer hajlandó veünk szóba állni. Köszönjük, de egyelőre rapportra nem megyünk és ha szóba állunk is, rajtuk áll a módja, hogy hogyan. Most csak a lapjával foglalkozunk és azzal, a mit abban írunk. Hogy ki írja, arra nem vagyunk kíváncsiak. Mi meg tudunk rá felelni az író személyének ismerete nélkül. Önök az író személyére kíváncsiak. Ez önökre vall. Pedig nem a személy, hanem a tárgy a fontos. De a személy is rendelkezésünkre áll, ám ezzel a tárgyat megkerülnök nem lehet.

Ebből a dologból csak egyenes úton lehet kievicélni. Az a taktikájuk, hogy másokat akarnak előtérbe tolni, teljesen hiábavaló. Nagyon átlátszó fufang, mikor azt állítják, hogy a „Zalai Közlöny” cikke személyekben támadta meg a „Zala” igazgatósági tagjait. Ez szimpla valótlanítás. Amikor pedig a semmit el nem áruló távoli célzást, amely arra volt hivatva, hogy bizonyos urak figyelmét a „laissez faire” elvénél veszélyes voltára felhívja, — családi intimítások bolygatásának mondanak, nyilván önmaguk kezdik meg a bolygatást és felhívják olyanra a figyelmet, amire a Zalai Közlöny cikke támpontot nem ad. Ezt majd köszönjük meg önöknek az érdekeltek. De mi semmiféle inszinuációt észrevétlenül nem hagyunk, ferdtést el nem tűrünk, azért hiába is evickélnék, ostörnek csavarnak, csak az önök ügye van napirenden.

Miután most már mindent tudnak, megindulhat a piszkolódás az ismert tónusban. Ezek a jelzők „dühös”, „örült és rendszertelen”, „néppárti kis piszkos”, „vetemedett író”, „feketemájú alattomos”, „pökhendi mellverés”, „zagyva cikk” stb. stb. még igen szépen kiegészíthetők lesznek. Ha tetszik, egynéhány hasonlót még rendelkezésünkre is bocsátunk pl. „ügyefogyott fiskális”, „elcsapott szerkesztő”, „stromann”, de hát nem szorultak ráunk lesz még ilyen egyéb híjján raktárunk elég.

Ez minket egy bizonyos határig nem alterál, de semmi esetre sem fog visszatartani attól, hogy a közjő iránti kötelességünkkel ellendrízzük lapjuk közleményeit: rámutassunk a lappangó tendenciákra és parirozzuk támadásaikat. A közjő érdekében a támadásra is vértelve vagyunk és tévednek azok, akik azt hiszik, hogy a Zala árnyékában fedett sáncok mögöl biztonságban szórhatják mérges nyilait; a tiszta lelkiismeret taracklóvegei a sáncok mögé is behatolnak.

Dér.

HIREK.

Mozi...

Az ó-kanizsai.

Iria: Elektra.

Mikor a pharisaeusoknak sikerült a hatalmat megragadni, egyre kiabálták: „Mi egyedül képviseljük a szabadságot!” És ezt a szabadságot olyképen gyakorolták, hogy

70 évvel később egy birodalmat romba döntöttek. Ma is minden városban széles e világon találunk olyan elemeket, melyek a szabadság-egyesületi letéteményeseinek mondják magukat és aki az általuk nyújtott maszlagot nem falja meg, az áruló, vagy anarkhista. Bölcsesség! Az csak náluk van, minden kérdésre csak ők tudnak felelni. Itéletet minden bűnösre csak ők mondanak. A tudás fájáról csak ők ettek. Az öröklét problémáit csak ők fejtik meg. A legbonyolultabb politikai helyzetből csak ők találják meg a kivezető utat. És ha kérdezzük, kik ezek az ők. Hát kik? az ó-kanizsaiak.

Az ó-kanizsai természetének megfelelő, hogy az a lyuk, melyet élettérnek magának vájt, érintetlen maradjon, azért vaskapuval zárkózik el minden új légáramlattól. Senki sem képes annyira felgerjeszteni haragját, mint az idegenből ideszakadt polgár okos-sága ilyenkor félig mosolyogva, gunyosan szokott felelni. Véleménye mellett szilárdul megáll, mert a daco jellemének egy kimagasló tulajdonsága. Hatalma nagy, mert a hason-gondolkodásnak pártját fogják. És ha hatalomból vezet le azt a jogát, hogy számon kérje a közéletben is minden új ember szereplési jogát, melyet természetesen vakmerőségnek bélyegez.

Elméletét folyton olyan gondolatok környékezik: miképpen lehetne a veszélynek utját állni, hogy avatatlank felül ne kerekedjenek? Legszívesebben látja maga körül azokat, kik minden nap rebegni kezdik dicséretét és leróják haláljuk adóját különböző hangon. Ez esetben nem baj, ha az illető néhány évvel ezelőtt Mocsoládon még a honoratíorokhoz tartozott. Kanizsán még lehet belőle hoptmester.

Fülének époly követelése van mint gyomrának. A helyeslés hangját kell hallani mentül többször. A füle persze el van rontva, mint a gyomra, de csak a gyomrát gyógyítja Karlsbadban.

Ilyen karlsbádi ut alkalmával egy ó-kanizsai Bécsből fölfelé pápaszemes urral utazott együtt egy szakaszban. Mindjárt avval kezdett dicsekedni előtte, hogy hát ő bizony nem sokat ad a doktorokra. Ő azt a forrásvizet issza, mely neki jól esik. Az étrend pedig bolondság. Karlsbadban az ó-kanizsaiak szállodájába szállt, a Residenz-be. Jól bevacsorázott és másnap reggel megkezdte kuráját egy pár pohár Mühlbrunn-nal. Az ebédnél se fukarkodott a falatokkal. Ebéd után lehevert a mi földink a kerevetre és szörnyen nyögött; iszonyu kólika gyötörte. „Hamar egy orvost!” sóhajtozott. Tíz perc múlva ott termett egy pápaszemes ur, ugyan-az akit a expressvonaton orvosi tudásával

szórakoztatott. „Mit wem hab ich das Vergnügen?” suttogott a földink. „En Strümpell tanár vagyok”, felelt a pápaszemes ur és megvizsgálta a beteget. „Nagy baj nem lesz”, mondta „heveny gyomor-hurutban és egy kis önhittségben szenved” és barátságos kézzorítással elajánkozott.

— Városi közgyűlés. Mint értesülünk Nagykanizsa város képviselőtestülete kedden, e hó 12-én közgyűlést tart. A gyűlés programját most állítják össze és a meghívókat azután küldik szét. Legfontosabb tárgya a 20 ezer koronás államsegély szétosztásáról való intézkedés lesz. Ez első érthető érdeklődéssel tekintenek a városi tisztviselők.

— Társas ügyvédi iroda. Ferenczy György dr. ügyvéd társas viszonyba lépett Sebestény Lajos kir. tanácsos ügyvéddel.

— Hirtelen halál. Vastag János nyug. tapolcai tanár a napokban Szombathelyen járt s a Portschy féle szállodában vett fel éjjeli szállást. Éjnek idején rosszulletéről pauszakodott és kérte a szállodást, hogy hívasson neki orvost Dr. Dános József orvos meg is jelent a betegül; megvizsgálta s orvosságot rendelt neki. Reggel 4 óra tájban azonban anyira rosszul lett, hogy rövid halálta után kielehelte lelkét. Ötven éves volt. Szívészéltés ölte meg. A holttestet Tapolcára szállították, hol ma helyezték örök nyugalomra. Vastag mint megyebizottsági tag, mint birtokos is jelentős munkálkodást fejtett ki megyénk közigazdasági életében.

— Halálozás. Hild Lajos volt műgyetemi hallgató f. hó 5-én életének 24. évében hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése ma d. u. volt nagy részvét meggyilkolozása mellett.

— Ingyenes gépvarró és himzőtanfolyam. Amint értesülünk a Singer Co. varrógép r. a most folyó hosszú szünetében jul. 18-án kezdődőleg egy 14 napig tartó gépvarrási, műhimzési, ruha és harisnya stoppolási tanfolyamot rendez. A tanfolyamon csak polgáriskolai leány tanulók (vagy a kik már ott végeztek) vehetnek részt. Biztosra vesszük, hogy ez a hasznos tanfolyam nagyon látogatott lesz; azért leányolvasóink helyesen cselekednek, ha a Singer Co. varrógép r. t. helybeli Deák Ferenc-tér 2 sz. alatti épületében minél előbb jelentkeznek. A tanfolyamon a polgári leányiskola egyik tantermében fog megtartani.

— Husz éves találkozó. Akik a nagykanizsai főgimnáziumba ezelőtt 20 esztendővel végeztek egy rögtönzött minden ceremóniát nélkülöző barátságos találkozóra gyűltek össze tegnap. D. u. 6 órakor találkoztak a Szarvas szállóban, hol társas vacsorát is rendeztek. Több tiszt is volt, melyek közül dr. Vajda Manó egy elhunyt barátának, Réthy Lajosnak szentelt néhány megleghaugu szót. A volt tanárok közül Karsay János pozsony-sentgyörgyi gimn. tanár hollétét tudták, akit levélben üdvözöltek. Elhatározták, hogy 5 év múlva egy nagyszabású találkozót rendeznek. Némelyek az éjféle, mások a reggeli vonatokkal elutaztak. Megjelentek a következők: dr. Lándor Tivadar a Magyar Nemzet szerkesztője, Vidos József az E. M. Ált. Bizt. társ. főtitkárja, Csizgaházi Kálmán premontréi tanár (Szombathely), dr. Vajda Manó ügyvéd (Szombathely), Bódy Zoltan megyei I. aljegyző, dr. Berger Béla ügyvéd (Zalaegerszeg), Palkó József plebános (Diósbány), Samuelli Ottó albiró (Osáktornya), Ehrenreich Nándor plebános. Laraszák István, körjegyző (Botornya), Sinkovits Nándor plebános (Szentbenedek)

Gümőkór (tüdő)

köhögés, számarköhögés, influenza és a légzőszervek bajainál az orvosi kar kiváló eredménnyel alkalmazza a

SIROLIN „Roche”-t.

SIROLIN „Roche”-t kellemes íze és kiváló hatása olytán szívesen vesszik. Az összes gyógyszerárán erdelti SIROLIN „Roche” osonmagolást kérjünk és határozottan utatunk visaza minden pótkészítménvt.

F. HOFFMANN-LA ROCHE & CO. BASEL (Schweiz)
GRENZACH (Baden).

Stern Bernát és Stern Sándor birtochosok (Szentadorján), Sztójánovits Jenő plebánus (Osesztreg), Karácsony Kálmán főbíró (Tapolca) Pálffy László főbíró (Pacsa).

— **Itélet.** Kohn Simon még nagyon fiatal, mostanában szabadult föl a Ledofszky-féle üzletben. De politikai szereplése máris számottevő. Például az ő folytonos követelésére jelentette ki nagy kellett lenni a Justh-pártiak vezérére Bosnyák Géza programbeszédje alkalmával, hogy igenes követelik az általaános és titkosat. Az ő szereplése is közbe játszott, hogy egy esendőt husvét hétfőn Zichy Aladár gróf bevonulásakor véresre dobtak. Szóval neki multja van és valószínű, hogy multjának martirja lesz nemsokára, mert a nagykanizsai kir. törvényszék hatóság elleni erőszakra igazítás miatt 3 hónapi börtövre ítélte. A büntetés kiszabásánál egyhítt körülménynek vették a vádlott fiatalágát (19 éves). Kohn Simon az itélet ellen felebbezett.

— **Lopás Siófokon.** Várady Jánosné a siófoki fürdőtelepen nyaral. Egy kellemetlen látogató azonban megzavarta üdülését, amennyiben a hó 3-án egy vésett fedelű női aranyórárt, egy másfél méter hosszú aranyláncot, két kövekből kirakott csattal és egy kis arany zsuzukönyvecskét 600 K értékben elloptott tőle. Az ismeretlen tettest nyomozzák és a helybeli rendőrséget is felkérték erre.

— **Rendkívüli közgyűlés.** A nagykanizsai emberbarát temetkezési egyesület f. hó 10-én délután 4 órakor a régi gimnázium rajztermében rendkívüli közgyűlést tart. Tárgy: Az alapszabályok 4., 11., 15., 20. és 29. §-ának a m. kir. belügyminiszterium által elrendelt pótlásokkal való kiegészítése.

— **Ipartestületi gyűlés.** Az ipartestületi elöljáróság hétfőn tartotta havi rendes gyűlését, melyen néhány iparendelőly megtartása érdemében határozatok. Tudomásul vették a veszprémi ipartestületnek ama intézkedését, hogy a munkásbiztosító pénztár revíziója céljából tervezett országos kongresszus bizonytalan időre elhalasztatik. Indítvány tétellett az iránt, hogy egy közös cipésműhely létesíttessék. Az indítvány tárgyává tétellett és egy későbbi gyűlésen fognak róla érdemlegesen határozni.

— **Kaposvár új rendőrkapitánya.** Kaposvár köpviselőtestülete f. hó 4-én tartott rendkívüli közgyűlés keretében iktatta hivatalába Stec László dr. rendőrkapitányt. Miután dr. Stec a hivatalos esküt letette. A polgármester üdvözlő szavaira az új főkapitány válaszolt működésének irányelveit.

— **Új gyógyszerész.** Cséby Lajos keszthelyi gyógyszerész Hévízen fürdői gyógyszerésztárat rendezett be. A vármegyei főorvos dr. Thassy Gábor a mult héten vizsgálta felül az új gyógyszerészt.

— **Óéllövészet.** A 20-ik honvéd gyalogezred folyó hó 19-én és 20-án tartja meg nagy ééllövészeti gyakorlatait Bajcsa, Szepetnek és a Principális csatorna közötti téren. Az arra járókat már előre is figyelmeztetjük, hogy tartsák magukat hűen a régi szokásokhoz.

— **Kifogott hulla.** Még pünkösdkor történt, hogy Tanay Antal muraszahelyi utmester 7 éves Kálmán fia a Mura partján játszadozott, miközben lába a töltés csuszamlós földjén megcsuszott, a kis fiu a vízbe fordult és mire segítségére mehettek, eltűnt a habok között. Dacára a legláziasabb keresésnek, több mint négy hétig nem tudták a kis holttestet megtalálni, míg nem a vízbe fult kis gyermek oszlásnak indult holttestét a mult héten Bottornyanál egy halászó ember kifogta. A kis hullát hazaszállították Muraszahelyre és ott átadták az anyaföldnek.

— **Nagy Baltis László áldozata.** A multkori számunkban megírtuk, hogy Nagy Baltis László nevelő atyját Horváth Gyurik Györgyöt több helyen megszurta. Horváth Gyurik György ezen szurások következtében tegnapi reggel 6 órakor kiszenvedett. A vizsgáló bíró Horváth Gyurik György felboncolását elrendelte.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Szinészet.

— Hétfőn másodszer került színre Rostand A sasfió k-ja ugyanoly szereposztással mint először s ugyanoly telt ház előtt. Ez világosan mutatja, hogy közönségünk nem bomlik a frívol operettek után meg tudja becsülni azokat a műfajokat is melyekben eszme gondolat, problema van letéve.

Nem lehet tagadni, hogy a Kövessy társulat ez idén elég premiérral lép a közönség elé. Hogy ezek a darabok nem mindig érik el a kilátásba helyezett diadalt, az nemcsak a társulat fogyatékos erőinek, hanem annak is rovására írható, hogy a termés silány volt ezen a téren is. A fővárosi színházak fényes kiállításai, kiváló művészekkel palástolják a darab hiányait, amint mi egész unalmasságában; néhol izlésteletségben vagyunk kénytelenek lenyelni.

Ilyen csekély sikert aratott darab volt a Molnár Ferenc Lilioma, melyet kedden játszottak. Az igaz, hogy Molnár szelleme nem sablomba, nem szabálykeretbe gyurta darabját, melyet ő külvárosi legendának mond, mintha érezte volna mennyire távol áll ez a darab a közönség felfogásától. Majd beleszokunk valahogy mi is, hogy a színpadon menyországot látunk angyalokkal, szt. Péterrel, Istennel, akit hosszú fehér szakállal és magasszárú eszímával képzél a dus-fantázia. Máskor meg majd a pokol táru fel előttünk ördögeivel és kinlódó árnyaival. Eddig csak az eposzok bírták ezt, meg a legendák, most már színpadi szabadjegyet is kaptak. Sőt azt is látuk, hogy az égben sincs egyenlőség, pedig ez volt eddig a szegény ember vigasztalása. Liliom a csirkefogó akiben egyetlen emberi érzés van a gyermeke iránti vonzalma, van hivatva, hogy a társadalom első rétegének kicsinyes küzdelmeire napvilágot vessen. Szellőmes Molnár Ferenc a darabjában is, de realismusa nem vonz bennünket oda, ahova a költő tekintetünket fordítja; mert nem találunk ott semmi vonzót.

Egyébként Izsó Miklós (Liliom) az egykedvű csibész, akinek senki se inonál és se jóval, se rosszal nem törődik kifogástalan csirkefogói eleganciával játszott. Sponer Ilonka (Juli) nem tudjuk miért olyan merov bibliai hitves volt, amilyent abban a körben nem találunk, Zöldi Vilma se igen találta

meg helyét szerepkörében. Faludy Károly (Fiesur, csirkefogó) mint alakítást nyújtott. Károlyiné (fotografusné) talán kissé túlzott szegényes toilletjével jól betöltötte szerepét. Sándor Ilona (kórhintásné) is elemében volt. A ház tele volt, de az elismerés tapsai csak gyéren hangzottak.

Szerdán A szép gárdistát adták közepes ház előtt. Ez operette újdonságról kevés a mondani valónk. Nem rossz, de nem is jó. Különös szerencse kell ahhoz, hogy e darab megérje a 300 egymásutáni előadása. Kiváltak Fábian Linka, Hajagos, Hidy és Faludy. Hajagos néhány szépen előadott énekszámával zajos tapsot aratott, ugyazintén Hidy szép tánczaival.

NYILTTÉR.

E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Köpenyt, szemvédőt, fátyolt és kalapot

minden okos nő visz magával automobil-utrá, azonkívül azonban még egy nagyon fontos apróságot is: Fay-féle valódi szódéni ásvány-pasztillát. A poros levegőben és az erős légáramlatban a szódéni pastilláskák megbecsülhetetlenek a meghülés veszedelmei és a nyálkahártyák igaztása ellen. Egy doboz ára 1 kor. 25 fillér, mindenütt kapható.

Főképviselet Magyarország és Ausztria részére: W. Th. Guntzert cs. és k. udv. szállító, Wien IV/1 Grosse Neugasse 17.

Tüzifa-eladás.

Jó minőségű száraz bükkfahasáb erdei öl 220 cm. magas, ölenkint 39 korona.

Waggononkint (10000 Kg.) 185 korona. Kisebb mennyiségben métermázsánkint házhoz szállítva 1.90 K.

Megrendelhető:

Rosenberger Pálnál

Csengery-ut 36. szám.

Fürdő GLEICHENBERG Stájerország

Idény: május 15-től szeptember 30-ig

felülmulhatatlanul értékes a légzőszervek

összes bajainál.

Világhírű gyógyforrások

Felvilágosítások és prospektusok a fürdőigazgatóságnál

GLEICHENBERG.

Szőlő-mentő por

permetezéshez, egy adag elegendő
200 liter kék galic oldathoz, hasz-
nálati utasítással 40 fillér.

Főraktár: **Drogéria**
Nagykanizsa.

Mi a
Dr. Oetker-féle
sütőpor?

A

Dr. Oetker-féle sütőpor

egy tökéletes, higienikus, az orvo-
sok által legmelegebben ajánlott
élesztőpótszer!

Egy csomag ára 12 fillér és egy 1/2
kg. számára élesztőerők tartalmaz.

Mindenütt a legjobb fűszer és
drogua-tüzletekben a számtalanszor
bevált receptekkel egyetemben
kapható.

LE DÉLICE cigarettapapír
cigarettafüvel
mindenütt kapható.

1888. óta 'énye-on bevált

BERGER-FÉLE GYÓGY-KÁTRÁNY-SZAPPAN

G. Hell & Co. gyártmánya.

Kiváló bécsi orvosok ajánlataira Európa legtöbb államában tö-
nyes eredményekkel alkalmazták**mindennemű bőrkütsések**

főleg krónikus és pikkelyesítő és bőri kútsések, továbbá reum-
a, fagyosok, lágyulások, fejt- és szájkütségek ellen. **Berger**
kátrány-szappan 40 százalékos kátrányt foglal magában és jó-
nyesen eltávolítja a károsodott bőrt egyéb kátrány-szappan-
októl. Makkos bőrbajoknál alkalmazták a nagy hatá-
sú.

Berger-féle kátrány-kénszappant

is. Enyhébb kátrány-szappan gyártást, a bőr tisztáltsággal ellen,
a gyermekek bőr- és fején való kútsággal ellen, valamint minden-
napli használatra mint fellétszappant mosó- és fürdő-szapp-
pan szolgál a

Berger-féle glicerín-pipereszappan

melyben 35 százalékos glicerint tartalmaznak és a mely illatosítva van.
Kiváló bőrápoló szerként használják továbbá kitűnő sikerrel a

Berger-féle borax-szappant

és pedig pórsenek, napégés, szepők, elődők és más bőrbajok
ellen.

Ára darabonként minden fajtából 70 fillér, hasz-
nálati utasítással együtt. Kérjen a vásárlásnál
nyomatékosan **Berger-féle kátrány-szappanok**
és borax-szappanokat, **G. Hell & Comp.** gyárt-
mányait és vizsgáljon az itt ábrázolt véd-
jegyre és a mellette

Kittentve Bécsben 1883-ban díszokmányokkal és a párisi 1900.
évi világiállításon arany díjjal.

A **Berger** védjegy minden más gyógy- és higienikus szappanok
a hozzájuk mellékelte használati utasításokon fel vannak sorolva.
Kaphatók minden gyógyszerertárban és szakkütségek üzletben.

Nagyban: **G. Hell & Comp., Wien, I., Fiberstr. 8.**
Magyarországi főraktár: **Török József** gyógyszer-
tára, **Budaörs, Károly-utca 12.** **Thalimayer és Seltz,**
Zrínyi-utca. **Kochmeister Fr.-utóda, Hild-utca 2.**
Melnár és Moser droguisták, **IV., Köröshorog**
utca 9. szám **Datsányi Frigyes** droguista, **Marok-**
köl-utca 2. **Kisvályban Magyarországi összes gyógy**
szertárakban.

Raktár Nagykanizsán:

Práger Béla gyógyszerertára.

HIRDETMÉNY.

A nagykanizsai fürdő-részvénytársulat 1910. ápril. 30-án tartott köz-
gyűlésében a társulat feloszlását elhatározván, felszámolásba lépett.

Ennélfogva a kereskedelmi törvény 202. §-a értelmében felhivatnak
mindazok, kik a nevezett társulat ellen követelést formálnak, hogy a jelen hir-
detmény harmadszori közzétételétől számított 6 hó alatt követelésüket annál
inkább érvényesítsék, mivel a 6 havi határidő letelte után a társulati vagyon
a részvényesek között felosztandó lesz és a késedelmes jelentkezők kielégítést
nem nyerhetnek.

Kelt Nagykanizsán, 1910. június 30-án.

Nagykanizsai fürdő-részvénytársulat
felszámolás alatt.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY ÉS FELTÉTELEK.

1. A nagykanizsai fürdő-részvénytársulat felszámolás alatt ezennel
közhírré teszi, hogy a nagykanizsai 3090 sz. tjkvben 877/c. 2. hrsz. a. fel-
vett tulajdonát képező ingatlan, az azon levő fürdő-, lak- és melléképületekkel:
uszoda és gépezettel együtt, nemkülönb a meglevő fürdőruhakészlet és min-
dennemű ingóság felszerelés és a fürdő kezeléséhez kívántató eszközök, szóval
minden, ami az 1904. augusztus 1-én kelt szerződéssel Scherz Emilnek és
nejének bérbeadott s amit ez idő szerint Csillag Jenőné szül. Novák Julcsa
bir bérben, dr. Plihal Viktor nagykanizsai kir. közjegyző vagy helyettese
közbenjöttével, a nevezett kir. közjegyző hivatalos helyiségében 1910. augusz-
tus hó 4 napján d. e. 10 órakor megtartandó szóbeli nyilvános árverésen a
legtöbbet ígérőnek eladatni fognak.

2. Kikiáltási ár 41,200 korona, melyen alul az 1. pontban körülírt
vagyon tárgyak eladatni nem fognak.

3. Árverezni kívánók tartoznak bánatpénzül a kikiáltási ár 10%-át
vagyis 4120 koronát készpénzben az eljáró kir. közjegyző kezéhez letenni.

4. Vevő a vételért azonnal készpénzben kifizetni, illetve bánatpénzét
a beígért vételár erejéig kiegészíteni tartozik. Ha ezen kötelezettségének elaget
nem tesz, ígéretek figyelmen kívül marad és az árverésben, mely haladéktalanul
folytatandó, részt nem vehet. Ha az árverés folytatásában senki sem tesz
újabb ígérést, előbb azonban más is árverelt, az 1. pontban körülírt vagyon-
tárgyak az által, illetve több ily árverelő közül a legtöbbet ígérő által meg-
vettnek jelentendők ki. A bánatpénz csak az árverés teljes befejezése után
adható ki annak, aki kevesebb ígérést tett.

5. Csillag Jenőné szül. Novák Julcsa nem fokozatos ígérést is tehet
s az ő és egy más árverelő azonos ígéréte között az övé tekintetik magasabb
ígéréstnek s egyuttal új ígéréstnek is. A bánatpénzre vonatkozó s a 3. és 4.
pontban előadott szabályok reá is irányadók.

6. Vevő az 1. pontban körülírt vagyon tárgyaknak az árverés napjá-
tól kezdve birtokába lép. E naptól kezdve őt illeti azoknak haszna, de viszont
ő viseli az azokat terhelő adókat és egyéb költségeket, valamint a vételügylet
után kirovandó kincstári illetéket s az átírással esetleg járó mindennemű
költségeket.

7. Az 1. pontban körülírt vagyon tárgyak, melyekről készült leltári
jegyzék a Délzalai takarékpénztárnál van, a helyszínen megtekinthetők. Meg-
jegyeztetik azonban, hogy az azokban netán előforduló hiányokért eladó sza-
vatosságot nem vállal.

8. Vevő az 1. pontban körülírt vagyon tárgyakat tehermentesen
kapja, miért is eladó tartozik az árverés megtörténte után azonnal az ingatlant
terhelő adóságokat kifizetni s arról a terheket töröltetni. Viszont vevőnek
megengedtetik, hogy az 1. pontban körülírt, a nagykanizsai 3090 sz. tjkvben
877/c. 2. hrsz. ingatlanra nézve a tulajdonjogot az árverés befejezte után
azonnal bekebeleztesse saját költségén a nevére.

Kelt Nagykanizsán, 1910. évi július hó 2-án.

Nagykanizsai fürdő-részvénytársulat
felszámolás alatt.

Jól jegyezd meg: csak **Ottomán-**
cigaretta-papírt, vagy hüvelyt hozz és ne en-
gedd magad hasonló kinézésű silány minőségű
utánzatoktól **tévutra** vezetni.

Nyomatott a laptulajdonos Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagykanizsán.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:

Kertész József.

Kiadja:

a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Doák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazás szerint.

A kvalifikáció ellenértéke és az iparos-pálya.

Az értelmiség fejlesztésére irányuló törekvéseket, amelyekkel manap lépten-nyomon találkozunk, vég-elemzésükben csak helyeselni lehet, ha azok párhuzamban haladnak a szerzett szellemi tőke kamataival. De mit látunk? Azt, hogy a javadalmazások éppen nem tartanak lépést a kor követelte igényekkel, a folyton fokozódó drágasággal és ami fő, nem hozzák meg a szellemi tőkének megfelelő kamatait. Eltekintve az erkölcsi értéktől, amelyet az emberben a becsületesség, a tudományos képzettség képvisel és azon fáradságtól, amely a tudományok megszerzésére fordított: ha számításba vesszük az anyagi áldozatot, amelybe a sok évi tanulás került, akkor fogjuk megtudni, hogy mennyibe kerül egy pálya elvégzése, illetőleg az oklevél.

Középszámítással a nyolc középiskola kerül átlag 6000 koronába. Négyévi felső iskola 4000 koronába. Összesen 10,000 koronába. Ezen kiképzésre felhasznált pénztőkének 6%-át számítva csupán, ezen az alapon jogosan számíthat a diplomás ember, amint az életbe lép, évenként kerek számban 600 koronára, anélkül, hogy szellemi tőkéjének kamata számításba vétetnék. A szellemi tőke értékét pénzben kifejezni nem lehet, csak annyit lehet konstataálni, hogy tizenkét évi tanulás után az oly értéket képvisel, hogy tisztán annak kell meghozni a tisztességes megélhetésre szükséges kamatjövendőt. Ha ezt egy kezdő intelligens garszon-embernél 2400 koronába számítjuk, akkor a méltányosság és igazságosság úgy hozná magával, hogy ehhez hozzáadassék a tanulásra befektetett tőke kamata, vagyis 600 korona. Észszerint egy középiskolát végzett diplomás embert, amint életfentartó pályájára lép, 3000 korona értékű javadalmazás illetne meg, amely azután fokozatosan emelkednék. De mit látunk az életben? Azt, hogy sokan éveken át díjtalanul, vagy esekély díjért szolgálnak és ezt az összeget tíz évi szolgálat előtt alig érik el, sőt akárhányan egész életük alatt sem jutnak ilyen javadalmazáshoz.

A kvalifikációnak tehát nincs meg a megfelelő ellenértéke. Ennek oka pedig abban rejlik, hogy a tudományos pályákon nagy a túlprodukción. A tanulás ebből az volna, hogy jobban fel kellene karolni az ipari és kereskedelmi pályákat. De ez sem történik meg. Hogy miért? Elmondjuk a következőkben.

A kisipar hanyatlását kétségbe vonni nem lehet. Ennek oka a nagyipar térfoglalásában rejlik. A nagyipari munkások tagadhatatlanul jól vannak fizetve,

esakhogy ezen viszonyban levőknek nincs meg az önállóságuk, amely meg van a kisiparosoknak. Már pedig az alárendeltségi viszonyban nincs meg az az erkölcsi erő, mely súlylyal bír a társadalomban. A kisiparos sokszor a legszerényebb viszonyok mellett is több erkölcsi súlylyal bír, mint a legjobban fizetett munkás. Ez országnak pedig olyan polgárookra van szüksége, akik a saját meggyőződésüknek bátran merjenek kifejezést adni, nem pedig olyanokra, akik felsőbb nyomás alatt állván, előírás szerint gondolkodnak és cselekednek, akiknek meggyőződésük nincs, vagy ha van, nem érvényesíthetik kellőleg.

A haza érdeke tehát azt parancsolja, hogy fejleszteni kell a kisipart. Hogy ez bekövetkezhessen, meg kell könnyíteni a kisiparos helyzetét. Meg kell könnyíteni az önálló iparosmesterek nehezédő nagy terhet, amelyet elviselni csak egyik-másik képes, mellette a többi tengődik, alig bír megélni.

A kisiparos nem fizethet munkásainak annyit, mint a gyáros. A kisiparos kiképezi a munkásokat s amint felszabadulnak átmennek a nagyipar szolgálatába. Így kaparja ki a kisiparos a gesztenyét a parázból a nagyiparos számára.

Ha virágzó kisiparunk volna, mint volt régebben a szükkerestű gyáripar mellett; ha a kisiparosmunkások önállóságra és biztos ekzisztenciára tudnának szert tenni, mint kisiparosmesterek: akkor bizonyára sokkal többen mennének iparos pályára, mint a jelen viszonyok között, amidőn már az iparostanone tisztában van azzal, hogy ő belőle mester alig lehet, hanem egész életét, mint alárendelt munkás lesz kénytelen eltölteni. Ezt pedig vajmi kevesen ambicionálják.

A kisiparos a gyárossal versenyezni soha sem lesz képes, mert előbbi az anyagot kicsinyben kénytelen bevásárolni, míg a nagyiparos nagyban vásárol és így jelentékenyen olcsóbban is jut hozzá. A nagyipar aránytalanul nagyobb állami szubvencióban részesül, mint a kisipar, ennek pedig társadalmi tekintetben az a nagy hátránya, hogy a nagyipar segélyezésével, szorosan véve egy ekzisztencián van segítve, míg a kisipar segélyezését közvetlenül sok ezren élvezik. Így segít az állam egyeseken, míg ellenségévé tesz százezreket. A gyári munkások nagy része nemzetközi szociáldemokrata-elveket val, míg a kisiparosok jó hazafiakat nevelnek.

A gyáraknak nagy előnye, hogy sok munkást foglalkoztatnak. Amde munkások a kisiparosoknál is találunk munkára, ha a mestereknek maguknak ehhez elegendő munkájuk volna. Azt pedig senki sem fogja kétségbe vonni, hogy a munkás sokkal jobb iskolában volna a kisiparosnál, mint a gyárosnál,

amely utóbbi helyen kívül álló tényezők vezetése és hatalmi befolyása alatt áll.

Hogy hasonlaltal éljünk, tegyük föl, hogy a kisbirtokokat nagybirtokokká alakítanák át. Mi lenne ennek a következménye? Az, hogy független ember alig volna Magyarországon. Gazdasági és ipari munkásokból állana az ország lakosságának 90%-ka. Ennél fogva valóságos szolga-országgá alakulna át a mi hazánk, amely nélkülözne az erkölcsi és gazdasági alapot.

Kellenek nekünk a gyárak. De a kisipart sem nélkülözhetjük. Azt erősíteni kell.

A korszellem azt követeli, hogy az ember, emberi méltóságához illő jogokkal ruháztassék fel és hogy benne hivatásának megfelelő nemes ambíció ébresztessék fel. Ezzel a törekvéssel pedig homlok-egyenest ellenkezik a szolgáltságig menő alárendeltség, amely szellemileg, erkölcsileg leshyaszti az embert. Ebből nem az következik, hogy ne legyen különbség értelem, műveltség, vagyon és foglalkozás tekintetében ember és ember között, hanem az, hogy minden ember birjon oly ekzisztenciával és joggal, amilyent erkölcsi, szellemi értéke és munkássága alapján joggal megérdemel, vagyis, hogy a rajta kívül álló körülmények ne gátolják meg őt nemes célja elérésére irányult törekvéseiben. Felemelni, emberi méltóságának, erkölcsi és hazafias kötelességének tudatára kell ébreszteni az embert, szemben a nemzetközi vallásban, erkölestelen és hazafiatlan tanokkal, amelyekkel csak súlyszteni tudják erkölcsileg is, anyagilag is.

Iskolai értesítők.

II Felső kereskedelmi iskola.

Az életnek gyakorlatiasabb felfogása mindinkább tért hódít a magyar társadalomban is. Ennek az egészséges fejlődésnek tulajdonítjuk, hogy ifjaink mind jobban keresik fel azokat a pályákat, melyek nemzetgazdasági szempontból minden állam első fontosságú foglalkozási ágátteszik. Ma már a kereskedelem nem leucézt foglalkozása Magyarországnak, egyik elsőrangú fontosságú tényezője. Azért szívesen konstataáljuk, hogy a Nagykanizsai Felső-kereskedelmi iskola ilyen értelemben városunknak kiváló fontosságú intézménye és az izraelita hitközségnek, mely az iskolát létesítette és fentartja, egyik kiváló kulturális és közgazdasági érdeműl tudjuk be.

Az iskola értesítőjét Bun Samu igazgató állította össze. A szokásos sablon szerint. Mégis, akik figyelemmel kísérjük, ez iskola statisztikai adatait, azt tapasztaljuk, hogy ez az iskola még mindig a fejlődés

Minden valódi doboz 25 db-ot tartalmaz
Minden tablettán rajta van e két szó

Vizsgálja a hamisítványokkal, mert kártékonyak

Szereti egészségét?

Ki ne tudná, hogy utólérhetően legjobb hashajtó a világhírű

PURGO-BAYER

Minden valódi doboz 25 db-ot tartalmaz
Minden tablettán rajta van e két szó

Vizsgálja a hamisítványokkal, mert kártékonyak

utján halad. Oka ennek egyrészt a gyakorlatias áramlat, másrészt az a körülmény, hogy a Nagykanizsai Felső kereskedelmi Iskolát végzett ifjakat különös szeretettel alkalmazzák a honi és külföldi minden rendű vállalatoknál. Mutatja ezt az értesítő 45. oldalán levő kimutatás, mely a múlt évben végeztek alkalmazási helyéről számol be, de tanuskodik mellette az a sok megkeresés is, mely évenként az intézet igazgatójához érkezik, hogy a végzett ifjakból hivatalnokokat ajánljon.

A tanulók száma a harmadik osztályban 112 volt, kik közül az év végei 107 maradt meg. Az izz. hitközség 8960 korona tandíjelengedést nyújtott tanulóinak. Oly összeg ez, mely magában rejti a dícséretet, melyet a hitközség áldozatkészségeért megérdemel.

A tanári kar az igazgatót kivül 6 tagból áll. Az iskolának van ifjusági és tanári könyvtára. Ez utóbbi 971 művet, 1754 kötetet foglal magában. Érettségi vizsgálatra 31 ifju bocsátott, kik közül Nagy István felelt meg jelesen.

A Felső-kereskedelmi Iskola tanárai női kereskedelmi tanfolyamot is létesítettek az izz. iskolaszék felügyelete alatt. Ebben 32 tanuló nyert egész évi oktatást. Ha legalább 30 tanuló jelentkezik, akkor a jövő tanévben is megnyitják ez a tanfolyam.

A Nagy Samu ur támadása.

A „Zala“ felelős szerkesztője három hosszú hasábján foglalkozik velem. Egész esomó olyan dolgot imputál nekem, amelyek mindegyike első pillanatra szembeötlő, szeménszedett valótlanok. Az ő ismert módszerével tényeket állít felőlem, melyek magukban véve semmit sem mondanak, de a sorok közt tág teret hagynak a gyanúsításra. Előre megjósolt pszichológiai engem nem érinthetnek, állításai foglalkoznom nem érdemes, reá pedig még csak egy megjegyzésem van: az, aki testi gyengesége és állítólagos szívbjaja miatt előre könyörületességért rimánczik és ennek a reményében olyan cselekszik, amiért a *saját felismerése szerint* csak ütés dukál, az az ember már maga kvalifikálta magát akként, hogy vele szóba állnom nem lehet. Szerkesztő ur, önnek itt végeztem a lapjával még nem. Annak a közleményeit éber figyelemmel kísérem és szerény tehetségemet az ön lapja ellen is a közügy szolgálatába bocsátom.

Dr. Lőke Emil.

A keszthelyi Dalosverseny.

— Saját tudósítónktól. —

Keszthelyen e hó 9-én a hajdani helikoni élet támadt föl demokratikus alapon. A nagy Festetics korában csak a grófi kastély urai és a kiváló vendégek járulhattak Muzsák magyar nemzeti oltárához. A késői utód gróf Festetics Taszilló az egész Dunántúlt összpontosította védősége alá, hogy a dal Muzsájának oltárt emeljen. És az oltár méltó volt a nagy névhez, melynek szelleme otthonos maradt a Festeticsok fejedelmek látott kastélyában.

Ez évben már másodszer fordult az ország és a sajtó figyelme Keszthely városára felé, mely előkelő érdelemmel, kamisítatlan hazafisággal karolja fel a

művészetet és nyújt vendégszerető otthont a haza művészeinek. Keszthely hatalmas erőfeszítéssel megy a haladás útján, fiatalos energiával bontja ki szárnyait, hogy a Balaton gyöngyét Keszthelyt bevésse az egész ország sötét a külföld szeretetébe. Sikertülni is fog.

Szombaton e hó 9-én 15 duánantuli dalos egyesület érkezett Keszthelyre, hogy részt vegyen a „Dunántúli Dalos Szövetség“ IX. Dalos ünnepén. A vasuti állomáson Nagy István városbíró üdvözölte a vendégeket, kik mindegy 600-an lehettek. Azután egymásután vonultak be a premontrei rendház elé selyem lobogóikkal: a budapesti Cukráz Dalkör, a budapesti Lyra Dalkör, a győri Ének és Zeneegyesület, a komáromi r. kath. Egyházi Énekkar, a pécsi Polgári Daloskör, a körmenyi Dalosegyesület, a ruszti Férfi Dalosegyesület, a sárvári Dalosegyesület, a székesfehérvári Déli Vasuti Dalegyesület, a székesfehérvári Polgári Dalkör, a tatatóvárosi Daloskör, veszprémi és végül a zalaegerszegi Dalosegyesület. Az érkezett vendégeket Lakatos Vince premontrei tanár üdvözölte költői szárnyalású beszédben, majd az egyes zászlókat a koszorús leányok egy-egy jellegű mondás kíséretében nemzetiszín szalagos zöld koszorúval ékesítettek föl Este minden daloskör szerenével kedveskedett a saját koszorús leányainak.

A verseny első része, a költött dalverseny 10-én d. u. 3 órakor kezdődött. Az óriási katonai lovagló iskola átalakított termében mindegy harmadfélezernyi halgatóság gyűlt össze. Az első páholyban, mely gazdagon volt draperiázva megjelent gr. Festetics Taszilló és neje szül. Hamilton Mária hercegnő és Ella comtesse. Minden daloskör bizonyágát adta komoly törekvésének és a karmesterek nagy buzgalmának, izlésének és tehetségének. Verseny után a lobbós daloskörök rengeteg néptömeg kíséretében felvonultak a Festetics palotába melynek mesés parkjában szerenádokat adtak a fővédnök tiszteletére. A gróf lement a földszintre és ott mondott köszönetet a gyengéd figyelemért. Este a Balatonparton az összes dalosokat megvendégelte a gróf. Az idő addig kedvező volt, de 7 óra után eső zavarta szót a városban hullámzó tömegeket. A dalosverseny befejezése ma délután lesz.

HIREK.

— Aratnak a katonák? Az aratás — ob sehön, ob Regen — serényen folyik. És ha kellemetlenkedik is az esős idő, jó órában legyen mondvá, annál jobban viselik magukat az aratók, akik az idén — amint ezt a közgazdasági rovatunkban bővebben kifejtik — úgy viselkednek, ahogy azt komoly, öntudatos, lelkiismeretes munkásoktól joggal elvárható. Mindössze itt-ott mutatkoztak szórányos, hamarosan elaludt, amolyan halvszületett sztrájkjelenségek az Alföldön, ezektől eltekintve azonban szaporán suhoganak a kaszák, pengenek a sárlók, hullanak a reudék s kellemes ritmussal esendülnek föl az aratódalok. Ezeknek az aratóknak az idén jelentékenyen kibővült a repertoárjuk olyan új, zamatos, helyenkint erősen szókimondó szövegű nótákkal, melyeket a kaszárnyából plántáltak a buzaföldekre. Hiszen az idén tudvalevően a katonák is aratnak, mert a hadügyminiszter meg a honvédelmi miniszter, mint ismeretes tényleges állományú legénységet három hosszú nétre szabadságot és elküldték — aratni. Pár éve gyakorlatban van már, hogy az aratáshoz a szegényebb családok katonáit hazabocsátották, most azonban ez az engedmény általánossá lett. Az idén minden gazdasági munkákosz érte katonai szabadságot kap és bárhol munkát vállalhat. A munkára utazó katonák a vasuton munkásigazolvánnyal féláron utazhatnak. Mindez nagyon szép. Amolyan valóra vált régi álom, ha elgondolja az ember, hogy mennyi s mennyi tüzzel és jóakarattal sürgették ezt az aratási szabadságolást az elenzéki padokról. Most megvan. Debát az álmoknak ebredés a vége. A katonák

az idén nagy számban éltek az engedelmével s még a múlt héten el is indultak aratni. De ezt csak úgy mondták, amint innen is, onnan is hallik. A 13. sz. hadtest szabadságot katonái egy jó részének Szlavoniában lakó szülei például beadványt intéztek a napokban a hadtestparancsnoksághoz, hogy hívják csak be a szabadság katonákat, mert az ő aratási tevékenységükben bizony niucsen köszönet. Szentbeverdel napnak nézik az aratás idejét, dolgozni nem akarnak, ehelyett még inkább a többi aratót tartóztatják. Főként az aratólányokat No. persze. Ime az érem másik oldala. Hát hiába úgy van az, hogy a katonagyerek, aki a császár kenyerét eszi, amíg ki nem adták a szabadságos kis könyvét, már csak azt tartja, hogy „cibil“ neki nem parancsol. Még ha az édes szülője is. Még ha aratás ideje van is. Hogy is jellemezni az ekként alakult helyzetet a jó Ollendorfer rendszer a maga kérdésével és feleleteivel?

— Aratnak a katonák?

— A katonák nem aratnak.

— Miért nem aratnak a katonák?

— Pardon. Erre az Ollendorfer-grammatikánál sokkal autatikusabb választ adhatunk — marokszedőlányok

— Áthelyezett szolgabírák. A vármegye alispánja Farkas István alsórendű szolgabíró, aki ideiglenesen Sólóymy Tivadar főszolgabíró betegsége alatt a sümegi szolgabírói hivatalt vezeti és Vizkelety Árpád dr. sümegi szolgabíró, továbbá Szilágyi Dezső zalaszentgróti és Gájássy Lajos letenyei szolgabíró kölcsönösen áthelyezte. Az áthelyezés augusztus 1-jével vétetik fogantatba.

— Kövesi elvesztette Pécsét. A Pécsi Nemzeti Színház új igazgatójává szombaton, e hó 9-én négy pályázó közül Fűredi Bélát választották. Kövesi, az eddigi pécsi direktor tehát elesett a színházról, mert — mint egy pécsi lapban olvassuk — „a színházi bizottság elismerte ugyan érdemeit, de gyengéi előtt sem hunyt szemét.“

— A zalaegerszegi Osány-szobor. 17 művész pályázott, hogy szobrot készít Csány László volt közlekedési miniszternek a vártanának. A pályázó művészek a következők: Cser Károly, Neumessangi Andor, Istók János, Horváth Géza, Kolosvári Szászák Ferenc, Gárdos Aladár, Körmenyi Frimml Jenő, Kisfaludy Strobl Zsigmond, Lukácsy Lajos, Kara Mihály, Vass Viktor, Andrejka József, Horváth Adorján, Somló Sári, Bódy Kálmán, és Kapás Sándor. A beérkezett tervezetek közül, hogy melyiké az elsőség az még csak folyó hó 16-án dül el, amikor a bíráló bizottság tautácskozni s dönteni fog.

— Pénzügyi bizottság javaslata. Ismeretes, hogy a nem rendszeresített városi alkalmazottak a kormánytól kiűlt. 20000 korona államsegélyből semminemű részt nem kaptak. A rendőrök tehát még a multkoriban azzal a kérelemmel járultak a pénzügyi bizottsághoz, hogy a mult évben megtakarított pénzből némi összeget utaljanak ki. A pénzügyi bizottság a rendőrök kérelmét méltányolta s részükre 10%-ot fizetésük arányában megszavazott. A pénzügyi bizottság nagyelkösége felbátorította a többi nem rendszeresített alkalmazottakat is s most már ők is kérelemmel járultak a pénzügyi bizottsághoz. A pénzügyi bizottság a legutóbbi ülésén tárgyalta a többi alkalmazottak kérelmét, s úgy határozott, hogy a díjnokok, városi becsücsök, végrehajtók, szolgák és erdősök fizetésüknek 5%-át, a rendőrök ellenben 10-ot kapjanak. Igaz nagyon csekély a megszavazott 10% is, de a méltányosság ugy hozná magával, hogy legalább minden alkalmazottat egyformán jutalmazzanak. A díjnokok ezt a méltányosságot annál is inkább megérdemelnék, mert ők ép

Csak alpesi tej kakao és cukorból áll

MILKA SUCHARD

Páratlan különlegesség.

oly munkát végeznek, mint a rendszeresített tisztviselő. Azt hisszük, hogy a városi képviselő testület a a méltányosság szempontját tartva szem előtt, a pénzügyi bizottság javaslatát megváltoztatja s a többi alkalmazottaknak is megfogja adni azt, amit egyik részüknek a pénzügyi bizottság már megadott.

— **Kinevezés a gyermekmenhelyben.** A helygyűlés Geiszl Ellát, Geiszl Miksa nagykanizsai póstafőtiszt leányát a szombathelyi gyermekmenhelyhez tartozó nagykanizsai telepe felügyelőjévé nevezte ki.

— **Vasutas szövetség** vasárnapi nyári mulatsága a Sörgyár kerthelységében kedvező időben nagy látogatottság mellett folyt le. A mulatságot kabaret előadás vezette le, melynek műsorán sok szíj szerepelt. A színtársulat tagjai közül Hajagos, Hidy és Izsó is közreműködtek énekekkel a hallgatóság zajos tapsaitól kísérve. Rajtuk kívül műkedvelők énekeltek, szavaltak s egy bohózatot is eljátszottak. Azután vacsora, majd tánc következett konfettivel, világpostával s egyéb szokásos alkalmi jókall kivilágos virradtig.

— **Fördőélet** Varazstópicáról jelentik, hogy a kúsz gyógyfürdőben sokan keresnek nyárást s gyógyulást bajukra. A jövővi régi fürdő látogatónak száma a múlt hó elejétől 190 volt. A fürdőzők között szokás szerint több nagykanizsai is van.

— **Elmebeteg körül észlelt visszasságok megszüntetése.** Jakabffy államtitkár az összes törvényhatóságokhoz körrendeletet bocsátott ki, melyben felhívja a törvényhatóságokat, hogy az 1903-ik évi 10583 sz. alatt kelt körrendelet 3-ik bekezdésének összes intézkedései pontosan betartassanak. Így tehát a jövőben megfogynak szűnni az elmebeteg körül észlelt visszasságok.

— **Rendkívül** életrevaló, kipróbált, modern intézményt ajánlunk hízelget olvasóink szíves figyelmébe a Budapesti VIII. Főherceg Sándor-utca 30-ik száma alatt fennálló Magyar Otthon penzióban. Évek óta általában kedvelt, pompásan bavalít, csadái szálló ez, ahol mérsékelt napi áron, (mindössze három koronáért is és fokozatosan feljebb) teljes ellátáshoz és lakáshoz, szépen butorított külön bejárattal szobákhoz lehet jutni. Vidékiek, akik rövidebb-hosszabb időt kívánnak a fővárosban tölteni, szórakozás, vagy üzleti ügyek intézése végett, a Magyar Otthon barátságos hajlékában nyugalmasan berendezkedhetnek Csoportos jelentkezőknek, utazóknak, turistáknak, hivatalnokoknak és más hivatásuaknak még kivételesen kedvezmény jár ki. Iskolák vakációi, tanulmányi kirándulásai számára egyenesen megbeszélhetetlen a Magyar Otthon! Villamos világítás! Tükrosz székények!

— **Aki nem fér a bőrébe.** Légrádi János kiról az újságok már hasáboakat irtak, többet magával a Gőzfürdő vendéglőben alaposan benyakalt. Légrádi ilyenkor nem akarja ismerni az emberi törvényeket, hanem vadálát módjára ellenfelét összeakarja marcangolni. Ilyen állapotban hozta a sors össze Báró Jenő cipőgyári munkással, akinek a bőne épen csak az volt, hogy a multkor óralopás alkalmával, amely a gyárban történt ő is a kutatók sorai közé állott. Légrádi, a mit sem sejtő cipőgyári munkást ugy a gyára fölé verte, hogy az vértől biritva össze esett. A rendőrség Légrádi ellen a vizsgálatot megindította. Igazán ideje volna, hogy az ilyen elemektől városunkat megtisztítsák.

— **Új betéti társaság** Leopold Gyula hirdetői irodája budapestben, melynek nemcsak a belföldi, hanem a külföldi nagy hirdetői is állandó üzletfelei és mely a legtekintélyesebb és legnagyobb apparátussal dolgozó vállalat a szakmában, betéti társaságok alakult. A törvényeszéki bejegyzés július 6-án megtörtént. A betéti társaság egyedüli beltagja Leopold Gyula, ki a vállalatot kiváló szakmával és elismert agilitásával továbbra is vezeti. Mint értesültünk, Leopold Gyula több nagyobb vidéki lap kiadójával egyesülve a vidéki lapok részére egész külön szakosztályt fog létesíteni, mely csak a vidéki lapok hírdetői ügyeivel fog foglalkozni.

— **Az éjjeli esend háborítók.** K. J. asztalos segéd, B. J. szabó segéd és V. J. közös hadsergebeli őrzető hétéfő viradóra a Rákóczy-utcaiban olyan patáliát csaptak, hogy az ügyetlen rendőrtisztviselő kénytelen volt őket figyelmeztetni. No de nem olyan legények ők, hogy a rend hű őrzőjének engedelmesskedjenek, sőt annál inkább meg kell mutatni, hogy őket felelősségre vonni nem lehet. A botrányt ők tehát még inkább fokozták. Az ügyele-

tes rendőr tisztviselő látva, hogy a legények szavának nem engedelmesskednek, igazolásra szólította fel őket s ekkor látta a rendőrtisztviselő, hogy a katonai civilbe, a civil pedig katonai ruhába bujt. A rendőrség Vince ellen megtette az illetékes hatóságánál a feljelentést, a többiek ellen pedig a rendőrségen.

— **Lopás.** Ujvári Géza Teleki-utcai lakos zárt udvarából ismeretlen tettesek több szegfű virág csoportot elesentek. A virágot kedvelő gazda feljelentést tett a rendőrségen az ismeretlen tettesek ellen. A rendőrség a vizsgálatot megindította.

— **Börtönből megszökött honvéd.** Flór István 20-ik honvéd gyalogezred közkapája vasárnap virradóra zárkájából megszökött. Ugy a katonaság, mint a rendőrség körözi. Szegény Flór István drágán fogja megfizetni vakmerőségét.

— **Lapunk zártakor értesültünk, hogy Flór István, aki a honvédségtől megszökött az est folyamán már önként jelentkezett.**

— **24 éves szőke, esinos, fess alkatu árva-leány, 100,000 korona készpénzhezományyal,** jelenleg egy öreg nőnéjél lakik, férjhez óhajt menni. Csak oly urak jelentkezzenek (esetleg vagyontalanok is), a kiknél gyors nősülés akadályokba nem ütközik. Schlesinger, Berlin 18.

Tudományos megfigyelések a moszkvai császári orvosi egyetemen megállapítottak:
„Valamennyi hashajtó ásványvíz között a **Ferenc József-keserűvíz** glaubersóban és keserűsóban a leggazdagabbnak bizonyult. Ennél a sajátjánál fogva, melyet még fokoz az, hogy szódabikarbóna-tartalommal is bír, minden más hasonló ásványvíz fölé helyezendő. A természetes Ferenc József-keserűvíz még kis adagok használata mellett is, gyorsan és biztosan ható hashajtó.”

A valódi Ferenc József-keserűvíz csakis teljesen természetes állapotban, minden hozzátétel nélkül kerül forgalomba és ásványvízüzletekben, gyógytárakban és drogériákban kapható.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Szinészet.

Romvári jubileuma.

Romvári Várady Lajos, a színtársulat sugója az idén tölti be munkássága 40-ik esztendejét. Negyven év, ugyszólván valamennyi odalant a sugólyukban eltöltve, nem mondható valami fényes iryglendő pályának. Am az észrevétlen s mégis nélkülözhetetlen munka, amely elhez a hosszú, szürke pályához fűződik annál becsülésre méltóbb s érdemes arra, hogy amint azt ma este teszik meg e város falai között: a társulat és a színházlátogatók megünnepeljék.

Munkatársunk felkereste a jubilást, aki negyvenéves színházi működéséről érdekes adatokat közölt. 18 éves korában, 1870-ben állott be Thália papjai közé. Kineses Kolozsvárt Fehérvári Antal társulatához szegődött sugónk. Eppen arra volt szükség s miután ez a társulat fix-fizetést adott, ami abban az időben nagy szó volt, Romvári készörömest vállalta a sugást havi komény 18 pengő forintokért, amelyek amaz olesó érában nagy értéket képviseltek. Három évig maradt a társulatnál s ez idő alatt megfordult vele az erdélyi metropolison kívül Marosvásárhelyt, Brassóban, Aradon és Budán (1873-ban katonának állt A 29. sz. akkor még Hábermann-ereduél szolgált Debrecenben. 1875-ben szabadságot kelt. Ekkor 3 évig kisebb társulatoknál működött. Így Völgyi Györgynél, Borsos Józsefnél s Hubay Gusztávnál, akiről büszkén jegyezte meg a jubilás, hogy a fia esendőrhadnagy Nagykanizsán. E három év során egyebek közt Nyitrán, Rimaszombatban, Győrött és Komáromban működött Romvári. Mindent miután sugó. Hogy ezt a miliót választotta magának, oka, mert esendőt alapított s így könnyebben tudott megélni. Ezek a kisebb társulatok

ugyanis nem adtak fix-fizetést, csak ugynevezett proporciót, vagyis a tiszta jövedelem bizonyos osztalékát 6 hetenkint. Ez bizony kevés volt. Romvári tehát mell-kesre volt utalva s ezt mint sugó kereshette meg legmegfelelőbb formában, ideje maradván így színlapírásra, ami darabonként 2 krajcárt, székrendezésre, ami 20 krajcárt, színlapmúlásra és kiserpezésre, ami — még többet jövedelmezett. — 1878. július havában is elvitték — Boszniát okkupálni. Több kisebb ütközetben kívül részt a magaji csapatában is. Ugyanez év december havában szabadságot kelt. Ekkor miután egyebütt állás nem akadt, kórista lett a Gyapju-utcai német színháznál Budapestben. Németül nem tudván, magyarul futta a kórust, amit persze senki sem vett észre. Itt 40 pengőt fizettek neki, mint kóristának s egy-egy ugynevezett néma szerepben 50 krajcár „spielhonoriáriumot”. 1879-ben a Népszínházhoz került, honnan azonban 1880-ban a fizetés gyenge volta miatt újra vidékre szerződött s ott is maradt 1891-ig: Aradi Gerő Rakodczay Pál, Tóth Béla, Ganz Lajos társulatával végigdöcögve Thespis-kordóján Szeged, Szentes, Arad, Kassa, Miskolc, Eperjes, Ungvár, Temesvár, Sátoraljaújhegy, Igló, Zombor, Baja, Nagybánya, Zilah Nagyszében, Brassó, Szatmár Székesfehérvár, Nagyenyed, Trencsén, Léva városát. 1891-ben Evva alatt újra a Népszínházhoz, innen 1908-ban a Vignszínházhoz került sugónk. 1899-ben az utóbbi színház vezetőségének biztatására — felesapott direktornak. Nagy társulatot szervezett összekuporgatott garasain s egy évig Erdélyben működött Csikszerezás, Székelyudvarhelyen, Fogarason, Gyulafehérvárt, Brassóban, Tordán és Vajdahunyadon Nem volt szerencséje. Pénze eluszott. — társulata fejlődött. — 1900-ban újra sugónk szerződött Szalkai Lajoshoz Szatmárra. E társulattal 1902-ben Kövesihez jött. A színész-nyugdíj rendezésében nagy része van neki is. Egyike volt e téren az előharcosoknak, még 1879-ben. Példás családi életet élt.

Miután első felesége meghalt, újból megnősült. Ebből a házasságából egy fia származott, aki most végezte Pécsott a főreáliskola I. osztályát.

Munkáját mindenkor lelkiismeretesen végezte. Direktori becsülték, társai szerették. pályája esendős folyású patak, amely észrevétlenül kigyózik el az élet sziklá között, sohasem csap ki medrétől s ninesenek szennyes hullámai.

* **Jack, a senki.** A budapesti Magyar Színház, meg a bécsi Deutsches Volkstheater egyik tavalyi kasszadarabja. Pompás londoni import, amely a maga hazájában éveken keresztül vonzotta a színházba a publikumot A parvenü angol társadalmat szatirizálja s telve van kifünn megfigyelésekkel, kacagtató helyzetekkel, amelyek fölött, hol jóízű angol humor ömlik el, hol meg könnyed francia elménekedés sziporkázik. Valóban, ebben a darabban annyi a belső érték, hogy szinte lehetetlen volna egészen rosszul játszani.

A nagykanizsai arénában mult esztőtörtökön ment először, kisszámú közönség előtt — amely a esatakos idővel dacolva jött el — és persze itt is állandó derűltéghben tartotta a publikumot. A szereplők az első felvonásban egy darabig kedvetlenül, kissé nehézkesen mozogtak. Hanem aztán bele melegedett. Nagyon jó volt Izsó (Jack) és Károlyiné (Jenningsné). Patak, azonkívül Zöldi és Révész, valamint a kisebb szerepekben Sándor, Nagy, Abonyi, Lévy mind hozzájárultak az est sikeréhez.

Valamivel jobb szereptudás aligha ártott volna. És a díszletek! Jaj, kérem, azokról ne is beszéljünk.

* **Trencs báró.** Szombat este a horvát Albini Félix fülbemásozó zenéjű operettjének volt az első előadása a mi deszkáinkon, közepes teltségű ház előtt. A kellemes rutinos muzsika nagyon tetszett s a szebbnél-szebb énekszámokban pompásan érvényesültek: Hajagos és Fábrián, akiknek játéka is finom volt, diszkret s meleg. Könnyen, kedvesen oldotta meg feladatát kivált az énekekben Faludy s szokott temperamentumával játszott Hidy. Izsó és Károlyiné alakítása helyenként harsogó kacajt fakasztott.

* **A Divat Újság** minden hónapban kétszer jelenik meg Előfizetési ára nagyon olesó: negyedévre postán való széküldéssel két korona husz fillér. Előfizetni legelősz-rűbben a kiadóhivatalba intézett postautalványon lehet A Divat Újság kiadóhivatala Budapestben, VIII. Rökk Szilárd-utca 4. számú házban van.

Ha ketten találkoznak az életben

a kik meghültek, bizonyosan van közöttük egy a ki magával viszi az ő kis kincsét: egy doboz Fay-féle valódi szódai ásványvizstíllát. Csaknem huszöt esztendő óta tudja mindenki, hogy Fay valódi pasztillái nem türik a köhögést és a rekedtséget, megszüntetnek minden elnyálkásodást s azonkívül kitűnő hatással vannak az egész szervezetre. Fay szódai pasztillája minden gyógyszerárban és drogeriában s idevágó üzletben 1 korona 25 filléért kapható dobozonként.

954/1910. végrh. szám.

Árverési hirdetés.

Atulirott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírrá teszi: hogy a nagykanizsai kir. járásbíróságnak 1905. évi V. 866 számú végzése következtében dr. Sey Ernő ügyvéd pécsi lakos javára 100 kor. s jár. erejéig 1905. évi május hó 20. foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1308 kor. becsült szobabutorok stb.-ből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak. Mely árverésnek a nagykanizsai kir. járásbíróság 1910. évi V. 530/t számú végzése folytán 100 kor. tőkekövetelés ennek 1905. évi április hó 4. napjától járó 6%, kamatai, $\frac{1}{2}\%$ váltó díj és eddig összesen 38 K 78 fillérben bírólag már megállapított költségek erejéig Nagykanizsán (Csengery-utca 87 sz.) leendő eszközésre 1910. évi július hó 15 napjának délelőtti 8 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. törvény cikk 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni. A mennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. LX. t. c. 120. §-a és a v. n. 20 §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nagykanizsán, 1910. évi július 1-én.

Maximovits György

kir. bírósági végrehajtó.

Pozsonyi Elektrotechnikai Szakiskola

Pozsony, Vallon-u. 14.

Tanintézet elektrotechnikai laboratóriummal és tanműhellyel elektrotechnikusok és műszaki hivatalnokok kiképzésére. Tanulmányi idő két év. Szükséges előképzettség 3—4 középiskolai, vagy polgári osztály. Kivánatra teljes ellátás az igazgatósági internátusban.

Értesítőt és felvilágosítást, válaszbélyeg mellett, ingyen küld az

AZ IGAZGATÓSÁG.

Tüzifa-eladás.

Jó minőségű száraz bükkfahasáb erdei öl 220 cm. magas, ölenként 39 korona.

Waggononként (10000 Kg.) 185 korona. Kisebb mennyiségben métermázsánként házhoz szállítva 190 K.

Megrendelhető:

Rosenberger Pálnál

Csengery-ut 36. szám.

Hirdessen a 'Zalai Közlöny'-ben.

12692/1910.

Verseny tárgyalási hirdetés.

A rozgonyi-utcai és templomtéri elemi iskolák felépítésével kapcsolatos szállítókra és munkálatokra — a v. képviselőtestület jóváhagyásának fenntartásával — versenytárgyalást hirdetek.

Az előírányzott összeg a rozgonyi-utcai iskola felépítésére kerekén 112000 kor., a templom-téri iskola felépítésére kerekén 25000 korona.

Az ajánlatok a kiírási művelettel csatolt mintán teendőek meg. Csakias szabályszerűen kiállított és pecséttel lezárt sértálen borítékban elhelyezett közvetlenül a tanácsi iktatóba vagy posta útján beadott ajánlatok vétetnek tárgyalás alá.

Az ajánlatok borítéka a következőleg címezendő.

A városi tanácsnak Nagykanizsán. „Ajánlat a 12692/910. sz. versenytárgyalási hirdetésben kiírt a rozgonyi-utcai és templom-téri elemi iskolák felépítésével kapcsolatos szállítások és munkálatokra.”

Az ajánlatok posta útján vagy közvetlenül a tanácsi iktatóba adandók be.

Benyújtási határidő 1910. évi július hó 26-ának d. e. 10 órája. Ajánlatot lehet tenni az összes munkálatok és szállításokra, vagy az egyik vagy másik iskola összes munkáira és szállításaira és végül az egyes szállítási és munka csoportokra is. Mindkét iskolára vonatkozó ajánlatban azonban iskolánként különítve kell megadni az árengedményt.

Bánatpénz gyanánt az ajánlati végösszeg 5%-a készpénzben, vagy óvadékképes értékpapír alakjában, vagy 10000 K-ig terjedő részében a „Nagykanizsai tkpt. r. t.” a „Délzalai tkpt. r. t. Nagykanizsán”, a „Zalamogyei gazdasági tkpt. r. t. Nagykanizsán”, a „Néptakarékpénztár r. t. Nagykanizsán” végül a „Nagykanizsai Bankgyesület r. t.” ily összegről szóló betétkönyveivel teendő le és az az ajánlat benyújtásával egyidejűleg versenytárgyalási hirdetés úgyszámára való hivatkozással a városi pénztárba a tárgyalás határidejéig befizetendő, vagy oda beküldendő és az erről szóló letéti nyugta vagy postai feladó levény az ajánlatához csatolandó.

Az ajánlatok az 1910. évi július hó 26-ik napjának d. e. 10 órájkor Nagykanizsa város tanácstermében fel fognak bontatni, mely alkalommal ajánlattevők, vagy igazolt megbízottjaik jelen lehetnek.

Az általános szállítási és munka feltételek, a részletes munkafeltételek, költségvetések, tervek és szerződés tervezet a városi mérnöki hivatalban megtekinthetők, ugyanitt az ajánlati minta díjtalanul kapható.

Egy ajánlattevőnek sincs semmi néven nevezendő igénye arra, hogy az ajánlata elfogadtassék és Nagykanizsa város közönsége szabad rendelkezési jogát minden tekintetben fenntartja.

Az ajánlat egyéb módzataira, valamint ajánlattevők egyéb kötelezettségeire nézve az ajánlati minta általános és részletes feltételek, költségvetések és a tervek, végül a szerződés tervezet irányadó.

Nagykanizsán, 1910. évi július hó 9-én.

Vécsey Zsigmond s. k.
polgármester.

LE DÉLICE cigarettapapír
cigarettafüvel
mindenütt kapható.

A Zalai Közlöny

Szerkesztősége és kiadóhivatala

Deák-tér 1. sz. alatt van

Szőlő-mentő por

permetezéshez, egy adag elegendő
200 liter kék galic oldathoz, hasz-
nálati utasítással 40 fillér.

Főraktár: **Drogéria**
Nagykanizsa.

Nyári multságokra
kerti lampionokat óriási választékban
ajánl
Ifj. Wajdits József Nagykanizsán,
Deák-tér 1 szám.

Az üzleti siker titkát

három dologban találja meg az ügyes
kereskedő: az utaztatásban, a jó kira-
katban és az újsághirdetésben. Ez
utóbbira ajánljuk ennek Zalamegye leg-
régibb újságját, a Zalai Közlönyt.

HIRDETMÉNY.

A nagykanizsai fürdő-részvénytársulat 1910. ápril. 30-án tartott köz-
gyűlésében a társulat feloszlását elhatározván, felszámolásba lépett.

Ennélfogva a kereskedelmi törvény 202. §-a értelmében felhivatnak
mindazok, kik a nevezett társulat ellen követelést formálnak, hogy a jelen hir-
detmény harmadszori közzétételétől számított 6 hó alatt követelésüket annál
inkább érvényesítsék, mivel a 6 havi határidő letelte után a társulati vagyon
a részvényesek között felosztandó lesz és a késedelmes jelentkezők kielégítést
nem nyerhetnek.

Kelt Nagykanizsán, 1910. június 30-án.

Nagykanizsai fürdő-részvénytársulat
felszámolás alatt.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY ÉS FELTÉTELEK.

1. A nagykanizsai fürdő részvénytársulat felszámolás alatt ezennel
közhírré teszi, hogy a nagykanizsai 3090 sz. tjkvben 877/e. 2. hrsz. a. fel-
vett tulajdonát képező ingatlan, az azon levő fürdő-, lak- és melléképületekkel:
uszoda és gépezettel együtt, nemkülönben a meglévő fürdőruhakészlet és min-
dennemű ingóság felszerelés és a fürdő kezeléséhez kívántató eszközök, szóval
minden, ami az 1904. augusztus 1-én kelt szerződéssel Scherz Emilnek és
nejének bérbeadott s amit ez idő szerint Csillag Jenőné szül. Novák Julcsa
bir bérben, dr. Plihal Viktor nagykanizsai kir. közjegyző vagy helyettese
közbenjöttével, a nevezett kir. közjegyző hivatalos helyiségében 1910. augusz-
tus hó 4. napján d. e. 10 órakor megtartandó szóbeli nyilvános árverésen a
legtöbbet ígérőnek eladatni fognak.

2. Kikiáltási ár 41,200 korona, melyen alul az 1. pontban körülírt
vagyon tárgyak eladatni nem fognak.

3. Árverezni kívánók tartoznak bánatpénzül a kikiáltási ár 10%.-át
vagyis 4120 koronát készpénzben az eljáró kir. közjegyző kezéhez letenni.

4. Vevő a vételár azonnal készpénzben kifizetni, illetve bánatpénzét
a beígért vételár erejéig kiegészíteni tartozik. Ha ezen kötelezettségének eleget
nem tesz, ígérete figyelmen kívül marad és az árverésben, mely haladéktalanul
folytatandó, részt nem vehet. Ha az árverés folytatásában senki sem tesz
újabb ígéretet, előbb azonban más is árverelt, az 1. pontban körülírt vagyon-
tárgyak az által, illetve több ily árverelő közül a legtöbbet ígérő által meg-
veitnek jelentendők ki. A bánatpénz csak az árverés teljes befejezése után
adható ki annak, aki kevesebb ígéretet tett.

5. Csillag Jenőné szül. Novák Julcsa nem fokozatos ígéretet is tehet
s az ő és egy más árverelő azonos ígérete között az övé tekintetik magasabb
ígéretnek s egyúttal új ígéretnek is. A bánatpénzre vonatkozó s a 3. és 4.
pontban előadott szabályok reá is irányadók.

6. Vevő az 1. pontban körülírt vagyon tárgyaknak az árverés napjá-
tól kezdve birtokába lép. E naptól kezdve őt illeti azoknak haszna, de viszont
ő viseli az azokat terhelő adókat és egyéb költségeket, valamint a vételügylet
után kirovandó kincstári illetéket s az átírással esetleg járó mindennemű
költségeket.

7. Az 1. pontban körülírt vagyon tárgyak, melyekről készült leltári
jegyzék a Délzalai takarékpénztárnál van, a helyszínen megtekinthetők. Meg-
jegyeztetik azonban, hogy az azokban netán előforduló hiányokért eladó sza-
vatosságot nem vállal.

8. Vevő az 1. pontban körülírt vagyon tárgyakat tehermentesen
kapja, miért is eladó tartozik az árverés megtörténte után azonnal az ingatlan
terhelő adóságokat kifizetni s arról a terheket töröltetni. Viszont vevőnek
megengedtetik, hogy az 1. pontban körülírt, a nagykanizsai 3090 sz. tjkvben
877/e. 2. hrsz. ingatlanra nézve a tulajdonjogot az árverés befejezte után
azonnal bekebeleztesse saját költségén a nevére.

Kelt Nagykanizsán, 1910. évi július hó 2-án.

Nagykanizsai fürdő-részvénytársulat
felszámolás alatt.

Hogy mersz nekem más egyebet
hozni, mint a **kipróbált**
„OTTOMAN” - cigarettapapírt vagy hüvelyt!

HANGSZEREKET

és

HUZÓHARMONIKÁKAT

I-sőrendű minőséget ajánlok a következő árak mellett.

Szétküldés utánvétellel. — Kezeskedek arról, hogy csakis jó és az értéknek megfelelő hangszereket szállítok, ennél fogva megengedem a kicserélést ha az 3 napon belül az átvétel után történik. — Megsértett árukat nem fogadok vissza. Az árak darabonként értendők.

Hegedűk.

Iskolahegedűk: 6, 8, 10, 12, 14 kor.-ért. — Zenekarhegedűk: 18, 22, 24, 30, 40, 60 kor.-ért. — Hangverseny és mesterhegedűk: 70, 80 egész 200 kor.-ig. — Hegedűk: $\frac{1}{2}$ és $\frac{3}{4}$ nagyságban 4, 6, 8, 10 kor.-ért. — Hegedűvonók: 1, 1.50, 2, 2.60, 3, 4 kor.-ért. Hegedűvonók fennambukfából nagyon könnyű 6, 8, 10 kor.-ért. — Hegedűtokok: 6, 7 60 kor. és feljebb. — Hegedűlábak: 4, 10, 12 K és feljebb. — Álltartók: 1, 1.40 K és feljebb. — Hurok minden árban és minőségben. — Viola avagy Brácsa és alkatrészei 10%-kal drágábbak. — Cello. Iskolacello: 20, 25, 27, 28 és 30 kor. — Zenekarcello: 40 50, 60 és 70 kor. — Cellovonók: közönséges 1.60-tól 3 kor.-ig. — Cellovonó fennambukfából 5 kor.-tól 12 kor.-ig. — Nagybőgők: $\frac{3}{4}$ -es 72 kor. $\frac{1}{4}$ -es 76, 80, 90 és 150 kor. — Nagybőgővonó: 4, 5, 6, 8 és 9 korona.

Czitorák.

Primeitora, jávorfa, gépezet nélkül: 13, 14 kor. — Palizander-tetővel 20 kor.-tól 30 kor.-ig. — Primeitora palizandertető és gépezettel: 27, 30, 34, 36 kor. — Primeitora egész 64, 70, 80 kor. — Koncerteitora a fent felsorolt minőségben is, azonban drábjá 4 koronával drágább. — Magyar népczitorák közönséges kivitelben, egész-kötés 9 kor., jobb minőségű, fél-v. 10 kor., díófa-tetővel 12 kor., utánz. palisánda-fából 14 korona.

Rézfuvóhangszerek.

Minden rézfuvóhangszer 1a 3 cilinder géppel van ellátva. Trombita: 32 kor. Basstrombita: 42 kor. Piston: 32 kor. Vadászkiürt: 74 kor. Euphonium: 54, 58, 60 kor. Bass: 40 kor.-tól 70 kor.-ig. Trombitakürt 60, 64, 70 kor. — Bombárdonok F: 60, 68, 72 kor. Bombárdonok C vagy B, 110, 120, 132 kor. — Helikon: 108, 110, 132, 144 korona.

Fuvolák.

Fekete granatillfából ujezást billentyűvel: 6 billentyűvel 16 kor., 8 billentyűvel 24 kor., 10 billentyűvel 30, 36, 40 kor. 12 billentyűvel 48, 50 kor. 13 billentyűvel 50, 56, 60 kor. — Piccolóflóták: 5.20, 5.60, 6.40 korona.

Klarinettok.

Fekete granatillfából, ujezást billentyűvel: 10 billentyűvel 36 kor. 12 billentyűvel 42 korona stb.

Dobok.

Nagy dob réz faabronesal 10 esavar 56 kor. — Nagy dob rézabrones és 10 esavar 90 kor. — Községi dob 14 kor.-tól 40 koronáig.

Czimbalmok 70 koronától feljebb.

Huzóharmonikák.

Huzóharmonika, 10 billentyűvel, dupla hanggal, kétjárta fúvóval, réz sarkokkal, nagyon szép alkatu, kitűnő hanggal, drábjá 9, 10, 11 korona. Ugyanazok háromsoros hanggal 15, 16, 17 korona. Ugyanazok 2 soros, 19 billentyű dupla hangokkal Dur és Moll-bassus, dupla hanggal: 16, 24, 28 korona, 3 soros 31 billentyűvel: 48, 52, 60 korona.

Kimerítő árjegyzéket ingyen és bérmentve szállítok.

Ifj. WAJDITS JÓZSEF

hangszerkereskedése

NAGYKANIZSÁN

Deák-tér 1. szám.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:

Kertész József.

Kiadja:

a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazás szerint.

Justhék és a bankdátum,

avagy:

Miért ették meg a békát?

A felirati vita, legalább eddig, csendes mederben hömpölyög, előkelő nivón mozog. Várakozás ellenére, ment minden szenvedélyességtől.

A parlamenti pártok bár éles elvi ellentétben állanak egymással szemközt és állandóan a legsúlyosabb szemrehányásokkal illetik egymást, még sincsenek annyira elkeseredve egymás ellen, mint amilyen vad és ádáz harag dult a közelmúlt folyamán a koalícióban.

Ott ezt a vészes kavardást köztudomás szerint Justh, meg az őt vakon követők okozták. Tették ezt a bankkérdés úszkével, amelyet beledobtak a pártközi szövetség kazlába, amelyben pedig még sok szem várt kicséplésre.

Ennek a körülménynek figyelembe vételével be kell látnunk, hogy a most tárgyalás alatt levő felirati javaslatok közül éppen ez a koalíció-bomlasztó párt a legkevésbébbé konzekvens, akár a legközelebbi multtal, akár önmagával szemben.

Ugy vagyunk e párt feliratával, hogy szinte azt kell kérdeznünk:

— Voltaképen miért vették be ezek a jámbor lények Justh Gyula tudományát és azt a bizonyos bankdátumot?

Mert a Justhék felirati javaslatából nyilvánvalón hiányzik a nagy garral hirdett

bankdátum, az a bizonyos kisvelejű koponyában megszületett 1911. január 1.

Még egy fél éve két kézzel rázta a fokosát s két ököllel verte mellét Justh Gyula, hogy így, meg úgy, fel fogja állítani az önálló bankot január 1-re. Ezért az ostoba dátumért szétrugta a pártját, megbuktatta a koalíciót, paktált össze-vissza, lejáratva a 48-as eszmét, amely pedig az ő pártjának evangéliuma s most egyszerre kihagyja még a felirati javaslatából is a bankdátumot.

Hát csak ennyire volt komoly, következetes programmpont az a trónig felvitt bankdátum? Csak arra kellett, hogy a saját pártját elzüllesse? S most jó már ugyanazt hirdetni, amit Kossuthék: az önálló bank felállításának elhalasztását?

Száz darab kibukott Justh-párti képviselő, akiket Justh a bankdátummal ugratott ki a mandátumból, most elhülve kérdezheti:

— Ugyan miért is ettük mi meg a Justh Gyula békáját? ...

Nem zavarjuk őket kontemplációjukban. Megérdemelték sorsukat. —

Visszatérve a ház munkásságára, nem kell profétai ihlet annak megállapításához, hogy a nyári ülészek immár rövid idő alatt véget fog érni, az államszükségletek megszavazása után. Összel előreláthatólag újra kigyul az ellenzék harci készsége, de akkor sem fog kicsapni a legális medrekéből.

A kormány ügyességétől s bölcsességétől függ, hogy a parlamentben levő nagy erejét tudja-e, akarja-e és miképen a nemzet javára felhasználni. Mert az egyszer evidens

dolog, hogy a mandátumok akkora tömegével hűségesebben és okosabban kell sáfárkodni a közjó érdekében, mint ahogy azt a közelmúltban a békanyelő Justh-párt tette.

Városi közgyűlés.

A folyó hó 12-én megtartott közgyűlésen, mintegy 50—60 város-anya vett részt.

A bő tárgysorozatnak több érdekes pontja volt. E pontok közül a 4-ik pont érdekelte legjobban a képviselőket.

A közgyűlést az elnöklő polgármester nyitotta meg több indítvány kíséretében.

A 2-ik pont volt a városi közkórház költségvetése.

A városi közkórház jövő évi szükségleteire 71161 korona van előirányozva, melyből azonban 69000 korona fedezetlen. Ennek az összegnek fedezésére a bizottság a betegápolási díjak nagyságát napi és személyeukinti 1 kor. 59 fillérből állapította meg. Ezután a képviselők tudomásul vették a Sándy Gyula építész tanárral kötött szerződést.

Élénk érdeklődés tárgya volt — a 4-ik pont, amelyet az összes megjelent képviselő mélyszéges nagy figyelemmel hallgattak. A polgármester utalt a helybéli lapok közléseire s így feleslegesnek tartotta ezen pontnak újból való ismertetését. A képviselők a tanács javaslatát majdnem egész teljességében elfogadták. Módosították Halis István, Horváth István, Benedek József, Hajós Ferenc, Csiga-házy Antal, Székely Nándor, Hitzelberger Lajos és Ruesz Antal tisztviselőnek fizetésrendezését.

Ezután az államségély kiutalására került a sor. Kiutalás csak akkor fog megtörténni, ha a belügy-

A kalász.

Nathan Martin ezrede közepén le s föl járt a napon. Csakója keményen csillogott a napfényen, arca vörös volt a naptól s a mezev tartástól.

Mit lehet csinálni az embernek, ha ki van adva a rendelet, hogy tiz lépést föl, tiz lépést le, azontul egyetlen egyet sem szabad tenni, különben szökevénynek tekintik.

Bizony, ez szűk határ annak, aki megérzi, hogy volna kedve s ereje tiz- meg tizezer lépésre is, míg csak el nem ér o'la, messzire, egy kis lombos falucska, ahol Catherine most bizonyosan almát hámoz az ebédhez.

Hiába a parancs parancs s Nánán teljes szabattossággal lépi ki a taktusokat. Tiz lépést föl, tizet alá.

Fegyverét kifogástalan gépiességgel tartja s aki messziről nézi, kitűnően megszerkesztett automatának gondolhatja. Pedig ha úvegéből volna ez a mozgó bronz-alak s bele lehetne látni a benne forrongó gondolatokba, nagyon is naiv, kellemes, úde emberi lényt fedezne föl.

Istenem, mennyi mindent el tud gondolni egy lélekző, meredt dereku s komor hadfi.

Virágos kis házikók lebegnek a hadi sátrak helyén. A füstös muskátások könnyű, libegő ruhájú lányokká változnak s a rezes csákók helyett különös, szivingerlő bretagnei főkötőkök csillognak a nap ragyogó fényén.

Paripa nyérit amott a tűzréknél. Dehogy, az istállóban nyihogott a jó igás kanca. Puskaropogás hallik messziről, ostoresattogás az csak a falu utcáján.

Kacsaringós szitkozódás kerül elő a sátor belsejéből, — óh, az is a falut juttatja eszébe. Ott sem hallani virágosabb stílust.

Nathan Martin egyre szabályosabban lép s egyre mohóbban rohan képzeletében előre a jól ismert utakon.

Ó, Catherine, Catherine. Előtte a hideg, szép leány, akit ő oly reménytelenül szeret. Vajjon gondol-e rá, vajjon ha most látna pompás egyenruhájában, barátságosabb volna-e hozzá?

Hogy lehet az, hogy egy leány olyan hideg tud lenni ahhoz, aki életét adná egyetlen mosolyáért. Nathan Martin könnyen elképzelhető, hogy Catherine szerelmese belé, reá mosolyog, csókot ad neki s nagy dióbarua szemével bizalmasan köszönti őt. De nem teszi, katonai pompájában sem bizza el magát.

Ő most is hidegnek, büszkének, elérhetetlennek tartja Catherine-t és még szabályosabban lépi meg a tiz lépést fölfelé s tizet alá.

Dörögnek az ágyuk és a katonák radul rohannak keresztül az érett rozson.

Sarkuk alatt letörök, szétmálk a pompás szalma, a súlyos kalász s mikor az utolsó is átmegy az árkon, mögötte niucs többé, csak gyászos pusztaság.

A tisztikar főt van egy emelkedésen s izgatottan látcsövezi a környéket. A katonák sóvárogva néznek fel rájuk. Dühíti őket a nagy bizonytalanság.

Ők csak rohannak, rohannak előre vaktában kiadott vezényszók után és sohasem tudjuk, hol találkoznak az ellenséggel, a halállal.

Nathan Martin vágat előre, át a tüskerózsák roncain s tejébe száll az indulatnak mámore.

Keresztül tudna vágni egymaga az egész világon. Nekimenne a tűznek, viznek vakon, egy gondolat nélkül; megvisaskodna ezernyi ellenséggel, ha tudná, hogy szabadon rohanhat tovább a maga útján, amely egyenesen oda vezet Catherine-hez.

Óh, milyen erőt érez izmaiban, milyen életet mellében. Egy örökkévalóságra elégnék tartja a benne levő energiát.

És ekkor útést érez valahol a testében, nem is tudja, mit, hol, nem tud egyebet, csak hogy felbukik és tehetetlenül fekszik a földön.

Körülbötte, fölötte mások rohannak el... Valaki átugrik rajta, másik rálep kiméletlenül s ahogy keservesen föltápaszkodik annyira, hogy végignéz a sikon, látja, hogy valaki tiz lépésre tőle éppen úgy elesik minden ok nélkül, mint ahogy ő elesett. De az meg sem mozdul többé.

S ekkor agyában valami gondolat szökik fel. — Elestem. Csatában. Ellenség golyójától. S nem is látam az ellenséget.

Végtelen kétségbeesés fogja el, a tehetetlenség halálos levertsége.

Fájdalom hasította végig a hátát.

— Sebesült vagyok.

Keze erőlenül hanyatlott le s vörös volt.

— Vér.

miniszter a városi képviselők ezen felosztási határozatát jóváhagyja.

A 4-ik pont letárgyalása után a képviselők nagy része eltávozott, mert a hátralévő többi pontot, mint képviselőket nem érdekelte. A hátralévő többi pontokat a még ottmaradt képviselők hamarosan letárgyalják.

A közgyűlés este 7 órakor véget ért.

A keszthelyi dalosverseny.

— Saját tudósítónktól.

A Dunántúli Dalosszövetség IX. dalversenyének 2 napja nem csökkent érdeklődés mellett folyt le július 11-én. A szabad versenyben is finomult ízlést mutattak be a dalkörök. A verseny után koszorút helyeztek Festetics György szobrára és hatalmas összkarban hangzottak fel a Szózat méltóságos akkordjai. Ezzel a verseny véget ért. Este fél 9 órakor a Balaton partján sok ezer ember jelenlétében hirdette ki az egyesület titkára, Lányi Viktor a dalosverseny zsűrijének ítéletét, melynek minden részét egótverő éljenzéssel fogadták. A nehéz műdal-csoport I. díja (Goldmark bronz-relief. Festetics ajándéka) a „Györi Enek és Zenekedvelők Egyesületének” ítéltetett oda. A nehéz műdal II. csoport első díjára A B C sorrendben a Pécsi Polg. Daloskör (Keszthely város díja, ezüstszerleg). Székesfehérvári Polg. Dalkör (a keszthelyi hölgyek ajándéka, lovasszobor), a Szombathelyi Dalegyesület (Zalavármegye ajándéka, ezüst babékoszoru) és a Veszprémi dalárda (Keszthelyi Takarékpénztár ajándéka, női szobor) érdemesítették. Ugyane csoport II. díját a budapesti Cukrász Dalkör (dr. Dersényi Árpád szöveg elnök ajándéka, lant) és a székesfehérvári Déli Vasut dalárdája (Keszthelyvidéki Takarékpénztár ajándéka, ezüstszerleg) nyerték el. A harmadik díjra a körmendi Dalosegyesület (Krántz Kálmán veduók ajándéka, ezüst babékoszoru) és a szombathelyi M. A. V. műhely Haladás Dalárdája (a keszthelyi Zenekedvelők ajándéka, babér koszoru) érdemesítették. A műdal I. díja a komáromi róm. kath. Egyházi énekkarnak jutott (gr. Festetics Taszilóné ajándéka, ezüstszerleg), a II. díj a sárvári Dalosegyesületnek (Rakovszky Béla képviselő ajándéka, ezüst szerleg), a III. díj a tatatóvárosi Polg. Olvasókori Daloskörnek (dr. Burány György díja, ezüst szerleg) ítéltetett oda.

A népdal-csoport I. díja a zalaegerszegi Daloskörnek (br. Hornig Károly püspök ajándéka, Beethoven szobra), a II. díj a ruszti Férfi Dalegyületnek (Keszthelyi iparos hölgyek díja, majolika kulacs) ítéltetett oda.

Versenyen kívüli éneklésért jutalmat kapott a budapesti Lyra Dalkör (Nagy István szövetségi alelnök díja, Goldmark-plaketta); míg a keszthelyi Dalkört Garay Sándor karmesterben tüntették ki,

Feje hátrabukott s felnézett az égre lankadtan, elkéseredetten. És lassan, mint valami buborék, gyűrődött fel benne utóljára egy gondolat:

— Vajon most, ha itt látta Catherine, összehátörve, betegén, most viszonzná-e szerelmemet?

Bódultság fogta el.

Elájult.

A rozs megint érett. A zöld kalászkok szürkültek. Egy-egy magasabban álló kalász sárgán mosolygott szét a többiek feje fölött.

Nathan Martin parasztruhában, vállán kaszával ment közte a gyalogösvényen.

Most nem lépett szabályosan mereven. De mintha a friss és szabad ábrándozáshoz szükséges volna, hogy a test a katonai fegyelem merevségébe legyen bilincselve — most úgy látszik, mintha nem volnának olyan szilajok és elevenek gondolatai

Előtte a valóság, a meggyőzhetetlen valóság. Vállán a nehéz munka s a kedvetlen, magános, társtalan élet. A távolba néz, mintha keresné őt, az idegen, kevély leányt, aki egyéb szóra nem is tudja nyitni szép ajkait vele szemben csak erre:

— Nem, nem.

És ime, mintha gondolatai meglevelednének, ki jó szemközt vele? Catherine.

Nathan megállt. A leány egy kissé zavarba jött. Egyedül voltak a rozstenger közepén.

Nathan úgy érezte hogy most hatalmába került a leány.

kinek gr. Zicny Géza ajándékát (karnagyai pálcá) nyújtották át.

Nem hagyhatjuk megemlítés nélkül, hogy Lányi Viktornak „A szentmihályi kápolnában” című románcaét Pető Imre klasszikus megzenésítésével a keszthelyi Dalárda általános tetszéssel adta elő.

A díjakat maga Festetics György gróf adta át az egyes dalárdák karmestereinek, barátságos szavak kíséretében.

Annál kellemetlenebb hatást keltett, hogy mikor a zsűri már szétoszlott: a körmendi, a budapesti Cukrász Daloskör és a szombathelyi Máv Daloskörök sértődött elégedetlenséggel visszaadták a nekik ítélt díjtárgyakat. Ezek most az egyesület tulajdonába mentek át.

A dalosverseny egyike volt a legsikerültebbeknek. Két év múlva Veszprém lesz színhelye kasonló ünnepségnek.

HIREK.

— Személyi hír. Deák Péter rendőrkapitány szabadságáról visszatért s ma már hivatalát el is foglalta.

— Jegyzői közgyűlés. (Saját tudósítónktól.)

A zalavármegyei községi és körjegyzők f. hó 11-én tartották évi rendes közgyűlést Keszthelyen, Molnár István szepetki jegyző elnökelete alatt. A megelőző napon választmányi ülés volt, melyen javaslatokat állapítottak meg, úgy hogy a tárgysorozat majdnem minden hozzászólás nélkül tárgyalott le. A magyarországi jegyzők központi egylete „Uj Politika” címen politikai napilapot akar létesíteni, mely a jegyzők érdekeit és a községi közigazgatást fokozottabb mértékben szolgálná. Bár elvben nem mondott ellene a gyűlés, de egyetlen részvényt se jegyeztek a 10 pereig e célra felfüggesztett gyűlésen. Az elnöki jelentés szerint, melyet Takács Imre zalaapáti jegyző, köri főjegyző olvasott fel, a dunántúli jegyzők fiatalok internátusa ez évben Győrben 40 tanulóval megnyílik. Közéjük 4 zalamegyei fiú is felvételre. Elhatározottak, hogy a különböző járásokban levő árvaalpok egyesítetnek. Ferenczy János kiskomáromi nyugalmába vonult jegyző, (dr. Ferenczy György nagykanizsai ügyvéd atyja) egybánu lelkesedéssel tisztelőbeli tagnak választatott. A gyűlésen jelen volt Takács Lajos keszthelyi járási főszolgabíró és dr. Korhai Károly zalaegerszegi polgármester, kik felszólaltak, hogy a jövő évi közgyűlést az ő városukban tartsák. A megejtett szavazás Keszthely mellett döntött.

— Lelkészszeválasztás. A szepetneki evangélikus hitközség Kirchnopf János eddigi segédlelkészt lelkészsé választotta.

— Kavargódás a Csány szobor körül. A Csány szobor pályázati határidejére 17 pályamű érkezett be, melyek e hó 16-áig megzemléhetők

Elébe ment. Megfogta a kezét s beszélui kezdett neki. Keresetlen szavakkal mondta el, milyen szerelmes volt a messze távolban. A súlyos betegség alatt a kórházban. És most a munkát is csak az teszi tűrhetővé neki, hogy még mindig számít rá.

A leány csendesen lóbálta aranykoszortus fejét s egyre intgette vele, fáradhatatlanul, hogy:

— Nem, nem.

Nathan végignézett a rozsföldön.

— Nézd, ez a nagy tábla mind az enyém. Már azt kalkuláltam, most mennyi lesz rajta az aratás. Pár hét alatt beírni s aratni lehet.

Leszakított egy kalászt és szétörzsolte kezében. A puha, nagy, duzzadt szemek benne maradtak.

Leszakított egy kalászt és szétörzsolte kezében. A leány odanézett. Úgy látszott, megpuhult ő is.

A legény szájába vett egy szemet s ajkaival nyomta szét a puha fehér tejes magot.

Hirtelen merészen átölelte a leány fejét s ajkát a magához szoritva, szájába adott egy szem magvat.

A leány nem küzdött az erőszakosság ellen. Elharapta az édes szemet s nyelvvel megizlalta azt.

— Kell, kell? — kérdezte a férfi — Mennyi rozs, mennyi aratni való. Ez mind a tied lesz. Az új házban, az új rozsa... Kell?

S a leány mintegy megbűvölve szólt csöndesen:

— Igen.

S. Solari.

Zalaegerszegeen a megyeház nagytermében. A Keszthelyi Hírlap tudósítója kiváló szimpatiaival ir Lukácsy Lajos szobor-modelljéről, melynek invenciója megfelel annak a legendás nagyságnak, ami Csány László nagynevéhez fűződik. Szakértő látogatók pedig azt a megjegyzést teszik Istók János pályázati művéről, hogy nem tartotta meg a pályázati feltétel ama pontját, hogy a minta a szobor egy ötöd része lehet csak. Az ő modelljét ezek egy harmad nagyságnak tekintik. Ez ugyan felfogás dolga, mert ha Istók kijelenti, hogy a modell a valódi nagyságnak egy ötöde, akkor ezt neki el kell hinni. Legfeljebb nagyobb szobrot nyújt ugyanannyi pénzért, mint a többi művész. Sokkal érdekesebb azonban, amit a Nap kipattantott, hogy Istók modelljén a Hungária mellékalak Bosnyák Gézájának a képmása. Ez ugyan magában véve nem díven, mert Bosnyák Gézáján bizonyára van olyan magyar típus-szépség, akit a művész vésője Hungária istennőjéül teremthet egy szobor piedestáljára. A bibi azonban abban van, hogy Bosnyák Géza a Csány szoborbizottság elnöke és mint ilyen elfogulatlanul nem ítéltet Istók János és a többi szobrász művei felett. Sőt talán azok a zsűri tagok sem, akik baráti, rokoni, vagy egyéb összeköttetésben állanak Bosnyák Gézával. Érdeklődéssel várjuk, vajjon a Nap leleplezésének minő hatása lesz; vajjon a zsűri új tagokból fog-e megalkalni, akiknek indifferentsmusa minden kétséget eloszlat.

— Tüzrendészetünk fejlesztése. Örömmel konstatáljuk, hogy városunk vezető férfiai szakítva a mult hagyományaira olyan intézkedéseket eszközölnek, amelyek mindnyájunkat érdekelnek. A közelmult bezonyította, hogy mióta városunkban hivatásos tűzoltók örködnek a tüzesetekre, azóta ugy a tüzesetek száma, mint azoknak pusztítása kisebedett. Ép ezt látva elhatározták vezérferfiaink ennek fejlesztését úgy, hogy a következő költségvetésben már 4000 koronával emelkedik tüzrendészeti kiadásaink. Ezen kiadásokból fogják fedezni az unonan alkalmazottakat is. Tüzrendészeti kiadásuk ezen többlettel együtt 8400 koronára emelkedett fel. Ideje is már, hogy a régi maradi rendszer sutba kerüljön s helyette údvös újatások lépjenek előtérbe.

— Katonáság köréből. 35 honvédet augusztus 13-ára, mint ma értesülünk behívtak. Az idej nagygyakorlat nem lesz oly nagyszabású, mint a legutóbbi volt. Katonáinknak azonban ez is teljesen elegendő.

— A nagykanizsai katonai hadastyán betegségélezési- és temetkezési-egylet 25 éves jubileuma. A németújvári gróf Batthyány Lajos ur önmagyméltósága védnöksége alatt álló nagykanizsai katonai hadastyán betegségélezési-és temetkezési-egylet 1910 évi augusztus hó 14-én tartja a Polgári Egylet kertjében és táncstermeiben fennállásának 25 éves örömtünnepét. Az ünnepély főbb rendezői: Eperjes Gábor vigalmi bizottsági elnök, Nagy Károly főparancsnok, Rácz János elnök, Friedenthal Mór alelnök, Tantsits Béla egy. jegyző.

— A két jómádár. Mihalecz László helybeli lakostól Plumbort (Goszon) József és Gozdán (Domján) József fiatal suhancok 103 koronát elloptak. A lopást azon idő alatt követték el, amíg Mihalecz és házi népe mezei munkájával volt elfoglalva. A két suhanc azután a pénzt felváltás végett Plumbort József kömvévesinasnak átadta. A kömvévesinas a pénzt egyik helybeli kereskedőnél fel váltotta s azután a három cimpora a közös szerzeményen megosztzkodott. A rendőrség azonban Mihalecz panasza alapján a két jómadarat hamarosan lefűlelte. Mint ezen esetből is láthatjuk, javulnak az erkölcsek Nagykanizsán.

— Búz a Petőfi-utcában. Skriválics Petőfi-utcai csizmadianak valami betegség következtében elhullott 3 drb. sertése. Skriválics hogy az elhullott állatok elszállítására költségébe ne kerüljön, egyszerűen udvarában elásatta. Az elhullott sertések azonban oly undorító büzt terjesztettek, hogy a szomszédok panaszt emeltek a rendőrségen. A rendőrség a panaszok alapján utasította a gypmestert, hogy ezen elhullott állatokat szállítsa el.

— A rendőrség köréből. Simon Miklós helybeli lakos panaszt emelt rendőrségen, hogy ismeretlen tettesek lakásába betörték s onnan több értékes tárgyat elemeztek. A rendőrség az ismeretlen tettesek ellen a nyomzást megindította, de az eddigi nyomozások eredményre nem vezettek.

A gőzgépközelők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Sopronban július hó 17-ik napján délelőtt 9 órakor a Sopron városi villanytelepen fognak megtartatni. A kollégen felszerelt vizsgálati kérvények a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez küldendők Deák-tér 35.

— Jó tett helyébe jót ne várj. Karny Ferenc közjegyzői írrok a szőlőhegyből jött haza családjával és több ismerősével, midőn észrevette, hogy a mezőn egy meztelbős ember fekszik mozdulatlanul. Karny azt hitte, hogy itt valami szerencsétlenség történthetett oda sietett a mozdulatlanul fekvő emberhez s azt rázni kezdte. Ez felébredvén, sutykósával úgy megütötte Karnyt, hogy ez harképtelenné lett s hogy több ütletet nem kapott, annak egyedül az volt az okozója, hogy egy vasutas Karny védelmére sietett s őt ezen útni szándékozó ember-től megvédelmezte. Karny feljelenté támadóját.

— Öngyilkosság. Bojtás József 52 éves komáromi gazda már régen rossz viszonyban élt családjával. Ezen rossz viszony érlelte benne azon gondolatot, hogy öngyilkos lesz. Tegnap reggel azután végre is hajtotta tervét. Ugyanis Budapest felől Nagykanizsa felé haladó vegyes vonat elé vetette magát, amely őt elgázolta. Holttestét a komáromi temető hullaházába szállították.

A hányásra ingerlő ricinus olaj helyett számos orvos a Ferencz József-keserűvizet rendeli. Klinikai tapasztalatok igazolják, hogy ez a tiszta, természetes gyógyviz még oly esetekben is a nyákhártyák izgatása nélkül gyors és fájdalommentes tisztító hatással járt, amelyeknél más hashajtószereknek már nem volt meg a kellő hatása. A főváros egyik legrégebbi közkórházának igazgatósága ezért ékkép fejezi ki elismerését:

„Mint igen hatásos levezető- és hashajtó-ásványviz a „Ferencz József-keserűviz kiválóan ajánlható“

Utánzatoktól tessék óvakogni! Ahol raktár nincs, a legjobb közvetlenül a Ferencz József-keserűviz források szétküldési igazgatóságához, Budapesten, fordulni.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Szinészet.

* Romvári jubileuma. Romvári Várady Lajosnak, a társulat sugójának 40 éves jubileuma, ahogy azt előre jeleztük, a hétfő esti előadás keretében kedves ünnepséggel folyt le. A 69. gyalogezred zenekarának nyitánya után a felgördült kárpit alatt pályatársai, férfiak s nők élén Izsó üdvözölte szíves szóval a jubilánst, aki aztán sok közvetlenséggel felelt a köszöntésre, elmondva néhány derűs epizódját annak a színészpályának, amellyel legutóbbi számunkban már hosszabban foglalkoztunk. Az ünnepelt később, miután átvette a szeretet ajándékait, visszabújt megint az ő kis házikójába és hűségesen sugta a darabot annak rendje-módja szerint.

* Buridán szamara. Flers és Caillavet a szindarab-csinálás elsőrangú mesterei, akiknek az ötlete annyi, hogy egyetlen alkotásukkal ki tudják féltévre elégiteni a párisi közönség igényét. Ismerik a szin-padi hatás legfinomabb eszközeit, sőt nemcsak ismerik, hanem újakat teremtenek. Alkotásaik felépítése biztos, egy pillanatra sem laukadó, emberismeretük — ott, ahol csak gyöngeségekről van szó — igaz, de erkölcsi érzékük egy mákszemnyi sincsen. Annnyira nincsen, hogy vallott elveik helyesléséhez már szinte patológikus lelkiállapot szükséges, mert kettejük ma-

gyarazatában fenekestül felfordul minden, amit az emberiség etikai szükségleteiből fakadónak tartunk.

De Versannes, a darab egyik alakja például bevezeti a szeretőjét a családjába, aki ott meleg otthonra talál s az osztozkodó természetű feleséggel vígan barátkozik, amit a szindarab-írók amolyan üdvös, követendő párisi példaként állítanak oda. Amde mindakét asszony a csapodár Boullainussal kezd pász tororákat rendezni, amit megtudván de Versannes, választra állítja Herkulest, hogy válassza tetszése szerint akár a feleségét, akár a szeretőjét. Aki neki jobban esik. Amelyik neki kell, arról de Versannes lemond. De, akit nem választ, annak aztán hagyjon békét.

Da hört sich alles auf!

Ezek után mellékes, hogy akit e dilemma elé állítottak, úgy menekül belőle hogy egy kedves, mérsék. derék és tiszta lánykát választ, akivel becsületes családi életet szándékozik élni.

A hétfői bemutaton az est pálmáját Zöldi vitte el. Főként a harmadik felvonás végző nagy jelenetével, amelyet sok műgonddal, érzelmisséggel, szubtilisan játszott meg. A darab főhősét Izsó alakította, előadásának megszokott keretkedésével s biztonságával. Hidy játékát ezuttal is tetszés kísérte végig. Sikere volt egy inas szerepében Patakynak is. A többiek is jók voltak. A közönség megmutatta, hogy nem azonos felfogás dolgában a vizsínházival s a darabot bizonyos tartózkodással fogadta. A színészek játékát azonban amelyről konstatálni kell, hogy a szöveg triviális érdességeit finoman letompította, nem egyszer nyílt színen is honorálta.

* Jánoska. A keddi előadásról nincs mit mondanunk. Elvégre, hogy egy a szinponon is „tündéres látványosságnak“ jelzett fantasztikus játék nem való a mi szerfelett primitív berendezésű arénánkba, az csak

kézenf-kvó dolog. Az, ami kedden reprodukálódott előttünk, bizony cseppet sem volt tündéri s egyáltalán nem ment a szó jóindulatu értelmében vett látványosság számába Ilyesmihez kevés a jóakarata. Ilyesmihez káprázatos díszletek s olyan technikai fogások szükségesek, amelyek nem mondjuk, hogy a Királyszínházon kívül egy-bütt nem mutathatók fel, de hogy nálunk az adott körülmények között nem, azon nincs mit vitakozni. Ez-k nélkül pedig az a bizonyos karácsonyi álom, amelyet a Dickensnél jobb feldolgozásban már ugysem láthatunk, ha még annyian variálják is ezt a gondolatot, csak arra jó, hogy a néző is elálmosodjék mellette. Ami végül a gyermekszereplőket illeti, ebben a formában sem vagyunk barátai a kicsinyek szellemi túlterhelésének, a szinpadon való szereplés fárasztó éjjeli munkájának meg még kevésbbé.

* Ingyenes magyar fürdő-kalauz. Für-

dők és nyaralóhelyek címen az összes magyar fürdőről évente ismertető kalauzt szerkeszt dr. Fodor Oszkár a magyar fürdők egyik legalaposabb ismerője, hogy a hazai fürdők fellendítésének fontos ügyét előmozdítsa azáltal, hogy e kiadványt egész éven át ingyen használhassa, aki a magyar fürdők ügye iránt érdeklődik. Az idei XIV. évfolyam gondosan összeállított kötete tartalmazza az összes hasznos tudnivalókat a magyar fürdők szépségéről és gyógyhatásáról. A fürdők és nyaralóhelyek kiadóhivatala Budapesten, Dohány-utca 39. 20 fillérért portódíj ellenében bárkinek ingyen küldi meg a kötetet, mely ma is egyedüli a legjobb ingyenes ismertetője az összes hazai fürdőknek.

— Pásztory es. és kir. udvari szállító virágkereskedése, Budapest, VIII., Rákóczi-ut 3. Képes árjegyzéket kívánatra díjtalanul küld.

Hirdetéseket felvesz

a kiadóhivatal,

és

Wajdits könyvkereskedés

Deák tér

és minden bel- és külföldi hirdetési iroda.

DARUVÁR FÜRDŐ

Szlavoniában, a Délvasut állomása.

VASAS- ÉS IZAPHŐ FORRÁSOK 34°-45° C.

Kies vidék, remek park, nagy erdő. Márvány-, porcellán-és tükörfürdők, lápfürdők. Fügő gyógykezelés és hidegvizkúra, lég- és napfürdők szabadban való fekvés.

Kiváló gyógyeredmények valamennyi női bajnál, vérszegénységnél, csuznál, köszvény nál valamint idegfájdalmaknál, különösen ischiasnál. Mérsékelt árak. Prospektussal szívesen szolgál a fürdőigazgatóság.

HIRDETMÉNY.

A nagykanizsai fürdő-részvénytársulat 1910. ápril. 30-án tartott közgyűlésében a társulat feloszlását elhatározván, felszámolásba lépett.

Ennélfogva a kereskedelmi törvény 202. §-a értelmében felhivatnak mindazok, kik a nevezett társulat ellen követelést formálnak, hogy a jelen hirdetmény harmadszori közzétételétől számított 6 hó alatt követelésüket annál inkább érvényesítsék, mivel a 6 havi határidő letelte után a társulati vagyon a részvényesek között felosztandó lesz és a késedelmes jelentkezők kielégítést nem nyerhetnek.

Kelt Nagykanizsán, 1910. június 30-án.

Nagykanizsai fürdő-részvénytársulat
felszámolás alatt.

VELMA SUCHARD

Nyersen való
evésre
páratlan.

NYILTTÉR.

E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Jóság,
ár és
súlyra

kell a szappan összehasonlításánál és bevásárlásánál ügyelni. A világ egy szappana sem éri el a

Schicht
szarvas
szappanát

minden jó tulajdonságában, tisztaságában, mosóképességében, lágyágában és olcsóságában.

12692/1910.

Verseny tárgyalási hirdetés.

A rozgonyi-utcai és templomtéri elemi iskolák felépítésével kapcsolatos szállítási munkálatokra — a v. képviselőtestület jóváhagyásának fenntartásával — versenytárgyalást hirdetek.

Az előírányzott összeg a rozgonyi-utcai iskola felépítésére kerekén 112000 kor., a templom-téri iskola felépítésére kerekén 25000 korona.

Az ajánlatok a kiírási művelethez csatolt mintán teendő meg. Csakis szabályszerűen kiállított és pecséttel lezárt sértetlen borítékban elhelyezett közvetlenül a tanácsi iktatóba vagy posta útján beadott ajánlatok vétetnek tárgyalás alá.

Az ajánlatok borítéka a következőleg címzendő.

A városi tanácsnak Nagykanizsán. „Ajánlat a 12692/910. sz. versenytárgyalási hirdetményben kiírt a rozgonyi-utcai és templom-téri elemi iskolák felépítésével kapcsolatos szállítások és munkálatokra.”

Az ajánlatok posta útján vagy közvetlenül a tanácsi iktatóba adandók be.

Benyújtási határidő 1910. évi július hó 26-ának d. e. 10 órája. Ajánlatot lehet tenni az összes munkálatok és szállításokra, vagy az egyik vagy másik iskola összes munkáira és szállításaira és végül az egyes szállítási és munka csoportokra is. Mindkét iskolára vonatkozó ajánlatban azonban iskolánként elkülönítve kell megadni az árengedményt.

Bánatpénz gyanánt az ajánlati végösszeg 5%-a készpénzben, vagy óvadékképes értékpapír alakjában, vagy 10000 K-ig terjedő részében a „Nagykanizsai tkpt. r. t.” a „Délzalai tkpt. r. t. Nagykanizsán”, a „Zalamegyei gazdasági tkpt. r. t. Nagykanizsán”, a „Néptakarékpénztár r. t. Nagykanizsán” végül a „Nagykanizsai Bankegyesület r. t.” ily összegről szóló betétkönyveivel teendő le és az az ajánlat benyújtásával egyidejűleg versenytárgyalási hirdetés újszámára való hivatkozással a városi pénztárba a tárgyalás határidejéig befizetendő, vagy oda beküldendő és az erről szóló letéti nyugta vagy postai feladó levélynél az ajánlatához csatolandó.

Az ajánlatok az 1910. évi július hó 26-ik napjának d. e. 10 órájkor Nagykanizsa város tanácstermében fel fognak bontatni, mely alkalommal ajánlattevők, vagy igazolt megbízottjaik jelen lehetnek.

Az általános szállítási és munka feltételek, a részletes munkafeltételek, költségvetések, tervek és szerződés tervezet a városi mérnöki hivatalban megtekinthetők, ugyanitt az ajánlati minta díjtalanul kapható.

Egy ajánlattevőnek sincs semmi néven nevezendő igénye arra, hogy az ajánlata elfogadtassék és Nagykanizsa város közönsége szabad rendelkezési jogát minden tekintetben fenntartja.

Az ajánlat egyéb módzataira, valamint ajánlattevők egyéb kötelezettségeire nézve az ajánlati minta általános és részletes feltételek, költségvetések és a tervek, végül a szerződés tervezet irányadó.

Nagykanizsán, 1910. évi július hó 9-én.

Vécsey Zsigmond s. k.
polgármester.

ŐSZI TRÁGYAZÁS!

VALODI

VÉDJEGYÜ

THOMASSALAK

A LEGJOBB ÉS LEGOLCSÓBB FOSZFORSAVAS MÜTRÁGYA!

Csak akkor valódi,

ha ilyen zsákokban

van és eredeti

ölmázr van rajta.

Ovakodjunk a

Minden zsák

tartalomjelzéssel

van

ellátva.

HAMISÍTÁSOKTÓL!

KALMÁR VILMOS a Thomasphosphatfabriken Berlin.

vezérképviselője Budapest, VI., Andrassy-ut 49.

Képviselőség és raktár: MELIS és PINTÉR Szombathely.

Az üzleti siker titkát

három dologban találja meg az ügyes kereskedő: az utaztatásban, a jó kirakásban és az újsághirdetésben. Ez utóbbira ajánljuk ennek Zalamegye leg-régibb újságját, a Zalai Közlönyt

A Zalai Közlöny

Szerkesztősége és kiadóhivatala

Deák-tér I. sz. alatt van.

9479. szám/ni 1910.

Tárgy: A vármegye központi hivatalos helyiségének fűtéséhez szükséges tüzelőanyag szállításának biztosítása.

Versenytárgyalási hirdetmény.

Zalavármegye törvényhatósági bizottságának 17397/ni 909. jkv. 655. sz. véghatározata alapján a vármegye központi hivatalos helyiségeinek fűtéséhez szükséges és a kimutatásban feltüntetett tüzelőanyag szállításának 1911. évi január 1-től 1913. évi december hó 31-ig terjedő időre leendő biztosítására ezennel versenytárgyalást hirdetek.

A szállítandó tárgy neve	Évi szükséglet megközelítőleg	Egységár köbméterenkint		J e g y z e t
		K	F	
Minden korhadástól ment első osztályú száraz, bűtyök nélküli bükkfa	630 köbméter			A bükkfa helyett ugyanoly mennyiségű cserfa szállítására is lehet ajánlatot tenni.
v a g y: kirostált (pormentes) magyarországi termelésű koczka diószén	56 köbméter (68.500 kilogramm)			

1. A vármegye közönsége fentartja magának a jogot, hogy szabadon határozzon a felett, vajjon tisztán bükkfára, vagy cserfára, vagy pedig a kőszénre vonatkozó ajánlatot fogadja-e el, vagy pedig megosztva vegyesen: a fa és kőszén szállítását az általa meghatározandó arányban.

2. Szállítási határidő kezdete 1911. január 1-je. A szükséglet a szükséghez képest esetről-esetre fog megrendeltetni, úgy hogy az évi rendelés a viszonyokhoz képest több is, kevesebb is lehet.

3. Csak a szabályszerűen kiállított és pecséttel lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett és közvetlenül, vagy posta útján beadott egységáras ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni.

Az ajánlat borítékának mintája:

Zalavármegye alispánjának

Zalaegerszeg.

„Ajánlat a 9479/ni 910. sz. versenytárgyalási hirdetésben kiirt tüzelőanyagok szállítására“ (családi és utónév, illetőleg a cégnév olvashatóan irandó a foglalkozás megnevezése mellett.)

4. Az egy koronás bélyeggel ellátott írásbeli zárt ajánlatok, amelyekben nyilatkozat teendő arra nézve is, hogy a pályázók az időnkint esetleg összegyűlendő dara (por) szenet elfuvarozással együtt, métermázsánként minő árban hajlandók visszavenni, legkésőbb 1910. évi augusztus hó 16. napjának reggeli 11 órájáig nálam illetőleg akadályoztatásom esetén a vármegye főjegyzőjénél nyújtandók be. A később beérkező ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

5. Bánatpénzül a tüzelőanyagok teljes mennyisége összértékének 5%-ka (készpénzben vagy biztosítékképes értékpapirokban) a 4. pontban kitett határidőig a zalaegerszegi m. kir. állampénztárnál a jelen hirdetmény számára való hivatkozás mellett teendő le. A bánatpénzt az ajánlathoz csatolni nem szabad, hanem a bánatpénz letételét igazoló nyugta vagy annak közjegyzőileg hitelesített másolata (esetleg a bánatpénz összegéről szóló postai feladóvevény) csatolandó az ajánlathoz.

6. A versenytárgyalás a vármegye gyűléstermében 1910. augusztus hó 17-ik napjának délelőtti 9 órakor fog megtartatni, amikor is a beérkezett ajánlatok bizottságilag fel fognak bontatni.

A versenytárgyaláson az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

7. Az ajánlat szövegezésének mintája, valamint a szállításhoz szükséges egyéb tudnivalók az alispáni kiadó hivatalos helyiségében mindennap délelőtt 11—12 óra között megtudhatók.

8. Az odaitélés iránt érdemi határozat a vármegye törvényhatósági bizottságának 1910. évi szeptember havában tartandó közgyűlésen fog meghozatni, amely időpontig illetve felebbezés esetén a végérvényes döntésig az ajánlattevők ajánlataikkal kötelezettségben maradnak.

9. Azon vállalkozó, ki a szállítást elnyeri, a letett bánatpénzt köteles az elfogadott ajánlati összeg 10%-kára biztosíték fejében erre történt felhívástól számított 8 nap alatt kiegészíteni.

10. Azon pályázók, akik ajánlatuk benyújtásakor a vármegyével üzleti összeköttetésben még nem állottak, illetőleg előtte ismeretlenek, tartoznak szállítóképességüket és megbízhatóságukat azon kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni, melyhez vállalatuk telepe szerint tartoznak.

11. A szállítandó tüzelőanyagok az alispán kiadó-hivatal főnöke által vétetnek át.

12. A vármegye bizottsági közgyűlése fentartja a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között az ajánlott árakra tekintet nélkül szabadon választhasson.

13. Egy ajánlattevőnek sincs követelése abban az irányban, hogy a szállítás egészben vagy részben neki ítéltesék oda és a közszállítási szabályrendeletnek akár az eljárásra, akár az odaitélésre vonatkozó határozmányai megsértéséből netán előállott kár (elmaradt haszon) megtérítését az ajánlattevők sem a hatóságtól, sem annak közegeitől nem követelhetik.

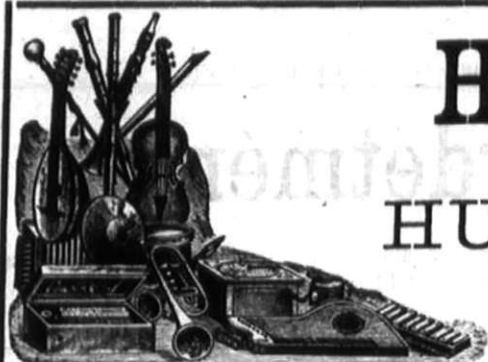
14. Ha a nyertes ajánlattevő a hozzá intézett felhívás vételétől számított nyolc nap alatt az előirt biztosítékot le nem tenné és a szerződést alá nem írná, úgy visszalépettnek tekintendő.

Ily esetben ugyan ő a szállításra minden igényét elveszti és a hatóságnak jogában áll az általa letett bánatpénzt birói közbenjárás nélkül visszatartani, az esetben pedig, ha a szállítás vagy munkálat más uton csak magasabb egységárak vagy végösszeg mellett lenne teljesíthető, úgy a különbözetet is megtéríteni tartozik.

15. Többek részéről együttesen tett ajánlatoknak nyilatkozat leendő az iránt, hogy az ajánlat tekintetében egyetemlegesen felelősek; továbbá még megnevezendő az a megbízott, aki az üzlet viteléért felel, illetve az értesítések, továbbá a pénzüsszegek és értékek átvételére jogosítva van.

Zalaegerszeg, 1910. évi július hó 10-én.

ÁRVAY LAJOS, Zalavármegye alispánja.

HANGSZEREKET és HUZÓHARMONIKÁKAT

I-sőrendű minőséget ajánlok a következő árak mellett.

Szétküldés utánvétellel. — Kezeskedek arról, hogy csakis jó és az értéknek megfelelő hangszereket szállítok, ennél fogva megengedem a kieserést ha az 3 napon belül az átvétel után történik — Megsértett árukat nem fogadok vissza. Az árak darabonként értendők.

Hegedűk.

Iskolahegedűk: 6, 8, 10, 12, 14 kor.-ért. — Zenekarhegedűk: 18, 22, 24, 30, 40, 60 kor.-ért. — Hangverseny és mesterhegedűk: 70, 80 egész 200 kor.-ig. — Hegedűk: $\frac{1}{2}$ és $\frac{3}{4}$ nagyságban 4, 6, 8, 10 kor.-ért. — Hegedűvonók: 1, 1'50, 2, 2'60, 3, 4 kor.-ért. Hegedűvonók fennambukfából nagyon könnyű 6, 8, 10 kor.-ért. — Hegedűtokok: 6, 7 6 kor. és feljebb. — Hegedűlábak: 4, 10, 12 K és feljebb. — Álltartók: 1, 1 40 K és feljebb. — Hurok minden árban és minőségben. — Viola avagy Brácsa és alkatrészei 10%-kal drágábbak. — Cello. Iskolacello: 20, 25, 27, 28 és 30 kor. — Zenekarcello: 40 50, 60 és 70 kor. — Cellovonók: közönséges 1'60-tól 3 kor.-ig — Cellovonó fennambukfából 5 kor.-tól 12 kor.-ig. — Nagybőgők: $\frac{3}{4}$ -es 72 kor. $\frac{1}{4}$ -es 76, 80, 90 és 150 kor. — Nagybőgővonó: 4, 5, 6, 8 és 9 korona.

Czitorák.

Primeitora, jávorfa. gépezet nélkül: 13, 14 kor. — Palizander-tetővel 20 kor.-tól 30 kor.-ig. — Primeitora palizandertető és gépezettel: 27, 30, 34, 36 kor. — Primeitora egész 64, 70, 80 kor. — Koncertcitora a fent felsorolt minőségben is, azonban drábjá 4 koronával drágább. — Magyar népczitorák közönséges kivitelben, egész-kötés 9 kor., jobb minőségű, fél- v. 10 kor., díófa-tetővel 12 kor., utáns. palisánda-fából 14 korona.

Rézfuvóhangszerek.

Minden rézfuvóhangszer 1a 3 cylinder géppel van ellátva. Trombita: 32 kor. Basstrombita: 42 kor. Piston: 32 kor. Vadászkürt: 74 kor. Euphonium: 54, 58, 60 kor. Bass: 40 kor.-tól 70 kor.-ig. Trombitakürt 6, 64, 70 kor. — Bombárdonok F: 60, 68, 72 kor. Bombárdonok O vagy B, 110, 120, 132 kor. — Helikon: 108, 110, 132, 144 korona.

Fuvolák.

Fekete granatillfából ujezst billentyűkkel: 6 billentyűvel 16 kor., 8 billentyűvel 24 kor., 10 billentyűvel 30, 36, 40 kor. 12 billentyűvel 48, 50 kor. 13 billentyűvel 50, 56, 60 kor. — Piccoloflóták: 5'20, 5'60, 6'40 korona.

Klarinettok.

Fekete granatillfából, ujezst billentyűkkel: 10 billentyűvel 36 kor. 12 billentyűvel 42 korona stb.

Dobok.

Nagy dob réz faabroncesal 10 esavar 56 kor. — Nagy dob rézabrones és 10 esavar 90 kor. — Községi dob 14 kor.-tól 40 koronáig.

Czimbalmok 70 koronától feljebb.

Húzóharmonikák.

Húzóharmonika, 10 billentyűvel, dupla hanggal, kétjáratu fúvóval, réz sarkokkal, nagyon szép alkatu, kitünő hanggal, drábjá 9, 10, 11 korona. Ugyanazok három soros hanggal 15, 16, 17 korona. Ugyanazok 2 soros, 19 billentyű dupla hangokkal Dur és Moll-bassus, dupla hanggal: 16, 24, 28 korona, 3 soros 31 billentyűvel: 48, 52, 60 korona.

Kimerítő árjegyzéket ingyen és bérmentve szállítok.

Ifj. WAJDITS JÓZSEF

hangszerkereskedése

NAGYKANIZSÁN

Deák-tér 1. szám.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:
Kertész József.

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazás szerint.

Numerus clausus.

Annyi a panasz az igazságszolgáltatási mizériák ellen, hogy régen ideje lett volna már valami segítségnek.

Hallunk igen mélyreható változtatásokról az igazságügyi szervezet és az ügykezelés terén, de a legégetőbb kérdéshez, az ügyvédkérdéshez csak egy ujjal nyulnak hozzá, holott ez az a pont, amelyet nem kisujjal, hanem erős kézzel kellene megfogni.

Általános a panasz, hogy sok az ügyvéd. Nemosak a közönség panaszkodik emiatt, hiszen maga a közönség édes-keveset érzi, hogy több-e az ügyvéd, vagy kevesebb, de joggal panaszkodnak igenis maguk az ügyvédek, mikor azt látják, hogy ez a pálya, mely egykor nem nagyszámu embernek tisztességes kenyeret biztosított és még arra is képessé tette őket, hogy önzetlenül áldozzanak a közért és ingyen munkákat is végezzenek, ma egyre jobban megtelik olyanokkal is, akik előtt ennek a pályának ideális magaslatja elhomályosul. Az ügyvédi kar színvonalának esésével kapcsolatosan, egyszerűs mind a megélhetés is egyre nehezebb lesz. Mert a drágaságot az ügyvéd egyformán érzi mással. De míg a munkás sztrájkjal kicsikarja magának azt a többletet, amire szüksége van, a tisztviselő pedig az állandó fizetésemelések kieszközlésével segít magán, addig az ügyvédtől ma is épen úgy mint azelőtt, megvárják az önzetlenséget, a sok ingyenmunkát, (ez utóbbi terén az állam jár elől jó példával, mikor a pártfogó ügyvédi kötelességet nyakába varrja az ügyvédnek) de még a mai alacsony ügyvédi díjakat is sokalják és ahol csak lehet, lealkuszak belőlük annyit, amennyit lehet. Közben megcsinálták az ügyvédek a maguk nyugdíjintézetét, nem valami szerencsésen, sok teherrel, de legalább teljesen a maguk erejéből, ezzel azonban ismét óriási terhet róva saját vállalkra.

Az ügyvédi ideális pályán is felütötte fejét a merőben üzleti fogalom, a konkurrencia és pedig a tultermelés folytán; itt a baj.

Az új javaslat azzal kíván ezen segíteni, hogy az ügyvédi oklevél megszerzését megnehezíti. Eddig az első szigorlat letétele után még három évi gyakorlat kívántatott meg, most megkivánnak az ügyvédi oklevél megszerzése után még két évet ráadásul.

Ez az intézkedés nemcsak igazságtalan és fölösleges, hanem merőben céltévesztett is.

Kezdjük a céllal. Az volna ennek az intézkedésnek a célja, hogy az ügyvédi pályától elriassa a ma odaözlő és sokszor bizony épen nem odavaló elemeket. Nos hát ezt a célt el nem fogja érni. Két évvel tovább fog várni az illető a diplomájára, ennyi az egész. Addig pedig beáll valamelyik jó barátja vagy rokona irodájába és annak a neve alatt fog folytatni pereket. Lesz tehát ügyvédi zugirászkodás is. Sőt bizonytal fog akadni az élmesebb fajta ügyvédek közt olyan is, aki megél abból, hogy a kétévi várakozási vesztészában leledző kollégáknak rendelkezésére bocsátja a nevét. No nem ilyen, az bizonyos.

Célt tehát két évi várakoztatással nem érünk, de igenis csinálunk merőben fölösleges bosszúságot a várakozásra kárhözvittaknak. Az eddigi három évi gyakorlat, ha a jelölt valóban gyakorlaton töltötte, nemosak elég, hanem bőségesen elég a szükséges gyakorlati készség megszerzésére. A régi magyar törvények sokkal bonyolultabbak voltak és mégis, akkor elég volt két évi praxis. Ma mindenben egyszerűsítik a törvényeket, ma ne volna elég 3 évi gyakorlat?

Mikor valakinek megvan a kellő képessége valamely pálya ellátására és mégsem léphet arra a pályára, mert az időre kell várnia, még pedig ugyan hosszú fonalra eresztett türelemmel: az egyszerűen bosszantás és igazságtalan visszaszorítás. Nem az a cél, hogy valakit minél tovább hátravessünk életpályája megkezdésére nézve, hanem inkább segíteni kellene azt a kezdőt, hogy minél hamarabb önálló egyedként állhasson bele a termelő nemzeti munkába. Mit fogunk csinálni, ha azt látjuk, hogy a praxisnak ez a fölösleges és az illetőkre csak igazságtalanul bosszantó kinyújtása nem használ és épen úgy szaporodnak az ügyvédek? Sőt ha esetleg azt látjuk, hogy ez a kicsinyeskedés épen az ambiciózusabb értékesebb elemeket tereli más pályára és még jobban elszaporodnak az ügyvédi pályán az oda nem való elemek? Még feljebb emeljük a korhatárt? Ezzel a kormányzati bölcseséggel akkor csakhamar eljutunk oda, hogy mindenki csak bizonyos számú unoka felmutatása után, ősz fűrtökkel vagy teljesen megkopaszkodva, remegő

inakkal, aggastyánsorban lehet „kezdő fiatal” ügyvéd?

Macskatempó, csak kerülgetni a forró kását. Tessék beismerni, hol a hiba és akkor ne féljünk a valódi, radikális orvoslástól. Sok az ügyvéd, mert a fiatalság tulságosan nagy számmal özönlik a jogi pályára egyáltalán és mivel a hivatalok ezt a nagy anyagot megemészteni nem bírják, a kint szorultak rávetik magukat a szabad ügyvédi pályára. Ne pályája végén, az ügyvédi iroda ajtajánál csináljuk a fölösleges és igazságtalan akadályokat, hanem a baj gyökerén, mindjárt a kezdetnél lépünk közbe. Akkor terejük el a fiatalságot a jogi pályától, mikor még kára nélkül tehetjük.

Tessék megszabni, hány ifju iratkozhatik be az egyetemnek jogi karára és a jogakadémiaikra! Ezzel nemosak azt érzük el, hogy kevesebb jogvégzett egyén fog az ügyvédi pálya után kapkodni, hanem a mai egészségtelenül túltömött jogi karok intenzívebb, jobb munkát, szebb munkát végezhetnek. Akkor nem fog a jogászok kilenettizedrésze a kávéházban hallgatni előadásokat, mint a hogy a mai rendszer mellett kész lehetetlenség is másképp. És akkor nem kell azon tőrní a fejüket, milyen vén embernek is lehesen megengedni az ügyvédi iroda megnyitását?

Numerus clausus — de már az egyetem kapujánál!

Iskolai értesítők.

III. Állami polgári iskola.

Egy mostohagyermek melankolizmusával lép elének a nagykanizsai állami polgári fiu- és leány iskola értesítője. Nem a kiváló tanárnak, néhai Hajgató Sándornak a nekrológja, nem is a ritka korrektségű és energikus rátermettségű Bartha Gyula dr. igazgatónak nyugalomba vonulása okozza az elegikus hangulatot, hanem az a közügy, melyben a polgári fiuiskola részesül a kormánytól és a közönségtől egyaránt. A kormány az iskola 38 évi fennállása után sem változtatta meg azt a tantervet, melyet 6 osztályra dolgoztak ki és mely most a 4 osztályt végzeteknek befejezetlen ismereteket nyújt és nem akarja észrevenni, hogy ez az iskola mai szervezetében teljesen fölösleges intézmény, mert mind a reáliskola, mind a gimnázium alsó négy osztálya ugyanazt

Minden valódi doboz 25 drbot tartalmaz
Minden tablettán rajta van a két szó

Vissza a hamisítványokkal, mert kártékonyak

Szereti egészségét?

Ki ne tudná, hogy utólérhetetlenül legjobb
hashajtó a világhírű

PURGO-BAYER

Minden valódi doboz 25 drbot tartalmaz
Minden tablettán rajta van a két szó

Vissza a hamisítványokkal, mert kártékonyak

a célt szolgálja annélkül, hogy a 10 éves gyermeknek a polgári iskola választásával sok pályát kellene maga előtt elzárnia. Amint az értesítő keserű, régen a kereskedelmi iskola sarjadt ki a polgári iskolából, ami fényt, tekintélyt és bizonyos célt jelölt ki a növendék előtt. Most ez megszűnt, önnállónak lévén a kereskedelmi iskola. A polgári pedig elvesztette koronáját, hasztalan sürgetik, hogy hétosztályú közgazdasági vagy egyéb gyakorlati értékű complet iskolává fejlessze a magas kormány. Pedig, hogy a közönség szereti az iskolát azt mutatja a létszám folytonos emelkedése.

Mintha csak a szülők tájékozatlanságát mutatná az a körülmény, hogy a latintól való félelmükben egyre nagyobb számban küldik a gyermekeiket a polgári iskolába. Az értesítő szerint a lefolyt tanévben a törvényes létszámon (50) felül 65 fiút vett fel az igazgatóság és még így is 22-öt kellett visszautasítani. A tantestület és a tanfelügyelőség az I. fiú osztály párhuzamosítására megtette a kellő intézkedést, de valószínű, hogy annak egyelőre eredménye alig lesz. A leányiskola II. osztálya szintén elodázhatatlanul követeli a párhuzamosítást, hiszen 69 leányt csak összehusfolyva tudtak elhelyezni, a rajzteremben pedig egyáltalán nem férnek el rajztábláikkal.

A másik közöny a publikum részéről éri ezt a jobb sorsra érdemes iskolát. Szinte alig vesz róla tudomást és mert nem az előkelőség gyermekei nyernék ott oktatást, szinte azt se tudják az intéző körök, hogy van a városban egy polgári fiúiskola és hogy minő célt akar ez szolgálni.

A leányiskola e tekintetben jobb helyzetben van, mert oda meg a jobbmódu szülők gyermekei járnak, mint egyetlen középfokú leányiskolába. Bár újabban több szülő szívesen íratta be leányát a főgimnáziumba, hol sikeres magánvizsgálatokat tettek. Ennek az áramlatnak az okát most nem kutatjuk. A fiúiskola 4 osztályában összesen 195 tanuló volt; míg a leányiskola 5 osztályában (I. A. B.) 228; bele nem számítva a kimaradtakat.

A fiúiskolában a hittanítókön kívül 6 tanár tanított, a leányiskolában 8.

Ujtása az értesítőnek, hogy a tanulóknak csak nevet közli, osztályzataikat nem.

Az iskola fiú és leány növendékei tanulmányutakat tettek Velencébe, Triestbe és az adelsbergi barlangba, tanáraik vezetése mellett.

A fiúiskola tornaversenyt is tartott, melyen a győztesek ezüst és bronz érmekkel jutalmaztattak.

A leányiskolai növendékeknek tanfelügyelői engedéllyel, mint rendkívüli tantárgyat a francia nyelvet is tanították.

Az értesítő közli még az iskola jövedőit, beszámol az ösztöndíjak és jutalmakról, a használandó tankönyvekről és a jövő tanévi beiratasokról ad tudósítást. Az értesítőt Waligurszky Antal helyettes igazgató állította össze.

A nagykanizsai katonai hadastyán egyesület nagy örömmünnepe. Városunk monoton nyári életét ez év nyarán egy meglepően ritka, fényes ünnepi aktus emeli ki a vidék ismert, sablonos vigalmának keretéből. Ugyanis augusztus 13. és 14-én tartja a helybeli katonai hadastyán betegsegélyezési és temetkezési egyesület fennállásának negyedszázados jubileumi ünnepélyét. A nagyszabású országos ünnepségre — mint értesültünk — az ország valamennyi meghívott testvéregyesülete már bejelentette részvételét, melyeknek nagyszámu üdvözlő küldöttségei, már az első napon megérkeznek városunkba és részt vesznek az nap este, a Polgári Egyesület helyiségeiben tartandó érdekes ismerkedési estélyen. A második napon az ünnepség már a kora hajnali órákban a kedvpezsítő díszbábszettel kezdődik; majd utána magyaros villásreggeli gyűlének össze az Egyesületkerten. A délelőtti órákban az ünnepelők zenés Te Deumra vonulnak a róm. kath. Felsőtemplomba, melyen a zenét a helybeli műkedvelő zenészek szolgáltatják az elnök vezetésével.

Mise után diszközgyűlést tartanak a városház közgyűlési termében, melyet déli 1 órakor közös disz-lakoma követ. A délutáni program kedélyes nép-ünnepélyén többek között szerepelnek a helybeli Irodalmi és Művészeti Kör dalárdája és a Déli Vasuti dalárda — közben 300 különféle értékes tárggyal mulatságos tombolajátékok, tekeversenyt és karika dobást rendeznek. Este a nagyteremben táncvigalom lesz mely bizonyára kiválóan kirivradtig fog tartani. Az elnökség a nagyszámu viléki vendégeket a helyszöke miatt a helybeli iskolákban fogja elszállásolni. Az egylet elnöksége és a vigalmi rendező bizottság ezutal is kéri azokat az érdekelteket, kik talán tévedésből meghívót nem kaptak panaszukat jelent-sék be az elnöknek.

HIREK.

— Áthelyezés a kegyesrendieknél. Farkas Miklós helybeli kegyesrendi tanárt Veszprémben helyette Nagykanizsára Eberhardt József kegyesrendi tanárt helyezték át. Farkas Miklósnak városunkban nagyon sok igaz tisztelője volt. Eltávozását körünkből sajnálattal vesszük tádomásul.

— A Csány-szobor pályázata eredménytelen. A Csány-szoborbizottság szombaton, e hó 16-án döntött a 17 szoborpályázat fölött. A döntés eredménye egyelőre negatívum. A bizottság ugyanis a beérkezett pályamunkák közül egyet sem talált kivételre érdemesnek. Együttal azonban a legjobb 6 pályaművet újabb zárt pályázat elé utalta. Végleges döntés hiányában a pályadíj természetesen nem volt kiadható. A határozatot a bíráló-bizottság heves vitakozás után, szótöbbséggel hozta. Az ülésen a bizottság 46 tagja közül 37-en voltak jelen. Az új pályázatban Istók, Szeszák, Pfeffer, Nemes-sányi, Kara és Lukácsy vehetnek részt.

— Tanácsülés. Pénteken, e hó 15-én a városi tanács ülést tartott, amelyen több aprólékos ügy nyert elintézt.

— „Elindultak a batyucskák”. A kivándorlás rég nem volt olyan nagymérvű, mint amilyen az idén. Egyik vármegye a másik után panasolja az utlevélzaporulatot így a legutóbb a mi legközelebbi szomszédunk Somogyország. Pedig még itt sincs az ősz, a hajótársulatok szürete, amikor a betakarított termények ára az amerikai utra fizetődik el. Ez kivált az idén fog bekövetkezni rendkívüli arányokban, az idén, amikor annyi Isten-csapása érte az amúgy is nyomorúságos gazdasági helyzetben süllydő magyar népet. Tűz, jégverés, árvíz összeesküdött ellene. Indulnak hát a batyucskák egyre többen-többen, sok reménnyel, kevés pénzzel, hol utlevéllel, hol anélkül „az új kontriba”. És ha talán visszahoznák őket a határrendőrök, neki vágnak a nagy utuk újra, mig-nem egyszer mégis csak sikerül... Mindez Zalában sincs különben. A norai járás főszolgabírája például 38 állításkötelest körözött. Kitudja hányan vannak ezek közül is odaát, tul a nagy tengeren? Dehát mi ez a 38, amikor manap már 38 ezer kivándorló sem megy ujdonság számba! Megérjük-e még azt az időt, hogy a magyar kivándorlást nem csupán kívülről ható okok és erők — mint egy-egy amerikai pénz-váltás — tudják apasztani, hanem az ország közjölétének emelkedése? Bajosan.

— Vegyes bizottsági ülés. Pénteken d. e. a polgári és katonai hatóságok tárgyalták, hogy mi módon építsenek egy katonai raktárt a Sugár-uti közös kaszárnyában. A tárgyaláson részt: Kolbenschlag Lajos v. megyei főjegyző, mint alispán helyettes, Tripammer Gyula, Goszleth Lajos kir. főmérnök, Vécsey Zsigmond, Rác Kálmán dr., Király Sándor v. mérnök és a katonaság részéről több kiküldött. A bizottság az építendő raktár terveit készítette el.

— Zsinagóga-avatás Hévizen. A Keszthelyi szomszédságában fekvő kénés vízzel csodás hatású Héviz-fürdőn tegnap avatta fel dr. Buehler Sándor főrabbi az újonnan épült — zsinagógát. A templomot a Héviz bérlője, Reischl Vencel saját

költségén építtette, míg a felszerelést közadakozásból teremtette elő Keszthelyi buzgó főrabbi. A felavatásnál Reischl Vencel átadta a templom kulcsát a főrabbinak, ki magas röptű beszédben mutatott rá a világhírű fürdő templomának magasztos rendeltetésére. Ezután a kulcsot Beck Sándornak, a keszthelyi izr. hitközség elnökének adta át, ki viszont a közizagztatás jelen, levő fejének oltalmát kérte a templom számára. Ekkor a Tórárt bevitték a templomba; fehérruhás leánykák virágot hintettek szőnyeges útjára. Azután megtartották az első istentiszteletet. A felavatáson nagy közönség volt jelen.

— A nagykanizsai Magántisztviselők Egyesületének választmánya f. hó 14-iki ülésében nagy felháborodással tárgyalta a napilapokban is megjelent egyik budapesti ker. előljáróság oly határozatát, mely szerint egy magántisztviselőt állásának elfoglalására különbeni karhatalommal való kényszerítés terhével kötelezett. Hogy e sérelmes határozat, mely minden törvényes alapot nélkülöz, a jövőre néve gyakorlatul ne szolgálhasson a magánjogi kötelmet büntető uton való rendelkezéssel ne biztosíthatson, átiratban keresi meg a keresk. minisztert e sérelmes határozat megszüntetésére. Mint értesültünk az egyesület hasonló akcióira hívja fel a budapesti és vidéki testvéregyesületeket.

— A keszthelyi villamos. Keszthely város közgyűlésén a villamos vasútra a képviselőtestület 80.000 K. törzs és 40.000 K. elsőbbségi részvényt jegyzet.

— Államosítják a rendőrséget? Régóta vajudó kérdést óhajt megvalósítani a Kluen-kormány. A vidéki rendőrség államosítását. Az államosítás kérdésével a koalíciós kormány belügyminisztere már behatóan foglalkozott, úgy hogy a mostani kormány, mint sok egyébben, ebben a kérdésben is már kész anyagot, tökéletesen feldolgozott tervet vitt át tőle. Az így már meglévő tervezet Kluen-Héderváry a közel jövőben be fogja nyújtani a képviselőháznak. Az államosítást azzal indokolják, hogy az az egész ország közbiztonságának érdeke. Látjuk, tapasztalhatjuk ugyanis igen sok esetben, hogy a legbuzgóbb és ugyanebb rendőrség is, szinte tehetetlen egyes, a közbiztonságot veszélyeztető ügyekben s ha nagyobb bűnügyről van szó, már segedelemért kell a fővárosi államrendőrséghez fordulni. Több vidéki városban a rendőrség kérdését úgy oldották meg, mint pl. Miskolcon, hogy a rendőrtisztviselők állásának meghagyásával, a csendőrség tagjait vonták be a városi közbiztonság szolgálatába. Ez az intézkedés azonban a kellő eredményt alig éri el, legfeljebb az éjszakai csendőrséget aszpaszta, ami nem megvetendő eredmény ugyan, de a végeért tekintve mégis csak édeskeves. Az államosítás kérdését egyébként a csendőrség szervezésének mintájára akarják megvalósítani. Hasonlólag a csendőrkörületekhez, lesznek rendőrkörületek, szárny és szakaszparancsnokságok aszerint, mennyi lakosa van az illető vidéki városnak. Az így államosított rendőrség élén egy ügyosztályvezető lesz a belügyminiszteriumban, sőt vannak, akik egyenesen külön rendőrmiszterium kreálásáról — álmodoznak.

— Himző tanműhely s munkaközvetítő egyeslet Nagykanizsán. A zalaegerszegi kir. ker. iparfelügyelőség leiratott intézet a városi tanácshoz, hogy egy esetleg felállítandó himző tanműhely s munkaközvetítő céljaira szükséges ingyenes helyiség, világítás, fűtés, néhány szék, asztal, ágy és szekrényből álló berendezés nyújtásával hajlandó volna-e a felállításához hozzájárulni, mely esetben az egyeslet a szerződésileg alkalmazandó egyén járandóságát fedezné s a vállalkozó munkások kioktatásáról gondoskodnék. Megemlíti még a leirat, hogy az iparfelügyelőség az elmúlt esztendőben 481 háziiparosnót foglalkoztatott s ezeknek kerek számban kiutalt 66795 koronát. A derék intézmény valóban érdemes a kért városi támogatásra, amely bizonyára nem is fog elmaradni.

— Gleichenberg gyógyhely. A fősisón a legjobb menetben van. A 19. számu gyógycédua 1790 személyt mutat ki. Többek közt kurahasznlatra érkeztek: Tolstoy Mihály gróf, a gróf kisasszonnyal St. Pétervárról, Szakpary Iván grófné Bohru Ella urasszonnyal Dunaközisből, Nagyméltóságú Szecheny Jenny grófné Ernestin és Justin Bathányi gróf-kisasszonyokkal Marburgból, Smole Adolf vezérkari őrnagy ur és Milenkovic Sándor Grazból, Gscheider Henrik hadbíró ur Grazból, Birek Alajos ezredes Budapestról, Metternich-Winneburg Lothar hercegnő komornával Bécsből, Nagyméltóságú Viatoris Miklós földbirtokos, udvari tanácsos, Vágújhelyről.

— **Reform előtt a városok.** A belügy-miniszter, a közeljövőben megalakítja a városi törvényt. Ezen törvény redukálni fogja a városi képviselők számát úgy, hogy ezental minden 1000 lakóra egy városi képviselő jut. A reform nagyon sok údvös újítást felöl, de hogy mily haszon fog belöle háramlani a közönségre az a jövő titka.

— **Lóállítás.** Kedden, e hó 19-én reggel 5 órától 9 óráig általános lövészgálat tartanak. Az érdekeltek tulajdonosok 200 korona pénzbüntetés terhe alatt kötelesek lovaikat felvezettetni.

— **Eltűnt a kis Veronika.** Horvát Veronika lendvanyiresi születésű, római katolikus vallású, 10 éves, termete korához képest közepes, haja és szemöldöke gesztenyeszínű, szeme szürkésbarna, orra kissé lenyomott, szája csucos, arczsine pirosas, ismertető jele nincs, ruházata fekete fehér tarka rékli, piros szoknya, fekete fehér tarka kötény, fehér fejkendő, mezitláb járt, vend nyelvű, leánya e hó 1-én, anyjával Alsólendván tartózkodása alatt, nyomtalanul eltűnt. Hozzá tartozói most kétségbeesetten keresik, köröztetik a kisleányt. Aki véletlenül megtudna róla valamit, az alsólendvai járási főszolgabírónak tegyen róla jelentést.

— **Fürdőélet.** Daruvárfürdő az idén is nagy látogatottságnak örvend. A fürdővendégek száma jul. 1-től jul. 11-ig 423 volt.

— **Lovagiatlan imádó.** Marci József szabósegéd szombaton este, amikor még a nótá szerint is el illik menni a legénynek a rózsájához, nem ezért kereste föl szive bálványát, hanem azért, hogy helyben hagyja. E célból ki is kezdett a kis nővel s ha a publikum védelmére nem siet a legszebb rózsaszálnak, hát helyben is hagyja a kegyetlen — imádó. Tudjuk azonban, a publikum ilyenkor lovagias szokott lenni. Így hát most sem tagadta meg magát, hanem údvös beavatkozásával véget vetett a csunya jelenetnek. De hát írva van, hogy a szerelem néha az utcai botrányoktól sem riad vissza s nemcsak virággal üti a nőt. A dupla keresztnevű szabó esetében is csak ez történt.

— **Határrendőrség Fiumében.** Jól értesült forrásból értesülünk hogy a fiúmei határrendőrség napokban kezdte meg működését. A fiúmei rendőrfőnök ugyanis Jakabffy államtitkár rendelkezése határrendőrség-állomást szervezett, melyhez egy rendőrtiszt vezetése mellett tíz tíz rendőr van szolgálattételre beosztva. A határrendőrség feladata ellenőrizni az osztrák határt, a kikötőt, a kivándorlók hajóit és az pályaudvart, minthogy a „Cunard”-társaság, mely a kivándorlási forgalmat Fiumén át közvetíti, igen sok visszaélést követett el. Kivándorlásra jogosultnak tehát a jövőben nem fognak Fiumén át utazhatni valamint hogy nem is lehet majd őket Trieszten át kiesempészni. Mindez azonban nem csökkenti a kivándorlást. „Ultonia” nevű gőzös a fiúmei kikötőből most indult el 900 kivándorlóval Három hétre van szüksége ennek hajónak, hogy Amerikába juthasson s a szegény kivándorlók éppen nem irigyleendőkl különösen, ha tekintetbe vesszük, minő ósdiak a Fiuméből induló hajók.

— **Megkerült óra.** Kardos János Teleky-utcai lakóhoz beállított a minap Präpost József csavargó. A háznépből ebben az időben csak egy öregasszony volt otthon, akit Präpost arra kért engedje meg neki, hogy átöltözködhessék, mert átázott a ruhája. Präpost átlöltözködését arra használta fel hogy egy kezéjébe eső ezüst órát elloptott. A házbellek a lopást csak Präpost eltávózása után vették észre. Jelentést tettek a rendőrségen. A rendőrség Präpostot hamarosan elesipte, de az órát már egy másik csavargónál találták meg.

— **Elveszett.** Koch Viktor mórchelyi bérlő 190 korona készpénzt tárcájával együtt elvesztette. Hogy hol arra visszaemlékezni biztosan nem tud. Ha így is van a dolog, azért bízik a becsületes megtalálásban, hogy elviszi a pénzt rendőrségre.

— **Rendőrség köréből** Marics Antal panaszát emelt a rendőrségen, hogy őt Ziegler György kocsis megrágalmazta s többször meg is ütötte. Ziegler azért támadta meg Maricsot, mert ez őt 14 nappal ezelőtt egy kocsiközlekedésnél többször rendreutasította. Igaz tehát a közmondás: „Szólj igazat, betörök a fejed.”

* A Vasárnapi Ujság július 7-iki száma nem kevesebb, mint 53 képpel, dusan illusztrálva jelent meg. Zsoltos László eredeti regényének és a folytatásán kívül Lampérth Gézáról közöl novellát, Kiss

Menyhértől éjthényi Györgytől költeményeket. Junius-tól történelmi rajzot Brieszki János lengyel király özevegéről. Siklóssy László a modern érem és plakett-művészetről ír cikket sok illusztrációval kísérvé. Egész sorozat kép e van számban a magyarországi várakról s az időszerű illusztrációk közt találjuk a spanyol miniszterelnök és király tanácskozását, a síófoki lövészgyűlést, az amerikai fehér és fekete boxolókat stb. — A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyed évre négy kor., a „Világkrónika”-val együtt négy korona 80 fill. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. kerület., Egyetem-utca 4. szám). Ugyanítt megrendelhető a „Képes Néplap” legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

Vadászterület bérbeadása.

A Szentháromsági erdei vadászterületet albérlhetbe adom.

Herman György
vendéglős
Kólátszeg.

KÖZGAZDASÁG.

Az idej aratás.

Ebben az évben az enyhe tél következtében hamar elérkezett az aratás ideje. S az aratással az idén nem is igen volt komolyabb baj. Értve itt most baj alatt azokat a rosszlelkű mesterkedésekkel szított munkásunduléseket, amelyek még csak pár évvel ezelőtt is oly sok galibát okoztak. A télen elszereződött aratók java bizony nem remélte volna, hogy ily jó keresete lesz. Nem bánták meg, hogy még a télen elszereződtek az aratásra. De föltéve, hogy a jó Isten áldása nem is volna olyan bőséges, mint amilyen, az előre való gondoskodás az aratási részkeresetről a munkásra nézve mindenkor előnyös, mióta az ő praktikus, jó törvénye, a mezőgazdasági munkástörvény érvényben van.

Nagy jelentősége és hordereje van annak, hogy a mezőgazdasági munkástörvény megadta a lehetőséget, hogy a munkásember a munkábaállás előtt nyilatkozzék: részre akar-e dolgozni vagy pedig holdszámra, termény vagy pénzbeli díjazásért? Mikor gyengébb a termés, akkor szokott meglátszani, hogy ez a kikötés a gazdára terhes, de a munkásra határozottan áldott törvényes intézkedés. Emlékezzünk csak vissza, hogy a lelketlen igazgatók annak idején ezt a törvényt, mely a munkásról is gondoskodik, merték rabszolgatörvénynek elnevezni. Hány nehéz esztendőben világosodott ki minden szónál szebben, hogy e törvény a gyöngének védelméért született meg!

A törvény minden bethéjében méltányos és emberséges szellemtől van áthatva.

Az a törvény, amelyet a munkásosztály feltölt apostolai oly csufodárossan megrágalmaztak, az a törvény a szeretet, a méltányosság, a gyöngék védelmére állt és a munkásosztályról való gondoskodást ez évben sok száz aratópár igénybe is veszi.

Több egy évtizednél, hogy érvényben van és ahol meg volt az egymást megérteni vágyás szándéka: ott tíz év óta békés aratás van. Nem egyszer tapasztalták a munkások, hogy menyüre igazságosan szabták meg ebben a törvényben a gazdák és munkások jogait és védtek meg a gazdát is és a munkás anyagi érdekét is. Ahogy ezt a becsületes szándéku, a társadalmi békét híven szolgáló törvényt rabszolgatörvénynek lehetett legyalázní, éppen olyan jogosak, éppen olyan igazak az egyéb csufodások is, amelyek a törvényes intézkedések leszólására, a békétlenség, az elégtelenség konkolyhitésére, a keserűség érzésének felkeltésére vannak szánva.

Céljuk a rendbontás, zavar teremtése és a zavarosban való halászás.

Ez azonban az idén sem sikerül. Ennek elejét vette a helyes, az emberséges törvény, amely minden körülmények közt gondoskodik róla, hogy a munkás munkája bérét megkapja, mert rajta áll: részt akar-e, vagy holdaként való készpénzt?

NYILTTÉR.

E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Köpenyt, szemvédőt, fátyolt és kalapot

minden okos nő visz magával automobil-utra, azonkívül azonban még egy nagyon fontos apróságot is: Fay-féle valódi sződeni ásvány-pasztilát. A poros levegőben és az erős légáramlatban a sződeni pasztilák megbecsülhetetlenek a meghülés veszedelmei és a nyálk-hártyák izgatása ellen. Egy doboz ára 1 kor. 25 fillér, mindenütt kapható.

Főképviselet Magyarország és Ausztria részére: W Th. Guntzert es. és k. udv. szállító, Wien IV/1 Grosse Neugasse 17.

Szóló-mentő por

permetezéshez, egy adag elegendő 200 liter kék galic oldathoz, használati utasítással 40 fillér.

Főraktár: **Drogéria**
Nagykanizsa.

Az üzleti siker titkát

három dologban találja meg az ügyes kereskedő: az utaztatásban, a jó kirkatban és az újsághirdetésben. Ez utóbbira ajánljuk ennek Zalamegye leg-régibb újságját, a Zalai Közlönyt.

Hogy mersz nekem más egyebet
hozni, mint a **kipróbált**
„OTTOMAN”- cigarettapapírt vagy hüvelyt!

LE DÉLICE cigarettapapír
cigarettafüvely
mindenfűt kapható.

1868. óta fényesen bevált
BERGER-FÉLE GYÓGY-KÁTRÁNY-SZAPPAN
G. Hell & Co. gyártmánya.

Kiváló bőri orvosok ajánlatára Európa legelső államában fényes eredménytől alkalmazzák

mindennemű bőrkiütések

őleg krónikus és pikkelysömör és éő-di kiütések, továbbá rezes orr, fagysebek, lábizadás, fej- és szakálpikkelyek ellen. Berger kátrány-szappana 40 százalékos kátrányt foglal magában és lönyegesen ellőr a kereskedelemben forgó egyéb kátrány-szappanoktól. Makacs bőrbajoknál alkalmazásuk a nagy hatású

Berger-féle kátrány-kénszappant

is. Enyhébb kátrány-szappan gyantánt, a bőr tisztáltsággal ellen, a gyermekök bőr- és fejen való kitésele ellen, valamint mindennapi használatra mint felülmulhatatlan mosó- és fürdő-szappan szolgál a

Berger-féle glicerín-piperesszappan

melyben 35 százalékos glicerín foglaltatik és a mely illatosítva van. Kiváló bőrápoló szerként használják továbbá kitűnő sikereit a

Berger-féle borax-szappant

és pedig pörpörések, napégés, szepők, löődiek és más bőrbajok ellen.

Ára éarabonként minden fajtából 70 fillér, használati utasítással együtt. Kérjen a vásárlásnál nyomtatékosan Berger-féle kátrány-szappanokat és borax-szappanokat, G. Hell & Comp. gyártmányait és vigyásson az itt ábrázolt védjegyre és a mellőtte levő ógaláírásra, mely

minden címkén ott kell hogy legyen. Kiténtetve Bécsben 1883-ban díszokmányjal és a párisi 1900. évi világkiállításán arany éremmel.

A Berger védjegyű minden más gyógy- és higiénikus szappanok a hozzájuk mellélt használati utasításokon fel vannak sorolva. Kaphatók minden gyógyszerárban és szakbavágó üzletben. Nagyban: G. Hell & Comp., Wien, I., Piberstr. 8. Magyarországi főraktár: Török József gyógyszer-tára, Budapest, Király-u. 12. Thalimayer és Solta, Erinyi-utca, Koehmelster Fr. utóda, Hold-utca 8. Meisner és Moser drogeriák, IV., Koronaherczog-utca 9. szám. Datsinyi Frigyes drogeria, Marokkói-utca 8. Kisvályban Magyarország összes gyógy-észtáráiban.

Raktár Nagykanizsán:
Práger Béla gyógyszer-tára.

A sült galmab

ma már csak a példabe-szedé. Ha valamiben sikert akar elérni, akkor foglal-koznia kell az ügyyel. Ha eladni akar, ha venni akar, célját esekély munkával, kevés pénztér elérheti. Adja fel a szükséges hirdetését a ZALAI KÖZLÖNY-nek, hol hirdetésre olcsó tarifa mellett, pontosan az Ön által kijelölt helyen és formában fog megjelenni.

Tervezetet díjmentesen készítünk . . . . .

A Zalai Közlöny

Szerkesztősége és kiadóhivatala

Deák-tér 1. sz. alatt van

ŐSZI TRÁGYAZÁS!

VALODI

VÉDJEGYÜ

THOMASSALAK

A LEGJOBB ÉS LEGOLCSÓBB FOSZFORSAVAS MÜTRÁGYA!

Csak akkor valódi,

ha ilyen zsákokban

van és eredeti

ölmzár van rajta.

OVAKODJUNK A

Minden zsák

tartalomjelzéssel

van

ellátva.

HAMISÍTÁSOKTÓL!

KALMÁR VILMOS a Thomasphosphatfabriken Berlin,

vezérképviselője Budapest, VI., Andrassy-ut 49.

Képviselőség és raktár: **MELIS és PINTÉR Szombathely.**

HIRDETMÉNY.

A kiskomáromi volt urd. közbirt. tulajdonát képező s Kiskomárom községben levő „Korona” nagyvendéglő f. é. aug. hó 15-én d. e. 10 órakor megtartandó nyilvános árverésen 1911. év január hó 1-től kezdődő 3 évre haszonbérbe adatik.

Az árverési feltételek a közjegyzői hivatalnál megtekinthetők.

Kiskomárom, 1910. jul. 16.

KISS GYÖRGY
tanács elnök.

Nyári mulatságokra
kerti lampionokat óriási választékban
ajánl

Ifj. Wajdits József Nagykanizsán,

Deák-tér 1 szám.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Feloldás szerkesztő:

Kertész József.

Kiadja:

a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazásáért.

Átmeneti idők a társadalmi életben.

Ha figyelemmel kísérjük a társadalmi életben lázas sietséggel működő embereket, mind tisztább képet nyerünk arról, hogy azok, bár bizonyos körülmények közepette különböző társadalmi állás szerint külön-külön csoportot alakítva helyezkednek el, mégis egy teljes egészet igyekeznek alkotni, hogy a létfenntartás ösztönétől sarkalva, saját erkölcsi s anyagi érdekük biztosítását, tőlük telhetőleg a legnagyobb mértékben elősegítsék. A kereskedelem ennek a vajdátársadalomnak egyik legfontosabb ága lévén, idézzük egy percre szemünk elé a jelen időben uralkodó téves fölfogást a maga valóságában, hazánk kereskedelmét s iparát illetőleg. A kereskedelem a gyakorlati életben oly szerepet tölt be, mint amelyet a szív, az ember szervezetében. Éltető szerepet. Mihelyt a szív megszűnt dobogni, az ember megszűnt élni. Ha a kereskedelem megszűnnék, az egész társadalom merev, mozdulatlan helyzetbe kerülne. Tudatában ez éltető elem fontos szerepének, mégsem tudjuk azt kellőképpen megbecsülni. Nem ápoljuk azt elég odaadással, nem vagyunk hozzá kellő ragaszkodással, sőt mondhatni, kicsinylőleg fordulunk el attól a pályától, melynek hivatásától egy egész nemzet erkölcsi tekintélye, jóléte s boldogsága függ. Ha egy futó pillantást vetünk kereskedelmünk jelenlegi helyzetére, azonnal szembe-tűnik annak beteges állapota.

Anglia, vagy Németország gazdasági helyzetét, kereskedelmét s iparát tekintve, méltó megilletődéssel emelhetünk kalapot ezen országok előtt, melyek a kereskedelem és ipar terén oly óriási haladást értek el, jóval megelőzve hazánkat, hol sajnos, a testi munkát még mindig alárendelt dolognak, sőt sokszor szégyennek tartják. E szomorú, de való tényállást konstatálva, önkéntelenül is az a kérdés merül föl előttünk, lehet-e egy ország népe nagy és gazdag, hatalmas és boldog, haladhat-e lépést minden tekintetben más művelt államokkal, ha a munkát, mely isteni rendeltetés mindnyájunk számára, megvetjük? Ime, szomorú példa rá hazánk, hol igen nagy átalakuláson kell még társadalmunknak átmennie, míg rá fog jönni arra a meggyőződésre, hogy egyedül a komoly munka megbecsülése az, mely egy ország existenciáját biztosítja s a társadalmi életben minduntalan megújuló surlódásokat lényegesen csökkenti. Ma még a kereskedő és iparos osztályt sokan lenézzük.

Visszatartjuk fiainkat a kereskedelmi és ipari pályától, kiölni igyekszünk belőlük a gyakorlati pálya iránt való hajlamot s míg

lehet, fenyegetéssel tartjuk vissza még a gondolatától is, hogy félbehagyva tanulmányait, a gyakorlati pályák valamelyikére lépjen. Be kell látnunk, hogy társadalmunknak e téves s káros hatással bíró nézete egyik legfőbb oka kereskedelmünk pangásának.

A szülő igen csalódik, midőn azt hiszi, hogy gyermeke, ha a tudományos pályán teljesen hajótörést szenvedett, még mindig boldogul a kereskedő vagy iparos pályán. Ez nagy tévedés. Ma már nem úgy van, mint volt régen. Ezelőtt boldogulhatott két alsó iskolával is, ma már nagyon ajánlatos, hogy minél több, de legalább 3—4 középiskolája legyen.

Vessünk egy pillantást a külföld, akár Angolország, akár Németország helyzetére, éppen az ellenkező fölfogással fogunk találkozni. Tapasztalhatjuk, hogy mennyivel jobban megbecsülik a kereskedelmi s iparos osztályt ottan. Mondhatni, az az ideáljuk. A vagyonosabb osztályú szülők gyermekeiket kereskedőknek és iparosoknak nevelik, kik nem szégyenlik, ha fiaikból nem lesz főispán, vagy államtitkár, mert már rég tudatában vannak annak az igazságnak, hogy a praktikus, öntudatos munka az, mely legelőbb lehet célt érni. Nálunk, ha valamelyik kereskedőnek vagy iparosnak az életben nagyobb szerencséje van, úgy, hogy tekintélyes vagyon birtokába jut, félben hagyja mesteriségét s többé nem dolgozik. Azt mondja, szerezttem eleget, most már lesz miből öreg napjaimra megélnem, a gyermekeim vagyonát is biztosítottam, s nyugalomba vonul, dacára annak, hogy még igen sok esetben, a legjobb munkaerőben van szó sines róla, hogy gyermekét kereskedőnek vagy iparosnak adja, most már csak urat akar fiaiból nevelni, tudományos pályára adja, melynek ma már minden ága annyira tul van zsufolva, hogy a megélhetés alig-alig lehetséges, vagy legalább is nagyon nyomoruságos: Éppen ez a baj nálunk, hogy mindenki „ur“ akar lenni, könnyen szeretne élni s azért rettennek vissza attól a pályától, mely bár küzdelmes és fáradtságos, de kellő energia és kitartás mellett nagyon is meghozza fáradságának gyümölcsét, miáltal az, aki e pályára lép, nemcsak magának biztosítja a jólétet, de a társadalmi életben is előkelő szerepet tölt be s hazáját erkölcsi és kulturális, valamint anyagi jólétének biztosítását, az ország kereskedelmének s iparának fölvirágoztatását, egy bizonyos mértékben elősegíti. Vigasztalódjunk abban, hogy társadalmunknak e fölfogása csak átmeneti, mely különböző körülmények lefolyása következtében teljesen meg fog változni s helyét a belátás, a meggyőződés s az ön-

tudatos munka szelleme fogja — talán még elég jókor betölteni.

Értesítők.

IV. Iparos tanulók iskolája.

Az iparos tanulók iskolája 24. esztendejéről számol be Poredua Antal igazgató mindenre kiterjedő figyelemmel az idei értesítőben. Nagy elismeréssel nyilatkozik Vécsey Zsigmond polgármesterről, akinek buzgalma folytán a lefolyt tanévben négy új osztályt nyitottak, úgy hogy jelenleg minden osztálynak 3—3 párhuzamos osztálya van és így az osztályok és tanérek az iskola fennállása óta megötszörözödtek.

Ez az örvendetes fejlődés azonban még nem betetőzése az iparos tanulók iskolájának. Addig míg külön iskolai helyisége nem lesz, melyben állandó iparkiallítás lesz elhelyezhető és míg az eredménytelen esti oktatás helyett a délutáni nem lesz bevezetve, addig az elért eredményt nem tarthatjuk olyanoknak, mely az iparos osztály művelődését kellő arányban szolgálja. Ismerjük az iparos iskola igazgatójának ebbeli fölfogását, ismerjük Vécsey Zsigmond polgármesternek és az iparos iskola felügyelő bizottsági elnökének, Weisz Tivadar keresk. tanácsosnak helyes szociális érzékét, tehát tudjuk, hogy amint ez a kérdés napirendre fog kerülni, szívesen látva vetik mellette meggyőző szavait.

De nem volt kielégítő az értesítőnek az a kimutatása sem, mely a tanulók előképzettségéről szól. Mert a törvény a 12. életévig a mindennapos iskolára kötelezi a gyereket, tehát csak az elemi iskola VI. vagy a középiskola II. osztályából léphetne a fiú az iparos pályára.

Mégis azt az elszomorító statisztikát látjuk feltüntetve, hogy vannak inasok, kik teljesen iskolázatlansággal vétetnek fel az iskolába, ám a szükséges hatodik elemi, illetőleg második középiskolai előképzettséggel a tanulóknak csak csekély száma bír, míg a legtöbb az elemi 1. osztályból lép az iparos pályára. Ez az egészségtelen körülmény egyrészt a szigoruan végre nem hajtott beiskolázatlanság következménye, másrészt a mesterekre sem vet jó fényt, akik nem törődve tanulóik műveltségi fokával bármily tanulót felvonnak, ha tosilag megfelelelők. Addig míg a statisztika ilyen kimutatást közölhet, művelt, versenyképes iparos osztály képzéséről beszélni alig lehet.

Az értesítő külön szakaszt szentel a rajz, munkakiállításnak. Az előbbiről nagy dícsérettel emlékezik meg és kiemeli, hogy a rajzkiállításán 118 tanuló 400 szakrajzot állított ki és dr. Ruzsieska Kálmán kir. tanácsos is legmegalobbb elismerését fejezte ki. Szívesen konstatáljuk, hogy a szakrajzot Németh Mihály polgári iskolai rajztanárt tanítja, kinek iparos iskolai szakrajzoktatását már a tanügyi kormány is dícsérettel tüntette ki.

A munkakiállítás azonban nagyon sovány volt: az értesítő szerint az iparosmesterek közül többen

nem engedték meg tanoncainak a kiállításon való részvételt. Érdekes volna kutatni, vajon közönséges elitelendő nemtörődőség-e ennek oka, vagy az iparos mesterek szegénysége. Van az iskolának tanoncotthona is, mely ez évben vetítőgépet is szerzett be és használta az „Ingyenes Népkönyvtár” könyveit, melyekből 2256 kivonó 12178 könyvet váltott.

Tanulók jutalmazására 255 K-át fordítottak.

A téli tanfolyam 4 osztályában 73 tanuló volt. Az egész évi tanfolyam 11 osztályában 611 tanuló; úgy hogy egy-egy osztályra átlag 55 tanuló jut. Olyan szám ez, mely a párhuzamos osztályok felállítását okvetlenül megköveteli az eredményes tanítás érdekében.

A tanítótestületnek a hitoktatáson kívül 14 tagja van.

A husdrágaság ellen.

A miniszter leirata.

Általános a panasz a husdrágaság ellen, amelyről azt hinné az ember, hogy már nem is lehet nagyobb. Pedig amilyen ma a helyzet, még sokkal nagyobb dimenziókat is ölthet. A marhaállomány ugyanis napról napra apad. Nemcsak a legelők feltörése, de és főképp a belterjes tejgazdaság arra készteti a gazdát, hogy a borjúkat eladja, mert a tej ára pótolja a nevelést. Azzal okolják a gazdák a borjúk eladását, hogy nincsen takarmány. Ezzel szemben a pozitívum az, hogy az idén rengeteg takarmány termelt. A nagy bajon segített, a földművelésügyi miniszter körrendeletet intézett a törvényhatóságokhoz, amelyben utal arra, hogy az idén az országnak jó takarmánytermése van és az aratási kilátások is kedvezők. Az ország fontos anyagi érdekei szempontjából szinte helyrehozhatatlan mulasztás volna, ha az idei bővebb takarmány és szemterméskészleteket a gazdaközönség nem használná fel arra, hogy tenyészállományát lehetőleg szaporítsa és ezzel állattenyésztésének bővebb jövedelmezőségét a közel jövő esztendőre fokozatosan biztosítsa. Oda kell hatni a törvényhatóságoknak és gazdasági egyesületeknek, hogy a gazdák az idén nemcsak a kiváló bikaborjúk továbbnevelésére fektessenek súlyt, hanem főleg az úszóborjúkból is lehető nagy számot igyekezzenek továbbnevelni és ezzel az ország tenyészanyagállományát megszorítani. A miniszter több intézkedést szándékozik foganatosítani, hogy a gazdaközönséget a kitűzött fontos cél elérésében támogassa. Így már most jelzi, hogy az állami támogatást és közvetítést a jövőre az anyállatok tekintetében is kiterjeszteni szándékozik olyan irányban, hogy az országnak szegényebb szarvasmarhaállományú vidékei fokozatosan a kellő mennyiségű anyállattal is elláttassanak. Támogatni szándékozik a miniszter azt is, hogy úszóborjúk a legelőben szegényebb vidékekről bővebb és olcsóbb legelőt szolgáltató vidékekre való legeltetés végett elszállíthatók legyenek. E célú részint vasúti szállítási kedvezmények kieszközölésével, részint pedig a bővebb legelőkkel rendelkező vidékeken megfelelő legelőgazdasági berendezésekkel kívánja egyelőre támogatni. Kivánatos, hogy a nagyobb gazdaságok az úszószaporulatról az illetékes gazdasági felügyelőséget tájékoztassák és azt, hogy egyes községekből a gazdák hajlandók távolabbi vidékekre úszókat legeltetés végett szállíttatni, a felügyelőségek bejelentésük, hogy a tél folyamán a jövő legeltetési évadra szükséges legelőgazdasági berendezések foganatosítása iránt a kellő időben gondoskodás történhessenek.

Eddig a miniszteri leirat s hogy mennyire indokolt, legjobban igazolja a legutóbbi hiteles kimutatás az egyes városokban levő husákról, amely a következő:

	Vágott hus, kilógram, fillérben.					
	marhahus		borjúhus		sertésus	
	I.	II.	I.	II.	I.	II.
Arad	136	120	180	160	168	140
Baja	128	120	144	136	132	124
Debrecen	152	136	160	130	192	160
Eszék	136	108	160	136	164	148
Győr	152	136	2—	180	190	180
Kassa	160	144	156	146	180	160
Léva	128	120	160	140	170	160
Losonc	120	112	160	152	168	—
Miskolc	128	120	144	136	168	160
Nagybecskerek	120	112	120	122	144	140
Nagykanizsa	150	116	160	140	154	136
Nagyvárad	128	112	180	160	180	160
Nyíregyháza	130	122	144	120	168	152
Nyitra	120	112	160	152	160	—
Pancsova	120	112	140	120	160	112
Sopron	180	160	260	180	220	150
Szolnok	148	—	160	—	180	—
Temesvár	128	—	180	—	150	—
Zalaegerszeg	120	112	140	120	152	150
Zenta	112	104	140	120	152	130

H I R E K.

— **Személyi hír.** Rómay Béla őrnagy csendőrpáncsnok helyettes folyó hó 19-én Székesfehérvárról városunkba érkezett, hogy a csendőrséget megszemlélje. Folyó hó 20-án már el is távozott városunkból.

— **Elmaradnak az ellenőrzési szemlék.** A belügyminiszter az illetékes miniszterekkel történt megállapodások alapján körrendeletet intézett az összes törvényhatóságokhoz az idei ellenőrzési szemlék tárgyában. E szerint az idén egy a közös hadsereg, valamint a honvédség nem tényleges állományú legénységnek ellenőrzési szemléje elmarad. A tiszteké azonban, mint rendesen, úgy most is meg lesz tartva.

— **Knortzer György jubileuma.** Augusztus 20-án fogja a helybeli tüzoltóság Knortzer György főparancsnoknak, mint tagnak 30 éves jubileumát ünnepelni. Ismerve Knortzer Györgynek városunkra való népszerűségét, az ünnepély oly nagyszabásúnak igérkezik, a milyenhez hasonló városunkban még eddig nem volt. Az ünnepély tárgysorozatát a jövő számunkban fogjuk közölni.

— **A hadastyánok negyedszázados jubileumáról.** Már a multikori számunkban hirt adtunk azon nagyszabású ünnepélyről, amely a jövő hó folyamán fog városunkban lefolyni. Az egyesület helyiségében lázas buzgalommal folyik az előkészület nagy munkája. Az ünnepség minden tekintetben nagyszabású lesz. A már ismertetett műsor tudvalevően oly bőrtartalmú, hogy kivitelezés miudnyájunk várakozását felül fogja mulni. A befolyó jövedelem kizárólag jótékony célra fog fordíttatni. Az ünnepség elé széles körben nagy érdeklődés néz. A jelek arra engednek következtetni, hogy maradandó hatása, szép napja lesz ez az ünnep városunknak.

— **Pénzügyi bizottsági ülés.** Ma d. u. a pénzügyi bizottság ülést tart.

— **Az ideai liszt.** A hazai vámmalomban az idén már július 1-én vette kezdetét általánosságban az ideai buza őrlése. Sőt egy temesmegyei malomban még előbb, már június 28-án őrlték idei búzát, egy békaskai malomban június 30-án öntötték föl idei termést. Hajdumegyében szintén ezen a napon, sőt Gömörben is — amely vármegye tudvalevően egyike a magasabb fekvéseknek s éghajlata is zordabb — július 3-án megkezdtek az ideai termés őrlését. Mindezt azt mutatja, hogy a kisgazdák nagyon kifogytak a terményekből. Ami a minőséget illeti, általában jónak, súlyosnak, acélosnak jellemzik és legfőbb sajtósága hogy sokkal tisztább, mint más éveken, mert gyom és fűmag alig elvéve található benne.

— **A honvédség köréből.** Folyó hó 27-én a fumei diszszád, 31-én pedig a körmendi 3-ik zászlóalj fog városunkba érkezni. Honvédségünk ozredgyakorlatait városunk környékén fogja megtartani.

— **Építészeti bizottsági ülés.** Tegnap tartotta meg az építészeti bizottság a szokott ülését. Az ülésen több apróbb építkezési ügy intéztetett el.

— **Oéllövészet** A helybeli honvédség e hó 29. és 30-án a szokott helyen céllövészetet tart.

— **Az ingó tőke.** Az 1910 év második évnegyede folyamán új pénzügyi alakult a fővárosban 5, összesen 3.450.000 korona bevétel, a vidéken 50, összesen 9.250.000 korona részvénytőkével. Az első negyedben Budapesten 3 intézet 230.000 K, vidéken 25 6.533.300 K alaptőkével. Új iparvállalat és egyéb részvénytársaság Budapesten 28 létesült az utolsó évnegyedben 11.856.000 K tőkével, 37 a vidéken 11.352.000 K-val. Tőkéjét Budapesten 11 pénzügyi szaporította 57.320.000 K-val, 48 a vidéken 17.090.000 K névértékű új részvény kibocsátásával, az ipari és egyéb részvénytársaságok közül pedig Budapesten 8 vállalatnál 4.332.400 K és 9 vidéki részvénytársaságul 14.950.000 K volt a tőkeszaporulat. A két negyedben ugyanis az első félévben tehát új vállalatok alapításába összesen 85.185.300 koronát fektettek be, a tőkeemelések révén pedig 121.101.000 K hoztak forgalomba, az alaptőkeleszállítások következtében pedig 3.065.000 K kivontak a forgalomból, úgy hogy az új tőkék tiszta összege a két évnegyedben 204.229.200 korona. A pénzmanipulánsoknak ilyenformán nincs okuk semmi panaszra.

— **Életmentő végrehajtó.** Hétfőn az Eötvös-térről egy motor száguldott féktelen sebességgel a Magyar-utca felé. A sebeseen haladó motorral szemben egy kocsit jött, melyen egy 15 éves fiatal leány ült. A lovak a motortól megijedve, felfordították a kocsit és eliramodtak. A kis leány a fölfordított kocsiból kibukott és a gyorsan haladó motor elé esett. Miltényi Ignác látva a kis leány halálát veszedelmét, oda ugrott s a kis leányt saját élete kockáztatásával felkapta s gyorsan vele együtt felugrott. A közönség látva Miltényi hősi bátorságát, lelkes óvációban részesítette.

— **Aki nem akar javulni.** Gálló József házi szolgának a lelkét több kisebb-nagyobb bűn terheli. A legutóbbi időben, midőn Nagykanizsán szolgált, a Szarvas szálló pincéjének zárt fiókját feltörte s abból 20 koronát elrabolt. A rendőrség azonban akkor hamarosan lefőltele. Most pedig, mint értesülünk, Streichen Mihály vasprefajsi lakóstól 2000 koronát elrabolt s ezen rabolt pénzzel megszökött. A csendőrség azonban már nyomában van. Gálló tehát ismételtelen nem sokáig fogja élvezni a rabolt pénzt.

— **Figyelmeztetés.** Nagykanizsa város polgármestere hirdetményt bocsátott ki, amelyben felhívja a város összes lakóit, hogy akik bármily nemű házi állatot tartanak, kötelesek a birtokukban levő állatoknak mindennemű megbetegedését, vagy elhullását a rendőrségnek, vagy a m. kir. állatorvosnál bejelenteni. A ki ezen rendeletet nem teljesíti, az 1888. VII. t. c. 23. §-a szerint kihágást követ el. A gazdák saját érdeküket szolgálják, ha ezen rendeletnek eleget tesznek, mert hisz csak közös egyetértéssel tudunk ezen nemű betegségeknek gátat emelni. Oly esetekben, midőn a betegség sem emberekre, sem állatokra nem veszélyes, ezen törvény 154. §-a alapján 200 koronáig, ellenben ha a bejelenteni elmulasztott betegség akár az emberekre, akár az állatokra veszélyes és az ily állapot tulajdonosa el nem különíti, vagy másképp ártalmatlanná nem teszi, a 149. §-a értelmében 500 koronáig terjedhető pénzbírsággal büntethető.

— **Takács Géza.** Ki ne ismerné e név viselőjét? Ki ne hallott volna ezen ember tetteiről? Róme a sétatérnek, papkártnak, utcának szóval mindennek. Leány vagy asszony jól imádkozzék, hogy a sors szeszélye össze ne hozza ezen férfival, akiknek szemtelen vakmerősége már nem ismer hatást. Egyik legutóbbi kalandja a következő. Egy jobbkepp társaságot, akiknek névszerűt tagjait ezáltal elhallgatjuk, megtámadott s kényszerítette őket, hogy bizonyos pénzügyi összeget adjanak össze, hogy ő szomjas torkát kielégíthesse. A társaság tagjai kénytelen keletlen megszorulták önmagukat, hogy Takácsot kielégíthessek. Nem akarjuk a társaság cselekedetét hirdetni, de azt hisszük, hogy ezen cselekedetükkel mindnyájunk érdeke ellen tettek. Botot az ilyen embernek, de nem kenyeret.

— **18 éves esinos szőke** (pákmester egyetlen leánya) 400.000 korona vagyonnal, kissé túlságosan fejlett testalkattal, mielőbb férjhez óhajt menni tisztes jellemű fiatal emberhez. Csakis komoly ajánlkozók kapnak választ. — Schlesinger, Berlin 18.

... 24 éves szöke, esinos, fess alkatu árva-leány, 100,000 korona készpénzhozománnyal, jelenleg egy öreg néjénél lakik, férjhez óhajt menni. Csak oly urak jelentkezzenek (esetleg vagyontalanok is), a kiknél gyors nősülés akadályokba nem ütközik. Schlesinger, Berlin 18.

Orvosi kísérletek a würzburgi királyi klinikán, mely Németország egyik legtekintélyesebb tudományos intézete, a következő eredményre vezettek:

„A természetes **Ferencz József**-keserűviz biztos hashajtó hatású és semmilyen kellemetlenséget nem okoz. Még oly esetekben is a mikor nagyon **érzékeny beleknél** alkalmazták, „Ferencz József“-keserűviz fájdalom nélküli székelést eredményez.“

Kérjük a bevásárlásnál határozottan valódi „Ferencz József“-keserűvizet és ne fogadjunk el kevésbé értékes hashajtószert.

Vadászterület bérbeadása.

A Szentháromsági erdei vadászterületet albérletbe adom.

Herman György
vendéglős
Kóllátság.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Szinészet.

* **A kis cukros.** Vigszínházi repertoár. Ezzel mindent megmondunk, ami a szövegét s az irányát illeti. Biz ez se nem bors, se nem mustár, még kevésbé kaviár. Nem fűszeres a szellemi táplálékot s nem fokozza a hozzá kellő étvágyat. Egyszerűen undort keltő módon sok dísznőszir, amelynek — amennyiben ugyan eszméit nem kelt — legfeljebb az a jó tulajdonsága lehet a gasztronómiában, hogy meggyorsítja és erősen meghigítja az anyagcserét. Az előadás, tekintettel a kánikulai hőségben szörnyen üres bódéra, rendkívül gyors tempóban ment. És jéz jó volt. Mert nincs idegőrlőbb valami, mint az ilyen velőkszületett stupiditásba leledző malacságokat órákon keresztül, unatkozva végigszenvedni. Jól játszott Abonyi Kedvetlenül, mereven Zöldi. Helyenkint izléstelenül Izsó. A darab még akkora közönséget sem érdemelt meg, mint aminőben része volt.

* **Tilos a csók.** Az operett muzsikáját Vincze Zsigmond, a Király-színház karmestere szerezte. Ez a zene kellemes, eredeti s okkal-móddal magyaros temperamentummal, frissességgel teli. A szöveg vérszegény. Holmi garniszállók és hálószobák kopott trükkjeivel tud csak vegetálni. Hajagos, Fábrián, Faludy, Hidy játéka jó volt. Izsó hajlik a tulzásra s az olesó hatás kedvéért minden lelkiismeretfurdalás nélkül átlépi a jóízű határait. Elvégre az aréna és a brettli között mégis csak különbség van!

* **Papillon.** Szerdán Papillon ment Louis Berrier vígjátéka, a Nemzeti Színház műsorából. Majdnem telt házat vonzott, de a kik eljöttek, alaposan csalódtak. Tucat munka a legrosszabb fajtából, minden francia esprit nélkül. Itt fellépett földiük

Kanizsai Elza kisasszony, kinek választását nem mondhatjuk szerencsésnek. Tisztelőitől szép csokrokat kapott. A szereplők mindent elkövettek, de a darab mégis megbukott.

* **A Divat Ujság** minden hónapban kétszer jelenik meg. Előfizetési ára nagyon olesó: negyedévre postán való szétküldéssel két korona husz fillér. Előfizetési legelőszőrűben a kiadóhivatalba intézett postautalványon lehet. A Divat Ujság kiadóhivatala Budapesten, VIII., Rökk Szilárd-utca 4. számú házbau van.

KÖZGAZDASÁG.

Ne bántsuk a madarakat.

Minél nagyobb tért hódít magának a kultúra, annál nagyobb védelemre számíthatnak az állatok. Az állatvédelem ma már nem humanizmus, hanem a kultúrának bizonyos fokmérője. Eddig az emberek szívéhez folyamodtak azok, akik védelmükbe vették az állatokat, most már az állatkinzót műveletlen embernek bélyegezi mindenki. Az állatvédelem mindazonáltal még most is nagyon sokat alapít az emberek jóérzésére. Ha azonban még ettől is elte-

kintünk, úgy önző érdekeinkből is kell, hogy tel-emeljük védő kezünket az állatokkal szemben. Minden állat egyforma védelemre számíthat az embernél, azonban, ha osztályozzuk az állatokat védelem szerint, azok hasznosságára való tekintettel, úgy elsősorban a madarakat kell, hogy védelembe vegyük. A madarak elsősorban legjobban vannak kitéve egy a természet, mint az ember szeszélyeinek és legtöbbit is szenvednek.

Pedig hány madárfaj van amely sokkal több hasznót hajt az embernek, mint a milyet az ember ezen a téren nagy fáradság után sem tudna elérni. Így nem leíhet kimutatni azt, hogy milyen terménypusztulások következnek be, ha madarak nem lennének, de azt statisztikai adatokkal nem lehet bizonyítani, hogy a madarak évenként átlag millió és millió veszedelmes rovat pusztítanak el. A külföld, a nyugati államok már mind jóval előbbre vannak. Nálunk még e tekintetben hátra vagyunk. Ne várjuk azt meg még mi is azon a fokon leszünk, ahol a külföld van, terjesszük ki kezünket a madarak védelmére s védjük meg a szegény szárnyasokat, mert ha őket védjük, a magunkét védjük.

— Pásztorcs. és kir. udvari szállító virágkereskedése, Budapest, VIII., Rákóczi-ut 3 Képes árjegyzéket kívánatra díjtalanul küld.

ŐSZI TRÁGYAZÁS!

VALÓDI

VÉDJEJYÜ

THOMASSALAK

A LEGJOBB ÉS LEGOLCSÓBB FOSZFORSAVAS MŰTRÁGYA!

Csak akkor valódi,

ha ilyen zsákokban

van és eredeti

ölmzár van rajta.

ÓVAKODJUNK A

Minden zsák

tartalomjelzéssel

van

ellátva.

HAMISÍTÁSOKTÓL!

KALMÁR VILMOS a Thomaspfoszfatfabriken Berlin.

vezérképviselője Budapest, VI., Andrassy-ut 49.

Képviseleség és raktár: MELIS és PINTÉR Szombathely.

Nyári mulatságokra

kerti lampionokat óriási választékban

ajánl

Ifj. Wajdits József Nagykanizsán,

Deák-tér 1 szám.

MILKA SUCHARD

Csak alpesi tej
kakao
és cukorból áll
Fáratlan
különlegesség.

HANGSZEREKET ÉS HUZÓHARMONIKÁKAT

I-sőrendű minőséget ajánlok a következő árak mellett.

Szétküldés utánvétellel. — Kezessek arról, hogy csakis jó és az értéknek megfelelő hangszereket szállítok, ennél fogva megengedem a kieserlést ha az 3 napon belül az átvétel után történik — Megsértett árukat nem fogadok vissza. Az árak darabonként értendők.

Hegedűk.

Iskolahegedűk: 6, 8, 10, 12, 14 kor.-ért. — Zenekarhegedűk: 18, 22, 24, 30, 40, 60 kor.-ért. — Hangverseny és mesterhegedűk: 70, 80 egész 200 kor.-ig. — Hegedűk: $\frac{1}{2}$ és $\frac{3}{4}$ nagyságban 4, 6, 8, 10 kor.-ért. — Hegedűvonók: 1, 1-50, 2, 2-60, 3, 4 kor.-ért. Hegedűvonók fennambukfából nagyon könnyű 6, 8, 10 kor.-ért. — Hegedűtokok: 6, 7 60 kor. és feljebb. — Hegedűlábak: 4, 10, 12 K és feljebb. — Álltartók: 1, 1-40 K és feljebb. — Hurok minden árban és minőségben. — Viola avagy Brácsa és alkatrészei 10%-kal drágábbak. — Cello. Iskolacello: 20, 25, 27, 28 és 30 kor. — Zenekarcello: 40, 50, 60 és 70 kor. — Cellovonók: közönséges 1-60-tól 3 kor.-ig — Cellovonó fennambukfából 5 kor.-tól 12 kor.-ig. — Nagybőgők: $\frac{3}{4}$ -es 72 kor. $\frac{1}{4}$ -es 76, 80, 90 és 150 kor. — Nagybőgővonó: 4, 5, 6, 8 és 9 korona.

Czitorák.

Primeitora, jávorfa. gépezet nélkül: 13, 14 kor. — Palizander-tetővel 20 kor.-tól 30 kor.-ig. — Primeitora palizandertető és gépezettel: 27, 30, 34, 36 kor. — Primeitora egész 64, 70, 80 kor. — Koncerteitora a fent felsorolt minőségben is, azonban drbja 4 koronával drágább. — Magyar népczitorák közönséges kivitelben, egész-kótás 9 kor., jobb minőségű, fél- v. 10 kor., diófa-tetővel 12 kor., utánz. palisándefából 14 korona.

Rézfúvóhangszerek.

Minden rézfúvóhangszer 1a 3 cylinder géppel van ellátva. Trombita: 32 kor. Basstrombita: 42 kor. Piston: 32 kor. Vadáskürt: 74 kor. Euphonium: 54, 58, 60 kor. Bass: 40 kor.-tól 70 kor.-ig Trombitakürt 60, 64, 70 kor. — Bombárdonok F: 60, 68, 72 kor. Bombárdonok C vagy B, 110, 120, 132 kor. — Helikon: 108, 110, 132, 144 korona.

Fuvolák.

Fekete granatillfából ujezüst billentyűkkel: 6 billentyűvel 16 kor., 8 billentyűvel 24 kor., 10 billentyűvel 30, 36, 40 kor. 12 billentyűvel 48, 50 kor. 13 billentyűvel 50, 56, 60 kor. — Piccolóflóták: 5-20, 5-60, 6-40 korona.

Klarinettok.

Fekete granatillfából, ujezüst billentyűkkel: 10 billentyűvel 36 kor. 12 billentyűvel 42 korona stb.

Dobok.

Nagy dob réz faabronesal 10 esavar 56 kor. — Nagy dob rézabrones és 10 esavar 90 kor. — Községi dob 14 kor.-tól 40 koronáig.

Czimbalmok 70 koronától feljebb.

Húzóharmonikák.

Húzóharmonika, 10 billentyűvel, dupla hanggal, kétjáratu fuvóval, réz sarkokkal, nagyon szép alkatu, kitünő hanggal, drbja 9, 10, 11 korona. Ugyanazok háromsoros hanggal 15, 16, 17 korona. Ugyanazok 2 soros, 19 billentyű dupla hangokkal Dur és Moll-bassus, dupla hanggal: 16, 24, 28 korona, 3 soros 31 billentyűvel: 48, 52, 60 korona.

Kimerítő árjegyzéket ingyen és bérmentve szállítok.

Ifj. WAJDITS JÓZSEF

hangszerkereskedése

NAGYKANIZSÁN

Deák-tér 1. szám.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:

Kertész József.

Kiadja:

a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazás szerint.

A horvátok.

Szinte hihetetlen, s mégis valóság, hogy a mi országunk, noha minden tényező meglenne abhoz, sem anyagilag, sem erkölcsileg nem gyarapodhatik csak azért, mert szerencsétlen nemzetiségi viszonyai, a nyugodt, fokozottabb munkát meg nem engedik.

Mindig olyankor, amikor rendbe jönne valamennyire a dolog, a komor felhők mögül előadódik egy olyan incidens, mely ismét zavarólag hat nemcsak a politikai életműködésre, hanem kihatásában az egész ország egészségesebb fejlődésére is.

Ime most is a nemzetiségek kerülnek előtérbe, hogy színelmes sérelmeikkel akasszák meg a dolgok rendjét.

Most is újabb politikai bonyodalmak nehezítik a dolgokat, a horvátok mozgolódnak, kicsinyes, erőszakos politikai követelődésükkel.

A régi kormányok hosszú regímeje alatt nagyra nőtt meg a horvátok szársa s tagadhatatlan, hogy bár jó szándékból, azt a koalíciós uralom is növesztette. A régi jó időkben a horvát képviselők igen csendes emberek voltak s józanul belátva azt, hogy tulajdonképpen a magyar parlamentben csakis hallgatóságos szerepet juttatott nekik az 1868. évi XXX. t. c., amely a magyar és horvát kiegyezés eredménye s ezen törvényhez, mint törvényhozókhoz illik is, szigorúan ragaszkodtak és így sem maguknak, sem országuknak galibát nem okoztak.

Justh Gyula politikája azonban oly merészségekre is ragadta, a máskülönbön csendes horvát képviselőket, hogy a magyar törvényházban, az ország pazar pompával épített parlamentjében horvát nyelven tartották dikciójukat, minden jóézésű magyar ember legnagyobb bosszúságára és keservére. S hiába volt a sajtó képviselőinek, mint egy embernek tiltakozása, hiába próbálkoztak, még a koalíció keretébe tartozó politikusok is ez anomáliát megszüntetni, az egyszer engedélyezett s megtört horvát beszéd még igen sokszor kísértett parlamenti életünkben. Igaz ugyan, hogy épen a most lemondott bán volt az első, aki az első horvát beszédet tartotta a magyar parlamentben, de az elnök akkor már Justh volt s így tulajdonképpen neki köszönheti az ország azt a kiváltságos és közjogunkat vérgig alázó szokást, hogy a horvátok a magyar parlamentben, akár csak egy reichsrathi ülésen, idegen nyelven szólaltak fel s kényszerítették ez idegen nyelven meghallgatni mondókájukat.

Most a parlamenten kívül igyekeznek galibát csinálni, hogy ezzel is megakasszák az országnak már régóta kátyuban rekedő szekerét.

A horvát bán válság a legkicsinyesebb politikai okok következménye. Olyan kicsinyes okok idézték elő, hogy még a magánéletben sem szabad előfordulnia annak, hogy ilyen okok krízisek előidézői legyenek, még kevésbé a politikában, hol mindenkor a legmagasabb szempontoknak kell érvényesülniök.

Tomasics Miklós bánnak mennie kell, mert nem hajlandó a horvát-szerb koalíciónak amaz igazságtalan követelését kielégíteni, hogy a horvát igazságügyek élén álló tanácsost, csak azért, mert annak idejében erélyesen vezette a szerb hazaárulók pörét, állásából elmozdítsa.

A bán levonta a koalíció erőszakos kívánságának reá vonatkozó következményét s beadta a miniszterelnököknek lemondását, mert a koalíció ily igazságtalan személyi hajszáját pártolni s portálni nem hajlandó. Reméljük, a magyar kormány is levonja majd a konzekvenciákat a horvát koalíció viselkedéséből s az új választásoknál olyan képviselőket hoz a horvát tartománygyűlésbe, akiknek politikája nem a földön oszlik, hanem a magabb érdekek szem előtt tartásával készül.

A tisztviselők és a 20.000 korona.

Megfelebbezett közgyűlési határozat.

Ismeretes, hogy a sok port felvert 20.000 korona ügyében, a városi képviselőtestület határozata ellen a tisztviselők jelentékeny része, akik a közgyűlés állástoglalását érdekeikre sérelmesnek tartják, felebbezést nyújtottak be a belügyminiszterhez. A közérdekű felebbezés szövegében a következőket panaszolja:

Az árvaszéki ölükököt a VIII. fizetési osztályba sorozza a képviselőtestület, holott a B. táblázat a IX. fizetési osztályba osztja be. Lehetne ugyan az

Szerelmi történet.

Az öreg grófot minden átmenet nélkül elhagyta a türelme. Látszott a szeme villanásán, hogy háborog a lelke. Nem volt már a szavában egy parányi vonás sem az acélba szorított kimérségből.

— Vágy nincs agyvelőd, vagy rossz ember vagy! — kiáltott a fiának.

A fiatal de Russac gróf arcát mintba kékes zománcborította volna el egy pillanatra, a tekintetében is tompa sávok látszottak, azután egykedvűen szólt:

— Rossz kedved van ma, atyám.

Az öreg gróf most már kiabálni kezdett:

— Hát tulajdonképpen mit akarsz?

Amaz nyugodt maradt.

— Én, semmit.

— De hát hiszed-e, hogy így folyhat tovább életünk? Hiszed-e?

— Igen. Azt hiszem. Nem látom be, miért nem szabhatnám kisebbre az igényeimet, ha viszonyaink azt kívánják, azt követelik, hogy így történjek.

Az öreg szinte toporzékolt dühében.

— De tönk szélén vagyunk. És egyetlen szavamba kerül, hogy egyszer s mindenkorra megváltozzanak a viszonyok.

Amaz hidegen csak annyit felelt:

— Atyám, ezt az egy szót nem fogom kimondani.

— Egyetlen okot szeretnék hallani...

— Mondottam tized. Egyet sem fogadtál el,

legkevésbé pedig azt, a mi főök: hogy nem tudom kimondani az „igen”-t, mert nem tudom szeretni Geval kisasszonyt. Érsd meg: nem tudom szeretni.

Az apa cinikusan mosolygott:

— Persze, nem elég jóhangzása a neve. Persze, azért forr úgy a véred, mert az öreg Geval szappangyáros...

— De atyám!

Az öreg gróf mindegyik szavából kiritt a szenvedély.

— Üres beszéd! Nehogy azt hidd, hogy én talán rajongok a szappangyártásért... De legyen már eszed: ha nem történik meg ez a házasság, még a házuinkból is kitesznek bennünket. A mi régi, ősi házuinkból...

A fiatalember, mint valami fájó visszhang, ismételte:

— A mi régi, ősi házuinkból...

A másiknak haragja mind tompább lett...

— Mennyivel boldogabb volnék én is, ha nem így esett volna. De mit tegyünk most már? Fiam, ennek a házasságnak meg kell történie!

A fiatal gróf szava már reszkettett:

— Nem tudom szeretni...

Amaz már csak ismételté önmagát:

— Meg kell történie...

... És a fiu némán maga elé meredt...

Geval papa jó ember volt. Ki lehetett ezt olvasni a szeméből. De mást is ki lehetett olvasni

onnan. Azt, hogy Geval papát nem áldotta meg az ég valami szikrázó tehetséggel, meg hogy a fejét nem igen éreztette meg azzal, a mit általában tanulásként szokás nevezni.

Arra, hogy legalább öt tucat vágyát kielégítse, igazán meg volt a módja. Három hatalmas gyártelep adta meg neki ezt a módot. De ő éppen a kielégíthető vágyaival nem törődött, hanem csak egyet, egyetlen egyet akart elérni évek évek óta: hogy valami jó név, nagyon jó név kerüljön családjába, — másképpen nem volt persze lehetséges, hát vőnek.

Az első leányával ebben az irányban addig kísérletezett, míg végre az elég mutatós kis hölgyet elvette egy — szappangyáros. Neve, jó neve ugyan nem volt neki. Sőt ellenkezőleg! Durandnak hívták. Mindez nem volt nagy baj, annál kevésbé volt az, mert a fiatalok nagyon szerették egymást.

Most a második leányáról, Jeanetteről volt szó és megtörtént az a hihetetlen csoda, hogy ez a meleg tekintetű, lilomlelkű leány akaratoskodott.

Geval nem vette tréfára a dolgot:

— Ugy lesz, a mint én mondom.

— Nem tudom szeretni — sutlogta a leány.

Az apa most reá rivalt:

— Üres beszéd! Minden megjön idővel.

— De én ahhoz akarok férjhez menni apám, akit szeretek — sirt Jeanette.

Geval a már nem ismeretlen toporzékolási szcenát próbálta eljátszani.

— Azt mondom, hogy most már elég volt a

ülők magasabb fizetési osztályba való sorozás mellett ezen állásnak a szervezési szabályrendeletben megállapított címével, az „árvaszéki előadói tanácsos-sággal,” érvelni; azonban ezzel szemben a rendelet 2. pontja így szól: „A tanácsnoknak a VIII., illetőleg a IX. fizetési osztályba sorozásánál tisztán a „tanácsnok”-i elnevezendő nem lehet irányadó. Majd a 3. pont: „Az a tanácsnok, aki egyúttal más rendszeres állás teendőit is ellátja, csak abban az esetben sorozható a tanácsnok részére megállapított fizetési osztályba, ha a tanácsban egyébként is szakszerű közigazgatási előadói teendőket végez.”

Az árvaszéki tanácsos pedig a tanácsban közigazgatási előadói teendőket soha sem végzett, hanem igenis árvaszéki ülnöki és községi bírói teendőket, azért mint árvaszéki ülnök a IX. fizetési osztályba sorozandó.

A rendelet ezen helyes felfogását látszik bizonyítani a képviselőtestület határozata a II. közigazgatási előadó tanácsos (katonai előadó) sorozása a X. fizetési osztályba, kinek szintén meg van a közig. tanácsosi címe, de ez idő szerint nem tanácsosi előadó s így a rendelet határozmányainak szigorú betartásával a képviselőtestület nem is sorozta a IX., hanem csak a X. fizetési osztályba.

A szervezési szabályrendelet 49. §-ában segédmérnöknek nevezett és ilyennek megválasztott műszaki tisztviselőt a reánk nézve sérelmes határozat a IX. fizetési osztályba sorozza be; annak dacára, hogy a hivatkozott 62000 számú B. M. rendelet 7. §-a a táblázatokban fel nem sorolt műszaki stb. tisztviselőket csak a X. illetve XI. fizetési osztályba engedni sorozni. Igazolja ezen igazságunkat a rendelet azon rendelkezése is, mellyel ugyancsak a magasabb képzettséggel bíró orvosoknál az ügyvezető orvost magasabb osztályba sorozza. Az ügyvezető mérnököt a rendelet IX. osztályba osztályozza, tehát a segédmérnöknek ugyan azon osztályba való sorozása a rendelet szellemével határozottan ellenkező.

Kizárólag a város gazdaságában működő, közigazgatási szolgálatot nem teljesítő városi erdőmestert a IX. fizetési osztály 2-ik fokozatába osztotta a képviselőtestületi határozat, holott egyáltalában nem részesíthető állami segélyben a B. M. rendelet szerint, mely kimondja: „a város különböző gazdasági javadalmi alkalmazottjai az államszegélyből kizárandók.”

A kórházi gondnokot, ki nem végez szoros értelemben vett közigazgatási szolgálatot s ki eddig sem a várospénztárból kapta fizetését, hanem a kórházi költségvetésben van gondoskodva járandóságáról, a X. fizetési fokozatba osztotta be a képviselőtestületi határozat.

Ugyancsak a kórházi irnokot is besorozta a közgyűlés a XI. fizetési osztály I. fokozatába, ki ugyancsak oly viszonyban van a várossal, mint a kórházi gondnok s legjobb akarattal sem lehet egyi-

ket sem, azon városi, illetőleg szorosabban vett közigazgatási tisztviselőkké sorozni, kik az államszegélyre igényjogosultak. Különben sem a kórházi gondnok, sem a kórházi irnok a városi szervezési szabályrendeletben felsorolt tisztviselők között elő nem fordulnak.

Az adótitstet, a számtisztet, rendőrbiztost irnok, tiszteletbeli aljegyzőt a képviselőtestület a XI. fizetési osztályból a X. fizetési osztályba sorozta.

Ezekre vonatkozólag a 62000 számú B. M. rendelet legvilágosabban rendelkezik, midőn kimondja: hogy csak a táblázatban fel nem sorolt rendőrségi, mérnöki, számvédelmi, pénztári, adóhivatali állások sorozhatók a közgyűlés által a X. illetve XI. fizetési osztályba A B. M. rendelet pedig ezeket XI. fizetési osztályba sorozza, így magasabb fizetési osztályba való sorozásuk a rendelet szellemével ellenkezik és a képviselőtestület által a XI. osztálynál magasabb fokozatba nem sorozható. Közvágóhídi állatorvos nem teljesít közigazgatási szolgálatot, a közvágóhídi szabályrendeletben van felsorolva működési köre; a szervezési szabályrendeletben is helyesen közvágóhídi állatorvosnak van megnevezve mert nem helyhatósági állatorvos, így egy fizetési osztályba sem sorozható, azonban ha mégis besoroztatnák, akkor is csak a XI. fizetési osztály 2-ik fokozatába lenne sorozható, figyelemmel szolgálati idejére és hogy magánmunkálatokat végezhet.

A kézbesítőt, kit a B. M. rendelet meg sem említi, ki egyáltalában nem is sorozható, mert szolgál munkát végez, a XI. fizetési osztály I. fokozatába sorozta a városi képviselőtestület, különben ezen kézbesítő közigazgatási teendőket nem is végez, a kir. bíróságokhoz van beosztva, igazságügyi iratokat kézbesít.

Igaz, a szervezési szabályrendeletbe kezelő tisztviselőnek van felvéve, úgy mint a bábák (szülésznők), azonban nehéz lenne bizonyítani, hogy ezek a kezelők közigazgatási szolgálatot teljesítenek.

Mindezek után bennünket anyagilag annyira érintő sérelmes határozatot kérjük megváltoztatni a rangsorba sorozott és államszegélyből részesíteni szándékolt városi erdőmestert, kórházi gondnokot, kórházi irnokot, közvágóhídi állatorvost és kézbesítő szolgát a rangsorból törölni az államszegélyből kizárni; az árvaszéki ülnököt a IX., segédmérnököt a X., városi adótitstet, számtisztet, rendőrbiztost és irnok, tiszteletbeli aljegyzőt a XI. fizetési osztály, szolgálati idejüknek megfelelő fokozatába, sorozni kégyeskedjék.

Felbuzgásunk során ki kell jelentenünk, hogy nem az a sérelmünk, hogy a képviselőtestület egyes tisztviselőtársunkat magasabb rangsorba sorozta; ez örömmel tölt el bennünket, azonban hogy az a mi anyagi rovásunkra történik, az ellen tisztelettel jogorvoslatot élni kell.

A 20.000 korona államszegélyből roánk eső rész, ha a felosztás a rendelet szellemében történik, nem fedezi azt a szükségletet, mely a fizetési osztályokba besorozással elő áll; a közgyűlési határozattal jogtalanul be, illetve magasabb osztályba sorozott tisztviselők az igényjogosultak járandóságának egy nagy részét elviszik, bennünket anyagilag megkárosítanak.

Értesítők.

V. Népiskola.

Az 1909—10. tanítási évről csak az izr. népiskola adott ki értesítőt, míg az állami elemi iskola nem. Okát nem tudjuk. Lehet, hogy az állami költségvetés hiánya miatt nem volt rá fedezet kiutalva. Pedig nagyon érdekelt volna bennünket megtudni, szaporodtak-e az iskolába járók száma, a tautermek, a tanterők. Mert tudjuk, hogy Nagykanizsán ezeken a tereken van még fejleszteni való. Még emlékezhetnek rá olvasóink, hogy a Zalai Közlöny a tanév elején feltárta mily kis teremben tanítanak összezsufolva sok tanulót: de azt is tudjuk, hogy némely osztálynak állandóan csak félannyi tanítási órája volt, mint a miniszteri rendelet előírja, mert nem volt elegendő tanterem és tanító. De az elől sem huynunk szemet, hogy a be nem iskolázott tanulók összeírásánál 300 iskolakerülő gyereket mutatott ki a statisztika. Vajjon ezek közül hány tért be az iskolába. Mert azt nem hisszük, hogy a hatóság és az igazgatók a „boldogok

az együgyűek” álláspontján maradván csak a statisztika kedvéért készítették közé volna az összeírást. Szerettünk volna szakvéleményt hallani az értesítőben, minő eredményről számolnak be az iskolák, tekintetbe véve a járvány miatt volt hosszú évközi szünetet. A tanulságok elmaradtak az értesítővel együtt, pedig szerintünk ezek volnának legszebb céljai az értesítőnek.

Csak az izr. hitközség népiskolájának értesítője fekszik előttünk, a szokottnál soványabb tartalommal. Jelentésében megemlékszik a járvány okozta szünetről, de az izr. iskolában előfordult csekély számú megbetegedések miatt szinte fölöslegesnek tartotta ennek beírását; de „a hatóság intézkedése előtt meg kellett hajolnunk,” — említi az értesítő. Amde ennek az iskolabezárásnak sem egészségügyi, sem tanulmányi hatásáról nem emlékezik meg.

A 4 fű és leányosztályban összesen 247 tanuló járt évről-évre. A szegény gyerekeknek elegendett tandíj összege 7414 K. Ez a kimutatás a jövőre nézve megszűnik. Mert az 1910. évi szeptember hónapi beírásoknál kezdődik meg az egész vonalon, községi és felekezeti iskolában is az ingyenes népoktatás. Nagykanizsán a közművelődésre ennek nem igen van jelentősége. Mert az állami iskola régtől fogva ingyenes oktatást nyújtott, az izr. népiskolában pedig minden szegény gyermek részesül tandíjengedélyben. Legfeljebb az a hatás fog mutatkozni, hogy az izr. népiskola tanítványai megszapornak azokkal, kiknek jobb módú szülei a tandíjfizetés miatt elkerülték az izr. iskolát.

A nyolc osztályú iskolának 7 tanítója volt a hitoktatákon kívül.

Ujítás az értesítőben, hogy a tanulók osztályzatait nem közli. De hogy kik buktak meg azért fel van tüntetve. Nem tartjuk logikusnak, Dicsőreleg emlékezik meg az értesítő Freund Karolin nyugalmába vonult tanítónőről; beszámol Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos tanfelügyelő iskolalátogatásáról és elismerő nyilatkozatáról.

HIREK.

Hajótörés.

Tenger hosszú sivatagján gyorsan siklik a hajó,
A honi föld messze van még, de partja már
[láttható]
Vigan folyik a társalgás mindenkinek ajakán,
Mindenki azt hangoztatja: „Látlak újra szép
[házam]!”

Félnapi ut van még hátra, a gépkerék jól
[pörög,
A kapitány parancsolgat, hangja szinte mennydörög,
De eközben megváltozik az ének is a színe,
Óriási szürke felhők tornyosulnak föléje.

Egyszerre csak kihál minden vigság, pompa és
[a fény,
A tomboló vihar kitört, kevés most már a
[remény,
A szél a nagy vitorlákba hamarosan belekap,
Minden szakad, minden török s hullámhagygyé
[lesz a hab.

Árboe török nagy morajjal és erősen zug a szél,
Mint elszáradt és felkapott jó nagy csomó falevél.
Leug a hajó szél viharban, élesen szól a vészjel,
De talán még szabadulunk, csak Isteünk ne
[hagyj el!

Vége minden reménységnek, holott a part oly
[közél,
De nem látszik már a hajó, olyan gyorsan
[süllyedt el.
Mire ismét tündöklően kisütött az ég napja,
Egész nyugodt már a tenger s pusztulásnak
[nincs nyoma...

Balassa Miklós.

sírásból! Olyan embert még csak el sem tudok képzelni, a kinek kifogása lehetne, de Russac ur ellen. Remek név, történelmi név. Ő maga minden tekintetben kifogástalan ur. A külseje megnyerő.

— De ...

— Osend legyen. A külseje megnyerő. A modora igazi seigneurre vall és ...

— Apám ...

— Osend legyen, ha mondom: És a név. A név ... Érthetetlen, hogy ne fogja el egy nőt a boldogság arra a gondolatra, hogy egy gróf, egy Russac gróf felesége lesz.

— Nem tudom szeretni ...

— Atyádat is boldoggá teszted e házassággal ... Az összeköttetések ...

... És a leány arcán végigesordult a köny. Hallgatott ...

A de Russac és Geval családnak valami közös barátja küldhette be ezt az újságoknak, mert valamennyiben egyformán jelent meg:

— Eljegyzés. Kedves, rokoszenves frigy van készülőben, mely két országszerte tisztelt és becsült családot hoz egymással rokonságba. Tegnap tartotta kézfogóját Edmond de Russac gróf idős Edmond de Russac gróf fia, a közkedveltségnek örvendő Geval André szappangyáros urnak leányával, Jeanette kisasszonnyal. A mit szélteben-hosszában beszélnek, mi is örömmel adunk birt róla, hogy szimpatikus szerelmi történetnek befejezése ez az eljegyzés.”

Gyp.

— A pénzügyi bizottság legutóbb tartott ülésében elfogadta a Vörösmarty-utca esaternázására vonatkozó mérnöki terveket. A esaternázás költségeit felerészben a város, felerészben a háztulajdonosok fizetik, amennyiben a bizottság határozatát a közgyűlés elfogadja — A délvideki árvízkarosultaknak 200 koronát szavazott meg a bizottság.

— Szabadságon. Halvax Gyula Nagykanizsa város pénztárosa ma kezdte meg 3 heti szabadságát. Távollétében a szabadságolt tisztviselőt Hardy Gyula városi könyvelő helyettesíti.

— Pécs végleg Füredié. Pécs szab. kir. város közgyűlése jóváhagyta a szünügyi bizottságnak lapunkban már ismertett határozatát s a Pécsi Nemzeti Színházat végérvényesen Füredi Bólának ítélte oda az 1911—1914. évekre. Füredi társult vette maga mellé az igazgatóságba Izsó Miklóst, a Kövesi-társulat tagját. A közgyűlésen noha a városi tanács Kövesi mellett foglalt állást, 35 szavazat esett a szünügyi bizottság határozata mellett, míg Kövesi javára csak 15.

— Thespis kordéja kigördül. Az arénában ma este, a „Taufun“ előadásában, hosszabb ideig utoljára játszik Kövesi-társulata A színészek holnap, kedden már a kora reggeli órákban elhagyják a várost s Siófokra mennek, ahol szeptemberig fognak játszani, amikor többrendbeli személyi változások után újra visszahozza a gőzös a társulatot Kanizsára.

— Knortzer-jubileum Augusztus 20-án, mint azt legutóbbi számunkban megírtuk, nagyszabású lesz. Részletei: A tüzoltó-egyesület díszközgyűlése, a vármegyei szövetség választmányi ülése, társas ebéd és néppünnyepély. Az Országos Tüzoltó Szövetség, valamint a Dunántúli testvéregyesületek nagy része képviselve lesz a szép ünnepségen.

— Kellert Lajos halála. Egy derék, munkás élet zárult le örökre. Kellert Lajost 36 évig volt a nagykanizsai izr. hitközség iskoláinak tanára és mindig közbecsülés kísérte működését. Az 1897. év ápr. 11-én tanártársai, tanítványai és az izr. hitközség fényes jubileumi ünnepségek keretében adtak elismerést eredményes munkálkodásáért. Hat évvel később, 1903-ban súlyos betegség után nyugdíjazását kérte és elhagyta azt a várost, mely tisztelettel adózott a lelkiismeretes tehetséges tanfőúrának. Azóta Budapesten élt nyugdíjából szerényen, visszavonulva. E hó 23-án halt meg hosszas szenvedés után 66 éves korában. Vasárnap helyezték örök nyugalomra a magyar tanügynek azt a munkását, ki lelkesedéssel törte magyar kultúra parlagát már akkor, mikor a nemzeti ébredés megindult. Áldás emlékére.

— A kath. legényegylet köréből. Folyó hó 21-én a kath. legényegylet vigalmi bizottsága ülést tartott. Az ülésen a szokott Szent István napi máltáság megtartását tárgyalták. A mulatság műsorát a legközelebbi ülésen állapították meg.

— Kedvezményes gőzfürdő-jegyek A nagykanizsai Gőzfürdő vállalat a következő kedvezményes jegyeket hozta forgalomba: a városi tisztviselők és a betegsegélyező-egyleti tisztviselők jegye 32 fill., a postatiszteke 35 fill., a tanítóké 45 fill. Mindenesetre humanus dolog. Méltánytalan azonban azon társadalmi rétegekkel szemben, akikre e kedvezmény nem terjed ki, noha mindenképpen részvevőknek. Aki át mond, mondjon bét is. A vállalat se érje be a fél munkával, hanem ha igazán méltányos akar lenni, akkor vegyen figyelembe minden érdemes szociális szempontot.

— Utóhang a keszthelyi dalosünnephez. Megírtuk, hogy a keszthelyi dalosünnep fiúaléjába diszsonáns akkordok vegyültek, amennyiben néhány a versenyben részt vett egyesület a neki odaítélt pályadíjat sértett ámbicióval visszautasította. Közöttük a Budapesti Cukrász Dalkör is. Ez egyesület elnöke most levelet intézett a Dunántúli Dalszövetség elnökéhez amelyben sajuálkozását fejezi ki a dalkör nevében a történet fölött. A hullámok, ilyen formán lassankint elsimulnak s az ünnep a béke jegyében fog lezáródni.

— Fürdői hírek. A híres Lipiki jódfürdőt folyó évi július 21-ig 2698 fürdővendég kereste fel.

— Megszakítás nélküli munkanap érdekében. Hirt adtuk már a városi tisztviselőknek a városi tanácshoz intézett ama korszerű kérelméről, hogy teendőiket egyhuzamban, a délután-délutáni munkarend egybeolvasztásával végezhessék el s így délutánjuk jó része szabad legyen. A tünés a kérelem teljesítését kilátásba is helyezte. Az ígért beváltása azonban még mindig késik, pedig ha valamikor, ugy a mostani nyári hőségben venné hasznát a közügy is, a tisztviselő is az egyhuzamban való munkának.

— Adakozások a Nagykanizsai Katonai Hadastyan betegsegelyezési és temetkezési egylet alapja javára. Kötelességünket teljesítjük, midőn felelünk azon nemesen gondolkodó disztagok névsorát, akik bőkezű adományaikkal lehetővé teszik egy emberbaráti intézménynek további fennállását és fejlesztését. A bőkezű adományozók a következők: Tamás Jenő 200 K, Szájbely Gyula 100 K, Inkey Pál báró, Inkey József báró 50—50 K, Kerndl Jenő, Hirschler Elek, Hirschler Miksa 40—40 K, Koller Ferenc, Löwenstein Emil, Kaiser József, Éppinger Gyula 20—20 koronát. Itt említtük meg, hogy az egyesület iroda helyisége Bötvös tér 10. szám alá helyeztetett át. Az ünnepélyre az előkészületek nagyban folynak.

— Kutba ugrott. Golog Zsigmond rosszul él a feleségével s ezért vasárnap reggel a Kazinczy-utcai vasúti őrház közelében levő kuiba ugrott. Idejében észrevették s kihúzták a korai órákban Kneipp-kurázó atyafit, akinek ilyenformán egy kis náthán kívül egyéb baja nem esett. Legalább a kutnál nem. De otthon, otthon! Ahol a felesége várta, ott aligha ment ilyen simán a dolog.

— Daruvár fürdő. A ki most Daruvár fürdőbe jön nem eléggé esodálkozhat, mily nagyszabású átváltozás történt rövid egy év alatt ezen fürdőhelyen. Naponta késő éjjelig a legelegánsabb fürdőélet zajlik le az ujonnan épült kávéházi kiosk előtt és még eddig csupán a gyöngöd nem volt képviselve, most már számos férfi is látható, kik csúsz és közvénybántalmak ellen keresnek orvoslást a minden kényelemmel ellátott központi fürdő sikerdus iszapforrásaiban. Ezen iszapforrás valóságos csoda hatása. Megfelelő szórakozásokról a tevékeny fürdőigazgatóság gondoskodik. A Kurparkban mult vasárnap fényes kivilágítás mellett tüzijáték volt, f. hó 24-én egyike a legjobb katonazenéknek, hang-

versenyez. Az ujonnan berendezett szobák már eddig igen szükségesekeknek bizonyultak, mert Daruvár fürdőnek még sohasem volt oly látogatottsága mint az idén.

Szinészet.

* Romeo és Julia. Abonyi erején felül mert ugyan, amikor Romeo szerepét ambicionálta magának, de legalább olyan decens miliót választott ki az ünnepi alkalomra, amelyben főhősként szerepelhetni már magában véve is jutalom. Mert hiába Shakespeare szövege, ha még annyi van is a környezet s az előadás rovásán, mégis örökbecsű marad; gyönyörködtet, főleml s magával ragad. Rekenő hőség, piros ceruza, kényelmetlen kis aréna s a szereplők dadogása es bátortalan lépegetése azokban a nehéz, remekbe alkotott régi koturnusokban, mindez feledésbe merül s a lélek megtellik nagy gondolatoknak illatával.

Zöldi nem játszott ugyan valami tulságos dispozióval, ami az adott körülmények között egészen természetes is, voltak azonban alakításának kiváló valójai, amelyek nagy hatással jártak. Különösen ekszcellált a mérgezési jelenetben Tömören, plasztikusan játszotta meg Mercutio-t Nagy Sándor Abonyi Romeójáról mit mondjunk? Jutalomját szott, aki adta, minek kellemetlenkednénk? A publikum is így okoskodott s tapsal, virággal, meleg ovációval és eléggé telt házzal ünnepelte — nem Romeo gyenge megsemmisítőjét, hanem a maga megfelelő szerepeiben kedves, rokonszenves színészt.

Hogy azonban a zenekarnak a mérgezési jelenetet, tehát a darab esuespontját követő felvonási szünet közben miért kellett a függöny legördülte után mindjárt nagy lármával belevágni az „Ujjé a ligetben nagyszerű“... nótába, azt talán maga az uniformisos dirigens sem tudná megmondani, ha ezért a jó izlés és az érzelmi összhang rapportja elé állítanak.

* Szegény Jonathán. Ein Märchen aus den uralten Zeiten: Elmúlt kedves idők kasszadarabja, fülbemászó, nem raffiált, kellemes Millöcker-muzsika, amely már elfeledett szép áriákat zümmög a fülünkbe. Azt az aránylag nagyszámú nyári közönséget, amely a szombati reprizre eljött, a multaknak ez a levendula-kötege hozta el. És hát nem is mulattak rosszul. Erről Fábán és Faludy, Hidy és Patky gondoskodtak.

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy Fesselhofer József cég áruraktárát megvettük,

a raktáron volt összes árukat azok értékének megfelelően elárusítjuk és saját üzletünket ezen helyiségbe áthelyezve

teljesen új áruval és modernül felszerelve

tovább vezetjük oly módon, hogy a legkényesebb igényeknek is megfelelhessünk.

Drogéria
a „Vöröskereszthez“
NAGYKANIZSA.

Minden valódi doboz 25 drbot tartalmaz
Minden tablettán rajta van e két szó

Vissza a hamisítványokkal, mert kártékonyak

Szereti egészségét?

Ki ne tudná, hogy utólrhetetlenül legjobb hashajtó a világhira

PURGO-BAYER

Minden valódi doboz 25 drbot tartalmaz
Minden tablettán rajta van e két szó

Vissza a hamisítványokkal, mert kártékonyak

VELMA SUCHARD

Nyersen való
evésre
paratlan.

ELSŐRANGU FÜRDŐHELY

LIPIK

Vasút-, posta-, távirtda- és telefon-állomás

BIZTOSAN GYÓGYITJA

a tápcsatorna összes bántalmait,
hurutokat, diabetezt, köszvényt,
csúzt, csonttöréseket, gyermek-
és alkati kórokat.

Egyetlen alkalkus, konyha-
sós, jód tartalmu hévíz **64°C.**

IVÓKURA. SZÉNNAVAS
HEVIZFÜRDŐK. FÜRDŐK.
VIZGYÓGYINTÉZET. INHALATORIUM.

A fürdőhelyen 10 kiváló orvos működik.
Prospektust küld a Fürdőigazgatóság.

Hirdetéseket felvesz

a kiadóhivatal,

és

Wajdits könyvkereskedés

Deák tér

és minden bel- és külföldi
hirdetési iroda.

DARUVÁR FÜRDŐ

Szlavóniában, a Délvasút állomása.

VASAS- ÉS IZAPHŐ FORRÁSOK 43°-45° C.

Kies vidék, remek park, nagy erdő. Márvány-, porcellán-
és tükörfürdők, láptüfűdők. Fűgő gyógykezelés és hideg-
vizkúra, lég- és napfürdők szabadban való fekvés

Kiváló gyógyeredmények valamennyi női bajnál
vérszegénység, eszűnál, köszvény, valamint idegfáj-
dalmakodál, különösen ischiásnál. Mérsékelt árak. Prospektussal
szívesen szolgál a
fürdőigazgatóság.

ŐSZI TRÁGYAZÁS!

VALODI

VÉDJEJYÜ

THOMASSALAK

A LEGJOBB ÉS LEGOLCSÓBB FOSZFORSAVAS MŰTRÁGYA!

Csak akkor valódi,
ha ilyen zsákokban
van és eredeti
ólomzár van rajta.

Minden zsák
tartalomjelzéssel
van
ellátva.

ÓVAKODJUNK A

HAMISÍTÁSOKTÓL!

KALMÁR VILMOS a Thomasphosphatfabriken Berlin,
vezérképviselője Budapest, VI., Andrassy-ut 49.

Képviselet és raktár: MELIS és PINTÉR Szombathely.

Nyári mulatságokra
kerti lampionokat óriási választékban
ajánl

Ifj. Wajdits József Nagykánizsán,

Deák-ter 1 szám.

Pozsonyi Elektrotechnikai Szakiskola

Pozsony, Vallon-u. 14.

Tanintézet elektrotechnikai laboratóriummal és tanmühellyel elektro-
technikusok és műszaki hivatalnokok kiképzésére. Tanulmányi idő két év. Szük-
sleges előképzettség 3-4 középiskolai, vagy polgári osztály. Kivánatra teljes
ellátás az igazgatósági internátusban.

Értesítőt és felvilágosítást, válaszbélyeg mellett, ingyen küld az

AZ IGAZGATÓSÁG.

Hogy mersz nekem más egyebet
hozni, mint a kipróbált

„OTTOMAN”- cigarettapapírt vagy hüvelyt!

Nyomatott a laptulajdonos Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagykánizsán.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felölös szerkesztő:

Kertész József.

Kiadja:

a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazás szerint.

A vasárnap és a korcsmák.

(—a.) Nemrégiben bejárta a sajtót az a hír, hogy a belügyminiszterium jóváhagyta Szilágyvármegyének azon okos határozatát, illetve szabályrendeletét, amely a korcsmák-nak vasárnapi bezárását rendelte el.

Örömmel üdvözölte ezt a bátor kezdeményezést a sajtó is.

Sajnos, ez a hír hamis, a hozzáfűzött dicséret és elismerés pedig legalább is korai volt.

Arról értesülünk ugyanis, hogy a magyar királyi belügyminiszterium folyó évi május 26-án 58677—1910. számú rendeletével Szilágyvármegye hivatolt szabályrendeletének ide vonatkozó, tudniillik a korcsmák vasárnapi bezárásáról szóló intézkedését hatályon kívül helyezte és így a régebbi szabályrendelet maradt érvényben.

Egy illúzióval szegényebbek lettünk megint. Hát hiába. Az uralkodó irányzat előtt úgy látszik még mindig nem lebeg más, mint a bérlők érdeke, meg az a látványos haszon, amit a vasárnapi alkoholfogyasztás a kincstárnak nyújt. Pedig egy kis megfontolás után végre-valahára már rájöhetnének arra a való tényre, hogy arra a vasárnapi pálinka jövedelemre a magyar királyi kincstár ugyancsak ráfizet.

Messzire vezetne, ha számokban akar-nánk kifejezni az alkohol szörnyű pusztításait. Azt az igazi pusztítást, amit az alkohol a nép egészségében és erkölcsi életében

végez, számokban úgy sem lehet kifejezni. És valamire való államférfi előtt ez a szörnyű pusztítás elég arra, hogy lemondjon érte a kincstárnak bármily nagy jövedelméről.

De különben is tévedés azt hinni, hogy a falusi korcsmák vasárnapi bezárásából valami igen nagy kára lenne az államnak. Mert aki vasárnap inni akar, az utóvégre beszerezheti a szükségletét szombaton, vagy ünnep előtti napon. A fogyasztási adóban tehát nagyon nagy csökkenés nem lenne. De elmaradnának a vasárnapi verekedések, a nép meg lenne óva a korcsmazásnak anyagi és erkölcsi veszedelmétől, a méltelyező társaságtól, a mértéktelen kicsapongástól, a zülléstől, az eladósodástól és más efféléktől. Az államnak pedig kevesebbet kellene költenie fogházakra, kórházakra, rendőrségre, elmekórházakra és hasonlókra. Egyszóval amit elvesztene a vámon, az igazán megtérülne e révén.

Angolországban, amelyre oly gyakran és oly szívesen szoktak hivatkozni a mi államférfiaink, politikusaink és szociológusaink, vasárnap be van zárva minden korcsma, nemcsak a falvakon, hanem a nagy városokban is, magában Londonban is. Az angol népnek pedig tudvalevőleg van elég érzéke a gazdasági haszon iránt. Nem tenné ezt sem, ha nem látná annak hasznát. Arról sem lehet panaszkodni, hogy nem lennének ott elég liberálisak az emberek. Csak hogy Angolországban a liberálistusok el tudják választani a korcsmák gőzétől.

Cifra nyomoruság.

Szegény Molnár József postással foglalkozott most sokat a napi sajtó. Erdemes is ennek a nyomoruságra indító eseménynek okát fűrkészni.

A közelmúltban történt fizetésrendezés alkalmával felülről kezdték a fizetésrendezést, holott alulról, a kisembereknél kellett volna kezdeni, miről Molnár József tragikus esete is tanuskodik. Európai hirre tett szert a magyar postaintézmény s mégis, íme, mily sanyaruu gondoskodik alkalmazottairól. Nem akarok ezuttal a magasabb fizetési fokozatba tartozó tisztviselőkről szólni, hanem a X. és XI-ik fizetési osztályba tartozó s az azon kívül álló egyénekről, kik a postaszolgálat vagy más téren való szolgálat zömét végézik.

Volt a fizetésrendezés alkalmával egy oly fontos pont, mely a kormány figyelmét igazán kikerülte. Ez a pont nemzetgazdasági szempontból fölülte fontos s ez a sokeszládu hivatalnokok s egyéb alkalmazottak kissé tágabbkörű fizetésrendezése. Igaz, történt akkoriban egy felszólalás, amely elárulta, hogy az a törvényhozó teljesen átértézte a nemes ügy fontosságát, de szava a pusztában elhangzott.

Pedig hol látjuk a szapora, fajfentartó elemet leginkább, mint a kishivatalnokok s egyéb alkalmazottak csoportjában? Míg a nagyobb hivatalnokok 50%-a egy, esetleg két családtaggal bir s van elég ötlein is, addig a kishivatalnokoknak s a többieknek 75%-a négy, öt, sőt több családtagu és mindezeket ruházni, élelmezni s mikor arra kerül a sor, iskoláztatni kell abból a csekély fizetésből, mely saját személyükre is, esetleg még a háztársára is, vajmi

Útközben.

Karlsbadi élet.

Karlsbad, július havában.

Göndöcs professzor nap-nap után zárkózottabb lett. A „Korona” vendéglő osztonai társaságának legvigabb cimborája nem jelent meg többé a szokott 5 órai kávéra. Az asztaltársak egymástól kérdezték:

— Mi van Göndöcesel?

De hiába kérdezték, senki se tudott rá kielégítő választ, míg Székács dr. le nem rántotta a leplet a titokról és elmondta, hogy Göndöcs professzor Karlsbadba ment, tehát nem jelenhetik meg a „Korona” improvizált ponyvatejeje alatt.

— Egy szót sem szolt, kezdte Bertalan Szilárd „hogy elmegy”. Mi a baja?

— Hát mi baja lehet annak, aki Karlsbadba megy? Megdázadt a mája, felelte egykedvűen Székács dr.

— Vettom észre, hogy epéskedik, vetette közbe Csillag Elek. Mindig rágta a Latabárt, pedig nem volt rá oka.

Göndöcs professzor eltűnésének híre messze eljárt a városban. Az ugorkaszegzen legjavában dühöngött Kanizsán. Már egy rendes pártit se lehetett összehozni, a honorációrok elszéledtek. Nyáron mindenkinke reparálni valója támadt és egymásután sompolyogtak el az urak meg az asszonyok és mire észrevette magát az ember, üres volt a város.

A Karlsbadban idöző földik igen kedvezően

itelték meg Göndöcs professzor egészségi állapotát. Következtetéseiket abból a tényállásból vonták le, hogy Göndöcs csak két pohár „Kaiser Karl”-forrást iszik reggelenként. Ez Karlsbad leggyengébb forrása. Aztán mikor reggelire elment az Etablissement Pupp-ba, vagy a Kaiserparkba, mindig rózsát vitt magával és a felszolgáló kávéseleányoknak kedveskedett vele és emellett busás borralvót is adott. Sőt meg is invitálta „az Annát” Nagykanizsára és biztosította arról, hogy ott meg fog erősödni, amit Anna kisasszony kétségbe se vont mondván, hogy ő csak társalgónének megy el öreg asszony mellé. Hízásra azonban neki szüksége nines.

Csendesen elfolyó napjait csak egy téves hatósági intézkedés és egy kis kaland zavarta meg.

Módfelett boszankodott Göndöcs, hogy őt mint tanfelfut az első gyógyidőosztályba sorozták. Őt a ki még a IX. fizetési fokozatban volt, ne tekinték olyan nagy urnak, mint a tőzsdeügynököt, vagy a nagykereskedőt. Meg is mondta a polgármesternek, hogy ő ezt nem veszi kiöntetésnek, hanem kvótafel-emelésnek. Csak osztrákoktól kerül ki ilyesmí és mihelyt hazamegy, meginterpelláltatja a miniszterelnököt, miféle intézkedéseket szándékozik tenni az iránt hogy a 33.000 magyar, aki évente látogatja a cseh fűrdőt, a jövőben ilyen nyugtalanításoknak kitéve ne legyen.

Erős Justh-párti férfi volt Göndöcs professzor. Alig várta a napot, hogy megérkezék a vezér is Karlsbadba, akinek állandó kísérője és árnyéka akart lenni.

Mikor Justh Gyula megérkezett, ő üdvözölte a pályaudvaron a Karlsbadban idöző párthivek nevében, amin aztán Dénes Lajos olyan extázisba gurult, hogy egy Justh-emléktábla elhelyezésére azonnal széleskörű gyűjtést rendezett a magyarság közt, ami fényes sikerrel járt, mert az ő akcióját mindig siker szokta kísérni.

A pénz együtt lett volna, de a hatósági engedély kieszközlése sehogyse ment. Még csak az kellett volna az Alldéutsch-ek országában, hogy az önálló Magyarország legkurucabb vezérének emléktáblát állítsanak! Mire való a k. k. Bezirkshauptmannschaft? Talán arra, hogy ilyesmire engedélyt adjon? Ne! is adott, azzal indokolva végzését, hogy politikai személyek emlékeit nem örökítik meg Karlsbadban. Ha most Justh Gyulának emelnek emléket, akkor holnap báró Fejérváry Gézának érdemeit is meg fogják örökíteni. Hosszu orral távozott a kiesi, de lelkes ellenzéki párt. Göndöcs vigasztalta Dénes Lajost. „Nézzé csak, mondta, mit érne az Justh Gyulának, ha olyan szövegű táblát falaznának be a lakóházába, mint a milyeu a német nagyságoknak van”. „Hier wohnte Goethe. Hier wohnte Schiller. Hier wohnte Bismarck. Hier wohnte Schliemann”. Nem kell ez nekünk. Justh Gyula a mi szívünkben lakik. Erre a nagy mondásra aztán már Dénes Lajos is lecsendesedett.

Göndöcs szoros barátságot tartott a kanizsaiakkal Karlsbadban. Egy idő óta azonban feltűnt Kőrösi dr-nak, hogy Göndöcs nem jelenik meg a vacsorai találkán.

kevés. Ha hamarosan nem veszi kezébe a kormány ezen téren a szükséges intézkedést, úgy a Molnár Józsefek esete a mai nyomozó drágaság mellett felő, hogy nem is egyszer fog megismétlődni.

Vegyünk azt, hogy egy kishivatalnoknak, vagy bármely más alkalmazottnak pld. 1000 K fizetése van s az egyik nőten, vagy talán nős, de nincs gyermeke; a másiknak ugyanannyi a fizetése s emellett van például hat családtagja. Már most képes ez a családját úgy fenntartani, mint amaz, akinek nincs gyermeke? S még inkább, hogy végezheti el a hivatalába vágó dolgot oly buzgón s oly lelkiismeretesen az az egyén, kinek a hivatalban folyton, nem is szólva a családi otthonról, az a szomorú dolog foglalkoztatja, hogy családja éheznek! Ideje volna, ha a kormány tekiutelttel lenne nagyobb családú alkalmazottaira s azoknak a családtagok számárányához képest 100, esetleg 200 korona külön pótlékot nyujtana. Ez mindenképen méltányos volna. Az lehetetlen, hogy akadjon oly szivtelen ember, ki azért irigyelné ugyanolyan hivatalnoktársának 100 vagy 200 koronával nagyobb fizetését, mert pld. őt vagy hat családtagja van. Aztán e körülmény kissé kedvet is adna igen sok nőten hivatalnok vagy egyéb alkalmazottnak, kik jelenleg félnek s huzódoznak a családfenntartás nagy gondjaitól, a házasságra.

Hisszük, hogy a kormány és az országgyűlés fontolóra fogja venni e sürgős kérdést s meg fogja valósítani a nagyobb családdal bíró alkalmazottnak fizetési pótlékát. Legyen a Molnár eset intő s eljlesztő példa.

Sz. Gy.

— **Az eksz-leksz vége.** Az 1910. évre szóló indemnitást a képviselőház elfogadta és ezzel megszűnt a törvényen kívüli állapot. Nincs ugyan rendesen megszavazott állami költségvetés, de törvényes fölhatalmazása van a kormánynak arra, hogy az állam kiadásait és bevételeit, a legutóbbi törvényesen megszavazott költségvetés arányában teljesítse.

Megszavazták az unjocokat is. Lesz adó és lesz katonai Gondoskodik róla az adóvégrehajtó s a vizitáló főúr. Bence vagyunk tehát ismét a rendes, törvényes állapotban. Mejn Liebchen, was willst du noch mehr?

— **„Renegátok” sorsa.** A politikai élet érdekesen disztigvál azok felett, akik pártállást változtatnak. Aki a kormánypártból az ellenzék padjaira megy át, az „hazafi”, aki ellenzékiből kormánypárti lesz, az „renegát”. A nemzeti munkapárt megalakulásakor négy ilyen „renegát” képviselő akadt. Négyen léptek be a munkapártba a házfelozás előtt s bizony a választások után, közülök csak

Többször kérdőre vonta emiatt őt Körösi dr., de mindig azt a választ kapta hogy Loránd dr. megiltotta neki az esti husevést, mert kezdődő érlelmeszedése van és ennek legjobb orvossága a husevéstől való tartózkodás. Körösi teljes reverenciával volt Loránd dr. szaktekintélye iránt, hisz nem rég irt feltűnést keltő művet az öregdedről, melyet maga Loránd fordított le 3 nyelven: de mégis feltűnő volt neki Gündöcsnek nyakas elmaradása a földiek vacsorájától.

Az Alte Wiese esti korzóján, mikor kivillannak a gyönyörű kirakatok lámpái és sok ezer gyémántkőben megtörlik a fény, egy előkelő külsejű, a dernier chic szerint öltöztetett szép hölgy kelt általános feltűnést. Nem is annyira szépségével vonja magára a közönség figyelmét, — hisz szép divathölgy annyi van itt! — mint inkább azzal, hogy gyönyörű, hosszú fűrtű, apród módjára öltöztetett fiúgyermeket vezet. Ki ez a fiú? Ki ez a nő? Azt suttogják beavatott körökben, hogy Gündöcs professzor megfejtette ezt a kérdést is. Ő biztosan tudja, hogy ez a nő nem anyja ennek a fiúnak. De többet nem akart elárulni Gündöcs.

Dénes Lajos ellenben azt állítja, hogy mióta Gündöcs ezt a titkot kiderítette, a közös ügyeknek hive, nem pedig az önálló Magyarországnak. Meglehet, mert nagy missziója van a nőnek.

Dr. Villányi Henrik.

egy jutott be a képviselőházba: Burgján Aladár. A többi három: Kötvös Károly, báró Thorotzkay Viktor és Hentz Károly, úgy látszik hiába lépett át. Az általános választások alkalmával nem sikerült a Házba bejutniok. Mind mostanág él bennünk a remény, hogy a kettős és hármas mandátumok valamelyikét megkaphatják. A nemzeti munkapárt végrehajtó-bizottsága azonban úgy döntött, hogy a „renegátok” továbbra is kimszradnak.

Vadászterület bérbeadása.

A Szentháromsági erdei vadászterületet albérlhetbe adom.

Herman György
vendégfős
Költszég.

HIREK.

Poéta koldus.

Se palotám, még csak kis kunyhóm sincs,
Hol néha meghuznám magam.
Szegény vagyok, mint sanyart zarándok,
Félénk, remegő a szavam.

— Miénk a remények csel álma csak:
Itt minden való a mulás kénye;
S néktek kevés a világ?... nekem semmi sem [jutott,

Csak a zsaruk vágyak vérző szive.

Ki fut, esdekel arany-ezüstért.
Az végső percig bérért él.
Én másnak vetek-aratok napestig,
S nem hoz jutalmat se nyár, se tél...
— Tíetek minden gyémánt, drága kincs,
S a kívánságok jelen tünde;
Enyém hadd legyen az a megvetett, rut kol-fusbot.
Es egy boldogtalan síró lelke.

Talossy József.

— **Nagykanizsa törvényhatósági joga.** A képviselőház közigazgatási bizottsága szerdán, a hó 27-én délben ülést tartott, melyen tárgyalás alá vette Nagykanizsa város kérvényét önálló törvényhatósági joggal való felruháztatása iránt. Az előadó tüzetesen ismertette a kérvény tartalmát és javasolta, hogy tekintettel a benne felhozott adatokra, melyek a város kulturális előhaladásáról, ugyszintén további fejlődésképeségéről tesznek tanúságot, a kérvény további tárgyalás és ennek eredményéhez mért javaslatlétel végett a belügyminiszternek adassék ki. A miniszterelnök felszólalása után a bizottság elfogadta az előadó javaslatát és annak a Házban való előterjesztésével a bizottság előadóját bizta meg. Ugyanilyen kedvező elbírálásban részesítette a bizottság Zenta kérvényét is

— **Birk Miksa halála.** A fővárosi lapok révén már tegnap a déli órákban minden részletben ismeretessé vált városszerte a belyei hullámsír rettenetes szenzációja: Birk Miksának, a volt Ugles-pusztai bérlőnek, meg az ő társának, Tyrnauer Dozsónak katasztrófális halála. Birk Miksát sok kedves kotelék fűzte Nagykanizsához s így halála, amely különös körülményeinél fogva amugy is megrázó hatással volt az egész ország újságolvasó közönségére, itt még személyes összeköttetéseknel fogva is igen nagy részvétet keltett.

— **Junga szabadlábán.** Székesfehérvárról jelentik, hogy Junga Sebő századost az ismert kínos pokolgép úgy szomorú hirre vergődött hősét, ideiglenesen szabadlábba helyezték. A régóta vajudó ügynek ez a legújabb, meglepetésszerű fordulata ország-szerte nagy feltűnést kelt s a legmeszebbmenő kombinációkra ad okot. — Végleges

ítéletéről persze még nincs szó. Az csak augusztus végére várható. Most csupán a vizsgálati fogságot szüntették meg.

— **Japán hadnagya a negyvennégyes ezrednél.** Japánország hadserege alaposan tanulmányozza az európai hadseregeket. Különösen katonai missziók útján. A monarchia hadseregében ez idő szerint egy japán távirőzredbeli százados, a vasut-ezredből egy őrnagy és egy százados és három gyalogos hadnagya szolgál. A hadnagya közül egyet — mint egy somogyi hírlap értesül — a 44-ik gyalogezredhez osztottak be. A hadnagya neve Tsogya Taka.

— **Esküvő a betegágyon.** Lengyel Lajos, Nagykanizsa város érdemes főjegyzője köztudomás szerint hosszú idő óta ágyban tekvő súlyos beteg. A már előrehaladott koru főjegyző állapota az utóbbi napok folyamán válságosra fordult s a legkomolyabb mértékben aggodalomra ad okot. Jól érzi a betegség e súlyos fordulatát maga a szenvedő is s ezekben a fontos pillanatokban, az étellel való végső leszámolás gondolatának behatása alatt, szívének egy kedves óhaját váltotta valóra. Tegnap, július 27-én a kora délelőtti órákban betegágyán házasságot kötött öz. Saller Lajosné szül. Stangl Franciska urnóval. A házasság-hire csakhamar elterjedt a városban, ahol általános meghatottsággal vettek tudomást a szép eseményről. A polgári kötés után Hutter Lajos ág.-ev. lelkész előtt kötötték meg a házasságot. — A főjegyző tegnap végrendelkezett is.

— **A város pénzügyi bizottsága** szombaton, július 30-án d. u. fél 6 órakor ülést tart. Az ülés tárgyát iskolagyek finanszírozása képezi.

— **Eljegyzés.** Tarlós György m. kir. postatanácsos városunk szülöttének k. leányát Marinát eljegyezte dr. Petrich Béla pécsi reáliskolai tanár.

— **Muzeumot Légrádnak!** Egy esáktornyai lapban figyelemreméltó közleményt olvasunk Haller Jeud tanár tollából. A cikkirő, aki most gyűjti az adatokat Légrád muraközi nagyközség, egykoron királyilag kiváltságos város monografijához, azt a gondolatot veti föl, hogy Légrádon kisebbszertű muzeum létesíttessék, miután erre a város hatalmas tanácsterme hajlékot adhatna, a város levelesládja pedig igen sok olyan abszolútbecstű régiséget rejt magában, amely egy ilyen lokális jellegű történelmi muzeumot általános érdekűvé tudna tenni s a közönségnek és a vármegyének díszére, becsületére, a magyar történelmi tudomány munkásságának pedig hasznára válnék. Emellett, az ekszponált nemzetiségi vidéken a magyar állameszmének is kiváló szolgálatokat tenne. Légrád archivumában egyebek közt a következő pragmatikus történelmi értékek iratok találhatók: Andrássy Pál kuruc-tábornok levele a legrádiakhoz 1706-ból, amelyben a felkelés támogatására szólítja fel a tanácsot. Ezt ellensúlyozza Pálffy bán levele, amely a Habsburg-házhoz való tántoríthatatlan hűséget követeli a végbeli vitáztól. Felettlőbb értékesek a kiváltság-felsoroló latin oklevelek, kutyabőrre megírva és sérthetetlen pöcséttel ellátva. Szép Zrinyi Péter 3 sornyi, Légrádon kelt, 1667-ből való levele. Van Zrinyi Ádámnak egy sajátkezűleg rótt irata is. Van egy magánlevél 1664-ből, amely azért fontos, mert megjelöli Ujzerin helyét. Ez a levél alig néhány hónappal kelt a nevezett várnak lerombolása után. Meg van a kuruc galánthai Eszterházy Antal gr. két protectionálisa 1708-ból. Azonkívül sok kisebb-nagyobb jelentőségű régi okirat.

A szép terv érdemes volna arra, hogy hono-ráltassék.

— **Augusztus 1-én soroznak.** A honvédelmi miniszter a törvényhatóságokhoz tudvalevően újabb rendeletet intézett a fősorozásra vonatkozólag, amelyben azt a reményét fejezi ki, hogy a fősorozás augusztus hó 1-én kezdetét veheti. A miniszter közli a törvényhatóságokkal, hogy a fősorozás megkezdését táviratilag fogja elrendelni s a távirati rendelet akként értelmezendő, hogy abban az esetben, ha valamelyik sorozójárásban a fősorozásnak elrendelendő kezdő napja oly időpontra esnék, amely időpontban a fősorozásnak e sorozójárásra nézve a felterjesztett tervezetek szerint már folytatólagosan folyina kellett volna s így ebben a sorozójárásban zavar nélkül már nem lehet megkezdenni; akkor a fősorozás nem ebben a sorozójárásban és nem a fősorozás általános kezdő napján lesz megkezdendő, hanem abban a sorozójárásban és azon a napon, amely sorozójárásra nézve a tervezetben megállapított első működési nap a fősorozás általános kezdő napja után

legközelebb következnek. Mindaddig azonban, amíg a vonatkozó távirati rendelkezés le nem érkezik, az állításköteleseknek beidőzése iránt intézkedések nem tehetők. Elrendeli továbbá a miniszter, hogy azokban a sorozó járáásokban, amelyekben a már felterjesztett utazási és működési tervek szerint a sorozásnak augusztus hó elseje előtt kellett volna megkezdődnie, új működési és utazási terv készítenőd, még pedig olyan módon, hogy a sorozás szeptember hó 15-ig okvetlenül befejezhető legyen. Tekintettel már most arra a legujabb fordulatra, hogy a Ház az ujanccokat megszavazta, szinte bizonyosra vehető, hogy a reményesség pozitívumá alakul, a távirati elrendelés megmegtörténik s a legények augusztus elsején mérték alá állanak.

— **A jegyzők nyári vakációja.** Eddig a községi és körjegyzők szabadságideje nem volt szabályozva. Csak nagynehezen tudtak szabadsághoz jutni és akkor is úgy, hogy egy közeli kártársuk vállalta magára a helyettesítést. Régóta sürgetik a falu pennái e visszas állapot reparálását. Nohát most megtörtént. A belügyminiszterium intézkedett, hogy jövőben a községi és körjegyzők évenként négy heti szabadságot élvezzenek. Erről a vármegye kötelessége intézkedni. A rendes szabadság vagy betegségi okból szükséges helyettesítés költségeit a község tartozik viselni.

— **Frivol akta.** A vármegyén folyó lázas munkában nem egyszer neveltséges tollhibák csuszak be, különösen a letisztított iratokba, amelyekben betekig mulathatnak azok a sokat emlegetett „illetékes körök”. Ilyen neveltséges hiba csuszott mostanában az egyik szomszédos vármegye körrendeletébe. Az eset a következő: az alispán felhívta a főszolgabírákat, hogy a járásuk területén levő tenyésztésre alkalmas magánménéket irassák össze és augusztus elsejére jelentésük be. A rendeletet másoló iratok a következőképen tisztázták le a felhívást:

„A járása területén lévő összes tenyésztésre alkalmas magánmérnököket irassa össze” stb. stb.

A rendeletet aláírva expedálták is és a legtöbb főszolgabíró jól értelmezte a felhívást s összeírta a magánménéket.

Az egyik főszolgabíró azonban a felhívásra a következőket jelentette:

— Alispán urnak hozzám intézett körrendeletére tudatom, hogy járásom területén egyetlen egy magánmérnök van, ez azonban tenyésztésre teljesen alkalmatlan.

Kelt 1910 július 20-án.

N. N.
főszolgabíró.

Ezen a jelentésen mulat az egész vármegye.

— **A postamesterek panasza.** A postamesterek és postakidok arra kórték a kereskedelemügyi minisztert, hogy adja meg nekik az arképes vasuti igazolvánnyal járó kedvezést, a féláru jegyet. A minisztertanács elutasította ezt a kérdést azzal a megokolással, hogy a postamester és kiadó államnak csak szerződött tisztviselője és így nem jár neki kedvezményes jegy. Ez a határozat nagy elkeseredést keltett a postamesterek körében és most nagy agitáció folyik közöttük, hogy a rajtuk esett sérelmet valahogy reparálják.

— **Rendkívül életrevaló, kipróbált, modern intézményt ajánlunk tisztelt olvasóink szives figyelmébe a Budapest VIII. Főherceg Sándor utca 30-ik száma alatt fennálló Magyar Otthon penzióban.** Ezek óta általánosan kedvelt, pompásan bevált, családi szálló ez, ahol mérsékelt napi áron. (mindössze három koronáért is és fokozatosan feljebb) teljes ellátáshoz és lakáshoz, szépen burtozott külön bejárattal szobákhoz lehet jutni. Vidékiek, akik rövidebb-hosszabb időt kívánnak a fővárosban tölteni, szórakozás, vagy üzleti ügyek intézése végett, a Magyar Otthon barátságos hajlékaiban nyugalmasan berendezkedhetnek. Csoportos jelentkezőknek, utazóknak, turistáknak, hivatalnokoknak és más hivatásuaknak még kivételesen kedvezmény jár ki. Iskolák vakációs, tanulmányi kirándulásai számára egyenesen megbecsülhetetlen a Magyar Otthon! Villamos világítás! Tükrös szekrények!

— **A tanulóifjúság katonai kiképzése.** A múlt évben a honvédelmi miniszter az ország ifjúságának katonai irányú nevelése végett egy údvös újítást kezdeményezett, amikor több városban állami segítséggel ifjúsági lövészkepző tanfolyamot létesített. Most a belügyi kormány ezeket a tanfolyamokat szaporítani kívánja s ki akarja bővíteni és ezért a

közigazgatási hatóságok figyelmét felhívja erre az údvös kezdeményezésre és annak támogatását kéri. A vármegyék alispánjához most ment szét e tárgyban a miniszteri leirat.

— **Szomorú statisztika.** Hadihajókra, civilista felemelésére jelentékeny összeget szavazhatunk meg az osztráknak, arra azonban nincs pénzünk, hogy tudóvses testvéreinknek — legalább amennyire ezt az orvostudomány manap lehetővé teszi — megfelelő segélyt nyújtsunk. A belügyminiszter által most kiadott jelentés szerint 1909. december havában 5526 egyén halt el gümőkórban. Országgrész, illetőleg törvényhatóság szerint csoportosítva ezen halálesetek a következőleg osztottak meg: Duna jobb partján Baranyamegyében 84, Pécsent 14, Fejérmegyében 35, Székesfehérvárt 7, Gyórmegyében 23, Győrött 13, Komárommegyében 58, Komáromban 33, Mosonmegyében 27, Somogy megyében 92, Sopronmegyében 63, Sopronban 5, Tolnamegyében 64, Vas megyében 114, Veszprém megyében 57, Zala megyében 116, Duna balpartján 559, Duna Tisza közén 1017, Tisza jobb partján 443, Tisza balpartján 620, Tisza Maros szögletén 581, Királyhágón túl 653, Fiumében 19, Horvát Szlavonországban 859. Zala vármegye tehát ebben a szomorú statisztikában még mindig vezet.

— **Az Iskolaegyesület bélyegei.** Az Országos Magyar Iskolaegyesület az idén is 12 művészi kivitelű levélbélyeggel lép a nagyközönség elé, hogy ily módon némi anyagi támogatást szerezzen megbecsülhetetlen kulturális munkájában. Ha meggondoljuk, hogy más kulturálmunkában mily nagy áldozatkészség nyilatkozik meg az ilyen kulturális egyesületekkel szemben és nézzük a mi magyar egyesületünk, mely csak 2000 taggal, éppen 25 éve küzd szent lelkesedéssel a magyar glóriáért, — úgy ki nem fejezhető elismeréssel kell adoznunk ennek a magyar egyesületnek, melynek kulturális alapköveinek a letételénél, elsőrendű szerep jutott. Az Iskolaegyesület most kiadott bélyegei művészi kivitel tekintetében még felülmulják az eddigieket. A bélyegek kulturális büszkeségeit, épületeket, szobrokat, kiváló férfiakat ábrázolnak, és általuk csak 2 fillérért mindenki a magyar kultúra jövőjéért szegődhetik. A trafikokban és könyvkereskedésekben kaphatók.

— **Ugorkaszegzon.** Mindenki tudja, hogy itt a holt évad, az ugorkaszegzon. Azt már kevesebben tudják, hogy Nagykorösről e hó 15-én 48 waggon ugorkát szállítottak el Prágába, Drezdába, Leipzigba, Kattovicba és Lembergbe. És ebben nem az a figyelemreméltó, hogy Keeskemét riválisa még az ugorkatermelésben is szőlbali kuruc marad, hanem az, hogy a megjelölt waggonokban kevés híján 6000 métermázsza ugorka fér el. Ma 3—4 korona között váltakozik az ugorka mázsája. A vasut alig győzi lebonyolítani ezt a nagy ugorka-ekspozitot. Janius vége óta mostanáig 34,760 mm. szállítottak el különböző külföldi piacokra, mert a körösi ugorkának manap már európai a hira a konyhakertészetben. Az ára az idén szokatlanul magas. — Mindebből az a tanulság, hogy ahol valamely fogyasztási cikkből sokat és jót termelnek, ott egyszerű kereskedelem fejlődhet ki belőle. Hogy a szomszédból vegyünk példát: nem is olyan utolsó dolgot ajánlott tehát figyelembe tehát Nárái Szabó kulturális miniszteri államtitkár a szombathelyi helyettes polgármesternek, aki egyetemet óhajtana Szombathelyre is, amikor azt mondta, hogy Szombathelynek nem jogi felsőiskola, hanem inkább kenyérgyár és bolgárkertészet kellene. Sok vidéki város van így. Nagy igényeket támaszt s amíg azok kielégítésére siet, nem gondol a mindennapi ugorkára, bolgárkertészetre, ha úgy tetszik — kenyérre.

— **A sódrágaság.** A pénzügyminiszterium 64983 sz. rendelete értelmében nemcsak a máramarosi bányák termékének ára lett kgr.-onkiut 1 fillérral drágább, hanem az összes hazai sóbányáké. A desákutai és marosújvári alaksó, kincstári örölt só és finom asztali só mm.-kint 59 fill. drágult. Megokolás: drágul a szállítás és a munkaerő.

— **18 éves esinos szőke** (pékmester egyetlen eánya) 400.000 korona vagyonnal, kissé túlságosan fejlett testalkattal mielőbb férjhez óhajtott menni tisztas jellemű fiatal emberhez. Csakis komoly ajánlkozók kapnak választ. — Schlesinger, Berlin 18.

A legtöbb közönséges hashajtószert azzal a tulajdonsággal bír, hogy még állandóan nagyobbodó adag használata mellett is folyton veszít hatásából. Az oly sok orvos által dicsért **Ferencz József-keserűviz** kitűnő oldó és hashajtó hatása ellenben még huzamos használat esetén is mindig egyforma marad.

A valódi Ferencz József-keserűviz a belet görcsök nélkül mossa ki az étvágyat fokozza, annélkül, hogy a gyomrot bármiképpen megterhelné. Ezen kiváló tulajdonságaiért a bécsi általános közokórházak V. orvosi osztálya beható kísérletezés után megállapította, hogy

„a Ferencz József-viz a „keserűvizek” leghivatottabb képviselője”.

NYILTTÉR.

E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Magyarázd meg nekem barátom

◆ a természetnek ezt a esodáját: nyár derekát, vagyunk, pompás idő van s én úgy meg vagyok hűlve, mint a legkeményebb téli időben. Mik tegyek? — Nagyon egyszerű; a nyári hurut nem ritkaság, a ki megkapja, vegyen egyszerűen egy doboz valódi Fay-féle sződeni ásványvizest, illát és azzal elkergeti a bajt. Fay valódi pirulái biztosan és kellemesen hatnak, fősőlegessé tetszik az izasztó kurát és egyéb kényelmetlenségeket, a mellett nagyon olcsó is: egy doboz csak 1 kor. 25 fillérbe kerül s minden gyógyszerárban és drogériában és ásványvizek-kereskedésben kapható.

Gyermekjáték
a Schicht szappannal való mosás,
mert egyszerre tisztít és fehérít is,
s meglakaszt minden fátadást
és megerőltetést!

A Zalai Közlöny

Szerkesztősége és kiadóhivatala

Deák-tér I. sz. alatt van.

ALAPITÁSI ÉV 1832.

IFJ. WAJDITS JÓZSEF NAGYKANIZSÁN.

Ajánlja, jól berendezett

KÖNYVNYOMDÁJÁBÓ

mindennemű nyomdai munkák díszes és izléses elkészítésére, jutányos árak mellett.

Dévjegyek, körlapok, meghívók, eljegyzési és esketési kártyák mindig a legújabb divat szerint készíttetnek el.

Falragaszok, gyászjelentések s más sürgős nyomtatványok néhány óra alatt előállíttatnak.

Nagyon alkalmas intézet kisebb s nagyobb művek kiállítására.

LE DÉLICE cigarettapapír
cigarettafüvegy
mindentütt kapható.

ELSŐRANGU FÜRDŐHELY

LIPIK

Vasút-, posta-, távirtda- és telefon-Állomás

BIZTOSAN GYÓGYITJA

a tápcsatorna összes bántalmait, hurutokat, diabetezt, köszvényt, csúzt, csonttöréseket, gyermek- és alkati kórokat.

Egyetlen alkalikus, konyha-
sós, jód tartalmú hévíz **64C.**

IVÓKURA. SZÉNSAVAS FÜRDŐK.
HÉVIVIZFÜRDŐK. FÜRDŐK.
VIZGYÓGYINTÉZET. INHALATORIUM.

A fürdőhelyen 10 kiváló orvos működik.
Prospektust küld a Fürdőigazgatóság.

ŐSZI TRÁGYAZÁS!

VALÓDI

VÉDJEJYÜ

THOMASSALAK

A LEGJOBB ÉS LEGOLCSÓBB FOSZFORSAVAS MÜTRÁGYA!

Csak akkor valódi,
ha ilyen zsákokban
van és eredeti
ölmzár van rajta.

Minden zsák
tartalomjelzéssel
van
ellátva.

ÓVAKODJUNK A HAMISÍTÁSOKTÓL!

KALMÁR VILMOS a Thomaspophosphatfabriken Berlin.
vezérképviselője Budapest, VI., Andrassy-ut 49.

Képviseleség és raktár: **MELIS** és **PINTÉR** Szombathely.

Az üzleti siker titkát

három dologban találja meg az ügyes kereskedő: az utaztatásban a jó kirkatban és az újsághirdetésben. Ez utóbbira ajánljuk ennek Zalamogye leg-régibb újságját, a Zalai Közönlönyt

Nyári multságokra
kerti lampionokat óriási választékban

ajánl

Ifj. Wajdits József Nagykanizsán,

Deák-ter 1 szám.